

มาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ALTERNATIVE MEASURES TO CAPITAL PUNISHMENT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Criminology and Criminal Justice

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2018

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต
โดย	น.ส.นฤมล ถิ่นทอง
สาขาวิชา	อาชญวิทยาและงานยุติธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมนทิพย์ จิตสว่าง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
.....	ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติยา เพชรมณี)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมนทิพย์ จิตสว่าง)	
.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(พันตำรวจเอก ดร.อภิรัฐ พุ่มกุมาร)	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

นฤมล ถินทอง : มาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต . (ALTERNATIVE MEASURES TO CAPITAL PUNISHMENT) อ.ที่ปรึกษา
หลัก : ผศ. ดร.สุมนทิพย์ จิตสว่าง

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตที่เหมาะสมในประเทศไทย เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ของการนำมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตมาใช้ในประเทศไทย เพื่อเสนอแนวมาตรการทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อทดแทนโทษประหารชีวิต วิทยานิพนธ์เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology) โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) จากกลุ่มบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม คือ ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ ในกรุงเทพมหานครฯ และปริมณฑล จำนวน 210 ราย สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพได้ใช้วิธีการเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 6 ราย

ผลการศึกษาพบว่า 1) บุคลากรและผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรมเห็นด้วยต่อการใช้โทษประหารชีวิต ในกรณีที่โทษประหารชีวิตเป็นโทษสูงสุดทางอาญา มีความเหมาะสมกับความผิด มีส่วนในการชดเชยให้ผู้ใดกระทำความผิดอีก การตัดโอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ อย่างไรก็ตามโทษประหารชีวิตไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมและไม่ได้ทำให้สถิติอาชญากรรมลดลง 2) บุคลากรและผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต โดยเห็นว่า โทษประหารชีวิตที่นำมาใช้ไม่สามารถควบคุมการกระทำผิดของคนในสังคม อย่างไรก็ตามหากจะต้องมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าควรยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อกำหนดของกฎหมายเป็นอันดับแรก ส่วนการยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยการลดฐานความผิดที่มีโทษประหารชีวิตลงจากเดิม และการยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อเท็จจริง (การยกเลิกในทางปฏิบัติ)นั้น ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าวิธีการเหล่านี้ยังไม่ใช่วิธีการยกเลิกโทษประหารชีวิตอย่างแท้จริง 3) บุคลากรและผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตในแต่ละรูปแบบนั้นมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการกักโทษ โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการกักโทษ และวิธีลงโทษที่ควรนำมาใช้แทนโทษประหารชีวิตอันดับสุดท้าย คือโทษจำคุกระยะยาวโดยมีการกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำ (ไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี) ข้อเสนอแนะของการศึกษา คือ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมควรมีการจำกัดปริมาณการประหารชีวิต เช่น การใช้โทษอื่นแทนโทษประหารชีวิต การแก้ไขฟื้นฟูควรมีมาตรการที่ดี และงบประมาณที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้การแก้ไขฟื้นฟูมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้หันมาใช้การแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการแก้แค้นทดแทน รัฐควรมีการปรับโครงสร้างทางสังคม สถานภาพ การศึกษา และทางเศรษฐกิจให้ ประชาชนในสังคมได้มีความเสมอภาค และเท่าเทียม รวมทั้งมีรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม กรมราชทัณฑ์ควรเสนอทางเลือกอื่นนอกเหนือจากโทษประหารชีวิตที่มีผลในการตัดผู้กระทำผิดออกไปจากสังคม เช่น โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการกักโทษ รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้แก่กรมราชทัณฑ์ในการสร้างเรือนจำความมั่นคงสูงเพื่อคุมขังผู้กระทำผิดร้ายแรง และควรเริ่มพัฒนามาตรการทางเลือกในการลงโทษรูปแบบอื่น ๆ ที่สามารถใช้ทดแทนโทษประหารชีวิตได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา อาญาวิทยาและงานยุติธรรม
ปีการศึกษา 2561

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6080950024 : MAJOR CRIMINOLOGY AND CRIMINAL JUSTICE

KEYWORD: Alternative measures, Capital Punishment, Justice System, Life in Prison

Narumol Thintong : ALTERNATIVE MEASURES TO CAPITAL PUNISHMENT. Advisor: Asst. Prof. SUMONTHIP CHITSAWANG, Ph.D.

In this paper, we are looking for alternative ways to study alternative death penalty in Thailand. The right choice is to replace the death penalty with the methane lab to place the death penalty in Thailand. The survey selects the latest food inspection method with the hand stone given through the deep learning algorithm and interview. During the course of the proceedings, police were appointed judges at Bangkok's temple, and 210 local courts targeted six experts in a fair trial.

A study on alternative measures to replace capital punishment (death penalty). The purpose is to study the views of related personnel and experts in the justice system to find out different alternative measures to the death penalty which may be appropriate for Thailand, to study problems, and challenges of adopting these measures into the Thai system, and to suggest alternative measures that are appropriate substitutes to capital punishment. This study is in the form of qualitative and quantitative research through the use of questionnaires and interviews with a quantitative population of 210 individuals and a group of 6 experts in which conclusions were drawn from. Personnel and experts in the legal system view that capital punishment as the highest form of punishment for a criminal offence, is appropriate for wrong doing. It plays a role in warning people to not engage in criminal acts and in eliminating the chance for people to repeat the offence. However capital punishment cannot undo the mistakes of the justice system and does not lessen crime statistics. Personnel and experts in the legal system do not agree with the abolishment of capital punishment as they view that capital punishment is used to control individuals in society by dissuading them from engaging in criminal acts. However, if capital punishment must be abolished, most experts feel that the abolishment of capital punishment should be abolished by law, while other forms of abolishments such as abolishment of capital punishment by lessening the verdict that has capital punishment less than before and the abolishment of capital punishment by facts. Experts believe these measures are not true forms of capital punishment abolishment. Personnel and experts in the justice system's beliefs towards alternative measures to capital punishment is that in each form there are close amounts. In order of ways most people agree with the most : life in prison without parole, life in prison with the chance for parole, and lastly long prison sentences where sentences must include a minimum prison term (no less than 20 years but not more than 40 years). Suggestions: Agencies in the justice system should have a way to limit the number of cases where capital punishment verdicts are handed out, such as handing out alternative verdicts to corporal punishment, the process of fixing and rehabilitation should have good standards, and funds that increase so that the rehabilitation process has effectiveness and so that there could be a focus on utilizing rehabilitation instead of revenge and replacement such as capital punishment. The government should change the structure of society, status, education and economy so that the people have equality. This includes gaining a decent wage and good quality of life to protect against the need for crime. The Department of Corrections incarcerates individuals for life without parole. The government should allocate funds for the Department of Corrections to build correctional facilities with a high level of stability to house inmates that commit great offences and should start to develop different kinds of punishments that will be able to replace capital punishments such as life in prison without parole.

Field of Study: Criminology and Criminal Justice Student's Signature

Academic Year: 2018 Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่สำเร็จสมบูรณ์ขึ้นมาได้ หากปราศจากความเมตตา กรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมนทิพย์ จิตสว่าง ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ทำให้ผู้เขียนได้หัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์ และกรุณาปรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้เขียน ได้ให้ข้อมูล และคำแนะนำต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียน โดยเฉพาะการวางเค้าโครง แนวทางการเขียนเนื้อหา และบทวิเคราะห์ ตลอดจนการกำหนดกรอบเวลาในการเสนอความคืบหน้าของงาน ซึ่งถือเป็นแรงกระตุ้นให้แก่ผู้เขียนได้อย่างดียิ่ง ทั้งท่านอาจารย์ยังได้สละเวลาอันมีค่าตรวจสอบความถูกต้องของงานผู้เขียน อีกด้วย ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งใจ และสำนึกในพระคุณของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติยา เพชรมณี ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และ พันตำรวจเอก ดร.อภิรัฐ พุ่มกุมาร กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้กรุณาชี้แนะแนวทางและคำแนะนำตลอดจน ข้อสังเกตต่าง ๆ ทำให้ผู้เขียนได้พัฒนา แนวความคิดและไตร่ตรองปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบมากยิ่งขึ้นจนทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณกลุ่มบุคคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่ตอบแบบสอบถาม ทั้ง 210 ราย และผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม ทั้ง 6 ราย ได้แก่ พล.ต.ต. ดร. ปิยะพันธ์ ปิงเมือง รองผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค 2, พ.ต.ท. ณัฐพล บัวบุตร รองผู้กำกับสืบสวน สถานีตำรวจนครบาลบางยี่เรือ, ผศ.ดร. ปิยะพร ตันณีกุล อาจารย์ สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นางสาวดาวลัย ไยมณี ผู้พิพากษาศาลจังหวัดราชบุรี, ดร. วริศรา ศิริสุทธิเดชา นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการกรมราชทัณฑ์, อาจารย์ นันทิ จิตสว่าง ที่ปรึกษาสถาบันเพื่อการยุติธรรม แห่งประเทศไทย ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาครั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้ข้อมูล และการแสดงทัศนคติการแนะนำ เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ การเสียสละเวลา และสุดท้ายให้ความเมตตาแก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างดี

ผู้เขียนขอขอบคุณกัลยาณมิตรของผู้เขียนทุกท่าน ขอคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่คอยให้กำลังใจให้ผู้เขียน ตลอดมา และให้ความช่วยเหลือกับผู้เขียนในทุก ๆ เรื่องด้วยความปรารถนาดีเสมอมา คอยช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ ศึกษา และจัดทำวิทยานิพนธ์

สุดท้ายผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อทิวาวิชญ์ และคุณแม่ถาวร ถินทอง ที่คอยช่วยสนับสนุนใน ด้านการศึกษาแก่ผู้เขียนมาตั้งแต่วัยเยาว์ ให้ความรัก ความเข้าใจ และเป็นกำลังใจสำคัญ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ โดยหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีประโยชน์และคุณค่าทางการศึกษาอยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบเป็นกตเวทิตา แก่บิดา มารดา คณาจารย์และผู้มีพระคุณที่ได้อบรมเลี้ยงดู ให้ความรู้ ความเมตตา แก่ผู้เขียน

นฤมล ถินทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	1
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	1
1.2 คำถามการวิจัย	6
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย	7
1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	7
1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร	7
1.4.3 ขอบเขตด้านเวลา.....	7
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	9
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุในการกระทำผิดของนักโทษประหาร	10
2.1.1 แนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School).....	10
2.1.2 แนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School)	10
2.1.3 ทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theory)	12
2.1.4 ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด (Rational Choice Theory).....	12

2.1.5 ทฤษฎีติดตรา (Labeling).....	13
2.1.6 ทฤษฎีบุคลิกภาพ (Personality Theory)	13
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษ	15
2.2.1 วัตถุประสงค์การลงโทษ	15
2.2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสำนักอาชญาวิทยาคลาสสิก (The Classical School of criminology).....	17
2.2.3 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retribution Theory).....	19
2.2.4 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อยับยั้งหรือป้องกันอาชญากรรม หรือ ปรับปรุงผู้กระทำผิด (Restraint Theory).....	23
2.3 พัฒนาการยกเลิกโทษประหารชีวิต	29
2.3.1 การยกเลิกโทษประหารชีวิตในต่างประเทศ	29
2.3.2 รูปแบบการยกเลิกโทษประหารชีวิตในต่างประเทศ	29
2.3.3 การใช้และการยกเลิกโทษประหารชีวิตในประเทศต่าง ๆ.....	30
2.3.4 การใช้โทษอื่นแทนโทษประหารชีวิต	32
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
งานวิจัยในประเทศไทย	33
งานวิจัยของต่างประเทศ	35
2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	38
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	39
3.1 วิธีการวิจัย	39
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
3.5 ขั้นตอนในการทำวิจัย.....	41

3.6	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	41
3.7	จริยธรรมของการวิจัยในคน	42
3.8	ระยะเวลาในการทำวิจัย.....	42
บทที่ 4	อภิปรายผลการศึกษา.....	43
ส่วนที่ 1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	43
ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ส่วนที่ 2	ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต.....	46
ส่วนที่ 3	ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำมาตรการทางเลือกทดแทน โทษประหารชีวิต	49
ส่วนที่ 4	ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้าหากมีการยกเลิกให้มียกเลิกโทษประหารชีวิต กระบวนการยุติธรรม ที่จะมีการเตรียมความพร้อมในด้านปัญหาที่ตามมา	52
ส่วนที่ 5	ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้าหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต มีวิธีการลงโทษ ที่เห็นควรมาใช้ทดแทนประหารชีวิต.....	55
ส่วนที่ 2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	57
ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์.....	57
ส่วนที่ 2	ผลการศึกษา.....	57
	การอภิปรายผลการศึกษา.....	67
บทที่ 5	สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	73
	ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา.....	77
	ข้อเสนอแนะต่อการศึกษาครั้งต่อไป	78
ภาคผนวก.....		80
	แบบสอบถามการวิจัย.....	81
	คำถามใช้ในการสัมภาษณ์.....	88
	เอกสารเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย	89
บรรณานุกรม.....		92

ประวัติผู้เขียน..... 95

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.1	สถิตินักโทษประหารชีวิต ณ วันที่ 30 เมษายน 2561	4
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	43
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	44
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	44
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ.....	45
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ	45
ตารางที่ 4.6	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต	46
ตารางที่ 4.7	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำมาตรการทางเลือก	49
ตารางที่ 4.8	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้าหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต.....	52
ตารางที่ 4.9	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้าหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต มีวิธีการลงโทษที่เห็น ควรมาใช้ทดแทนโทษประหารชีวิต	55
ตารางที่ 4.10	ประเด็นที่ 1: ความคิดเห็นต่อการใช้กับโทษประหารชีวิต.....	57
ตารางที่ 4.11	ประเด็นที่ 2: ความคิดเห็นที่มีต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิต	59
ตารางที่ 4.12	ประเด็นที่ 3: หากยกเลิกโทษประหารชีวิตจะส่งผลอย่างไรต่อสถิติอาชญากรรมใน สังคมไทย	60
ตารางที่ 4.13	ประเด็นที่ 4: หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต ควรยกเลิกด้วยวิธีการใด	62
ตารางที่ 4.14	ประเด็นที่ 5: หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตควรใช้โทษใดแทน	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

อาชญากรรมในสังคมไทยปัจจุบันมีแนวโน้มของความรุนแรงและมีความซับซ้อนมากขึ้น เกิดตามความเจริญของเทคโนโลยีและความทันสมัยของการสื่อสารในด้านต่างๆ ดังจะเห็นได้จาก สถิติคดีอาชญากรรมที่เพิ่มในแต่ละปี ข่าวอาชญากรรมตามหน้าหนังสือพิมพ์ หน่วยงานทางด้านการบรรเทาทุกข์ที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่ หรือมีการปรับปรุงระบบในการทำงานแบบใหม่ เพื่อรองรับ ปัญหาอาชญากรรมและจำนวนนักโทษที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีจนมีนักโทษล้นคุก ขอบเขตและปริมาณ ความร้ายแรงของอาชญากรรมนั้นเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของบุคคลโดยทั่วไป เพราะขอบเขตของ อาชญากรรมเป็นตัวบ่งชี้และบ่งบอกถึงความร้ายแรงของอาชญากรรม ที่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับจำนวนอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในอดีต หรือคาดคะเนจากปัญหาอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และจะประเมินว่ามาตรการที่นำมาใช้ในการป้องกันนั้นได้ผลในการลดปริมาณอาชญากรรมหรือไม่ อย่างไร

การกระทำความผิดทางอาญา มีกระบวนการที่ซับซ้อนอย่างมาก และมีปัจจัยหลายประการ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งยังไม่มีทฤษฎีใดอธิบายได้อย่างสมบูรณ์ในการกระทำความผิดของแต่ละคดีตั้งแต่ เริ่มต้นจนถึงขั้นที่ได้รับโทษประหารชีวิต เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์หาข้อสรุปในการช่วยให้เกิดความ เข้าใจมากขึ้นจุดมุ่งหมายของการลงโทษประหารชีวิต เพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนกับความผิดที่ได้ กระทำ (Retributive) เพื่อเป็นการข่มขู่ยับยั้งไม่ให้ผู้ใดกระทำความผิด (Deterrence) และเพื่อเป็น การตัดช่องโอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ (Incapacitation) ในทางตรงข้ามนั้น สิทธิในการมีชีวิต มนุษย์เป็นสิทธิที่เด็ดขาดเพราะว่ามนุษย์นั้นมีความคิด และจิตวิญญาณ อันก่อให้เกิดข้อถกเถียงกัน และการอภิปรายมากมายถึงการดำรงอยู่ของสิทธิในการมีชีวิตในกระบวนการยุติธรรมและกฎหมาย บ้านเมือง ซึ่งก็ยังไม่สามารถนิยามลักษณะหรือธรรมชาติของสิทธิในการมีชีวิตได้อย่างชัดเจน โดยแม้ ศีลธรรมซึ่งเป็นนามธรรมอาจไม่ได้รับการยอมรับในฐานะสิทธิขั้นพื้นฐาน แต่สิทธิขั้นพื้นฐานอื่นใดก็ไม่ อาจดำรงอยู่ได้หากปราศจากความเคารพในสิทธิการมีชีวิต (อัจฉริยา ชูตินันท์, 2553)

การใช้การลงโทษประหารชีวิตนั้นย่อมปฏิเสธคุณค่าทั้งหมดนี้ เพราะสังคมของมนุษย์ถูกสร้าง ขึ้นมาบนฐานความสำนึกในคุณค่าของชีวิต ดังนั้น พื้นฐานของการเกิดของรัฐก็อยู่บนสิทธิขั้นพื้นฐาน มนุษย์ และกฎหมายก็บัญญัติไว้และรับรองเพื่อตอบสนองในการคงอยู่ของความเป็นมนุษย์ด้วยกัน ประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาถึงการดำรงอยู่ของการใช้บทลงโทษประหารชีวิต

อย่างจริงจัง อันจะนำไปสู่การประชาพิจารณ์ถึงการดำรงอยู่ของการลงโทษประหารชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ และทั้งยังต้องพิจารณาต่อไปว่า เมื่อกระบวนการยกเลิกการลงโทษประหารชีวิตสำเร็จแล้ว กระบวนการยุติธรรมไทยจะต้องเตรียมการสิ่งใดเพื่อรองรับการยกเลิกการใช้โทษประหารชีวิตอย่างไรบ้าง ซึ่งหากกระบวนการยุติธรรมที่ถูกต้องแล้ว และรวดเร็ว ก็จะเป็นสิ่งที่ตอบสนองต่อประชาชนได้ดีกว่าการลงโทษที่รุนแรง ดังเช่น โทษประหารชีวิต (สุนนทิพย์ จิตสว่าง, 2557) ดังนั้นจึงควรจะต้องปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมดังกล่าวเพื่อให้ประชาชนเกิดการยอมรับ การลงโทษจำคุกตลอดชีวิตแทนการลงโทษประหารชีวิตและรัฐควรมีการปรับโครงสร้างทางสังคม การศึกษา และสถานภาพทางเศรษฐกิจให้ประชาชนในสังคมได้มีความเสมอภาคและเท่าเทียม รวมทั้งมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม เนื่องจากโครงการสร้างดังกล่าวเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดอาชญากรรม

ดังนั้น หากมีการป้องกันอาชญากรรมได้ โทษประหารชีวิตก็ไม่ควรมีความจำเป็นอีกแล้ว กระทรวงยุติธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานของภาครัฐในการบังคับใช้โทษทางอาญา ควรนำเสนอมาตรการทางเลือกอื่นนอกเหนือไปจากโทษประหารชีวิตที่มีการตัดผู้กระทำความผิดออกไปจากสังคม เช่น โทษจำคุกตลอดชีวิตเด็ดขาดสถานเดียว โดยไม่ยอมให้มีการอภัยโทษ หรือพักการลงโทษ อาจตอบสนองกระแสความต้องการของคนในสังคมให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงโทษดังกล่าวโดยรัฐควรจัดสรรงบประมาณให้แก่กรมราชทัณฑ์ในการสร้างเรือนจำความมั่นคงสูงเพื่อคุมขัง เพราะเมื่อมีเรือนจำที่มีมาตรฐานสูงมากจนยากแก่การหนีแหกออกจากที่คุมขังก็จะทำให้โทษประหารชีวิตลดความสำคัญลงไป และมีการเริ่มบริหารจัดการโทษอื่นที่สามารถนำมาใช้ทดแทนโทษประหารชีวิตได้ (สุนนทิพย์ จิตสว่าง, 2557)

สำหรับการใช้โทษประหารชีวิตจากทั่วโลก เลขาธิการสหประชาชาติเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต ที่นำเสนอต่อสภาสีทิมูซุชชอนใน เดือน กันยายน 2561 ระบุว่า มีประมาณ 170 ประเทศที่ยกเลิก หรือพักการใช้โทษประหารชีวิต ทั้งในทางกฎหมาย และในทางปฏิบัติ (สุนนทิพย์ จิตสว่าง, 2557) ในส่วนของประเทศในอาเซียน ทั้ง 10 ประเทศนั้น มีเพียงประเทศกัมพูชา และฟิลิปปินส์ที่ยกเลิกโทษประหาร เมื่อวันที่ 18 มิ.ย. 2561 มีการบังคับโทษประหารชีวิตตามคำพิพากษาของศาลรายล่าสุดด้วยการฉีดสารพิษ นักโทษชายเด็ดขาด ธีรศักดิ์ หลงจี ที่ก่อเหตุฆ่าชิงทรัพย์ แหงเหยื่อ 24 แผล เพื่อชิงโทรศัพท์มือถือ และเงินสด 2,000 บาท เมื่อวันที่ 19 ก.ค.2555

ปัจจุบันในหลายประเทศทั่วโลกมองว่าการใช้โทษประหารชีวิต ผู้ที่กระทำความผิดตามกฎหมายนั้น เป็นการกระทำที่โหดร้ายซึ่งมนุษยธรรม ขัดต่อหลักการพื้นฐานในด้านสิทธิมนุษยชน และยังเป็นการปฏิเสธสิทธิมนุษยชนในขั้นพื้นฐานที่จำเป็นที่สุดสำหรับบุคคล นั่นคือ การละเมิด “สิทธิในการมีชีวิต” ที่ได้รับการรับรองไว้ในปฏิญญาสากลว่าสิทธิมนุษยชน โทษประหารชีวิตนั้นเป็นการ

สังหารบุคคลโดยที่รัฐเป็นผู้ลงมือกระทำอย่างเลือดเย็นและมีการไตร่ตรองไว้ล่วงหน้าแล้ว และที่น่าหวาดกลัวที่สุด คือ เป็นการลงโทษที่โหดร้าย ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไร้มนุษยธรรม หากกระบวนการยุติธรรมมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ก็อาจจะทำให้เป็นการลงโทษผู้บริสุทธิ์ ซึ่งมีได้เป็นผู้กระทำ ความผิดได้ โทษประหารชีวิตจึงเป็นการลงโทษที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่เป็นหลักจำเป็นที่สุดสำหรับบุคคล นั่นคือ “สิทธิการมีชีวิตอยู่” ซึ่งมีการรับรองไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เพราะสิทธิการมีชีวิตอยู่ เป็นสิทธิที่มนุษย์ทุกคนพึงมีเสมอกันโดยไม่คำนึงถึงสถานภาพชาติกำเนิด ศาสนา และชาติพันธุ์ และเป็นสิทธิที่ไม่อาจพรากออกไปจากบุคคลและถือเสมือนเป็นเอกลักษณ์ติดตัว ของทุกคนในการธำรงศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์ (สุนทวิทย์ จิตสว่าง, 2557)

จากสถานการณ์การใช้โทษประหารชีวิตของแต่ละประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้แสดงให้เห็นว่าประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่นั้น มีการยกเลิกการใช้โทษประหารชีวิต ในขณะที่บางประเทศเคยมีการยกเลิกการใช้โทษประหารชีวิต แต่ได้กลับมาใช้โทษประหารชีวิตอีกครั้ง (อย่างเช่นประเทศไทย) เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า บางประเทศอาจจะยังคงให้ความสำคัญกับการใช้โทษประหารชีวิตซึ่งขึ้นกับบริบทของแต่ละสังคม โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคมที่มีความแตกต่างกันและเป็นตัวกำหนดต่อการใช้โทษประหารชีวิตเป็นสำคัญ

สำหรับในประเทศไทย กระแสการคัดค้านและต่อต้านการยกเลิกโทษประหารชีวิตจากประชาชน ยังคงมีอยู่สูงมาก ผลสำรวจในงานวิจัยหลายครั้ง แสดงถึงเหตุผลของคนกลุ่มนี้ว่าต้องการให้คงใช้โทษประหารชีวิตไว้เพื่อความเรียบร้อย ความสงบสุขในสังคม โดยให้โทษประหารชีวิตเป็นเครื่องมือในการยับยั้งของการกระทำผิด และตอบแทนผู้กระทำผิดให้สาสมกับความผิดที่ได้กระทำไปนั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นเรื่องค่านิยมและทัศนคติที่ต้องการลงโทษในรูปแบบการแก้แค้นทดแทนให้เกิดความยุติธรรม (สุพจน์ สุโรจน์, 2550) โดยเฉพาะต่อผู้เสียหายที่เกิดจากอาชญากรรม ซึ่งควรได้รับสิทธิในการคุ้มครองของสิทธิมนุษยชนเช่นเดียวกัน เพราะปัจจุบันมีการคุ้มครองสิทธิและการดูแลในผู้กระทำผิดมากกว่าการคำนึงถึงความเรียบร้อย ความสงบของสังคม และประชาชนผู้บริสุทธิ์โดยรวม

นอกจากนี้ ผู้ที่มีความคิดเห็นในการต่อต้านการยกเลิกโทษประหารชีวิต ยังมีความคิดเห็นว่าการที่ประเทศต่างๆยกเลิกโทษประหารชีวิตนั้น ก็เพราะเป็นประเทศที่มีความเรียบร้อย ความสงบ ประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี และมีวินัย ทำให้ไม่มีปัญหาอาชญากรรมที่มีความรุนแรง การบังคับใช้กฎหมายจะมีประสิทธิภาพไม่จำเป็นต้องใช้โทษที่มีความรุนแรง ประชาชนส่วนใหญ่จึงสนับสนุนให้มีการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดมากกว่าการลงโทษให้เพื่อแก้แค้นและทำให้เช็ดหลาบ ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาอีกมากมายหลายประเทศ ถึงแม้จะประสบกับปัญหาอาชญากรรมที่รุนแรงแต่ก็ยังมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตนั้น ก็เพราะเพื่อแลกกับการช่วยเหลือหรือการรับรองจาก

สหประชาชาติ และถูกกดดัน บีบคั้นจากประเทศคู่ค้าที่ใช้ปัจจัยในด้านสิทธิมนุษยชนเป็นเครื่องมือในการกีดกันทางการค้าแทนตั้งกำแพงภาษี ซึ่งทำให้เห็นได้ว่าประเทศที่ไม่ยอมยกเลิกโทษประหารชีวิตจะเป็นประเทศที่เป็นมหาอำนาจหรือมีอิสรภาพทางเศรษฐกิจ เช่น สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน และประเทศในตะวันออกกลาง (นทีจี จิตสว่าง, 2557)

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงมีนักโทษประหารอยู่ มีข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ ได้สรุปสถิตินักโทษประหารชีวิตไว้เมื่อ วันที่ 30 เมษายน 2561 มีนักโทษประหารชีวิตทั้งหมด จำนวน 517 คน ชาย 415 คน หญิง 102 คน แบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาอุทธรณ์ 287 คน ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาฎีกา 30 คน และนักโทษเด็ดขาดเมื่อคดีถึงที่สุด 200 คน กรณีแบ่งเป็นประเภทความผิด 3 คดี คือ

1. คดียาเสพติดให้โทษ อุทธรณ์ 189 คน ฎีกา 24 คน และเด็ดขาด 83 คน
2. คดีความผิดทั่วไป อุทธรณ์ 95 คน ฎีกา 6 คน และเด็ดขาด 117 คน
3. คดีความมั่นคง อุทธรณ์ 3 คน ฎีกา และเด็ดขาดไม่มี

ผู้ต้องขังเหล่านี้กระจายอยู่ในเรือนจำ 10 แห่งทั่วประเทศ โดยอยู่ในเรือนจำ 3 แห่งที่มากที่สุดคือ เรือนจำกลางบางขวาง 307 คน ทณฑสถานหญิงกลาง 86 คน เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช 55 คน ขณะที่เดือน เม.ย. 2560 มีนักโทษประหารชีวิต 447 คน ส่วนสิ้นปี 2560 มี 502 คน สำหรับการบังคับโทษตามคำพิพากษาของศาลด้วยการประหารชีวิตนักโทษ ในส่วนวิธีการยิงเป้านั้น ประหารรายสุดท้ายเมื่อวันที่ 11 ธ.ค.2545 ต่อมา นักโทษประหาร 6 รายถูกประหารชีวิตด้วยการฉีดยา โดยฉีดยาพิษเข้าร่างกาย เมื่อวันที่ 12 ธ.ค.2546 มีทั้งคดียาเสพติด และความผิดต่อชีวิต และวันที่ 24 ส.ค.2552 ประหารชีวิตด้วยการฉีดยาพิษ 2 รายในคดียาเสพติด 9 ปีผ่านไป เมื่อวันที่ 18 มิ.ย. 2561 มีการบังคับโทษประหารชีวิตตามคำพิพากษาของศาลรายล่าสุดด้วยการฉีดยาพิษ นักโทษชายเด็ดขาด ธีรศักดิ์ หลงจี ที่ก่อเหตุฆ่าชิงทรัพย์ แหงเหยื่อ 24 แผล เพื่อชิงโทรศัพท์มือถือ และเงินสด 2,000 บาท เมื่อวันที่ 19 ก.ค.2555

ตารางที่ 1.1 สถิตินักโทษประหารชีวิต ณ วันที่ 30 เมษายน 2561

ที่	รจ/ทส	เพศ	คดียาเสพติดให้โทษ			คดีความผิดทั่วไป			คดีความมั่นคง			รวม
			อุทธรณ์	ฎีกา	เด็ดขาด	อุทธรณ์	ฎีกา	เด็ดขาด	อุทธรณ์	ฎีกา	เด็ดขาด	
1	รจก.บางขวาง	ชาย	92	14	63	27	4	107	0	0	0	307
2	รจก.คลองเปรม	ชาย	1	0	0	4	0	0	0	0	0	5
3	รจก.เขาบิน	ชาย	7	1	7	3	0	5	0	0	0	23

ที่	รจ/ทส	เพศ	คติยาเสพติดให้โทษ			คติความผิดทั่วไป			คติความมั่นคง			รวม
			อุทธรณ์	ฎีกา	เด็ดขาด	อุทธรณ์	ฎีกา	เด็ดขาด	อุทธรณ์	ฎีกา	เด็ดขาด	
4	รจก.สงขลา	ชาย	5	0	0	14	2	1	3	0	0	25
5	รจก.พิษณุโลก	ชาย	0	1	0	2	0	0	0	0	0	3
6	รจก นครศรีธรรมราช	ชาย	10	0	0	41	0	0	0	0	0	51
		หญิง	2	0	0	2	0	0	0	0	0	4
7	ทสญ.กลาง	หญิง	61	8	13	1	0	3	0	0	0	86
8	ทสญ. นครราชสีมา	หญิง	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4
9	ทสญ.เชียงใหม่	หญิง	7	0	0	0	0	1	0	0	0	8
10	ทส.รพ. ราชทัณฑ์	ชาย	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		หญิง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	รวม	ชาย	115	1	70	92	6	113	3	0	0	415
		หญิง	74	68	13	3	0	4	0	0	0	102
	รวมทั้งสิ้น		189	24	83	95	6	117	3	0	0	517

ที่มา : กรมราชทัณฑ์

จากการวิเคราะห์ข้อค้นพบในงานวิจัยเกี่ยวกับโทษประหารและอัตราการฆ่าคนตายสรุปว่า งานวิจัยที่มีอยู่ไม่สามารถให้หลักฐานอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ที่จะแสดงให้เห็นได้ว่าการประหารชีวิตมีผลยับยั้งในการก่ออาชญากรรมมากกว่าการจำคุกตลอดชีวิต และไม่มีแนวโน้มว่าจะมีหลักฐานที่จะมาสนับสนุนได้ในเวลาอันใกล้ หลักฐานที่สามารถค้นพบในส่วนใหญ่ ไม่สนับสนุนสมมติฐานในเชิงป้องกันอาชญากรรมเลย ตัวเลขอาชญากรรมล่าสุดในประเทศที่ยกเลิกโทษประหารนั้น ก็ไม่บ่งบอกว่าการยกเลิกโทษประหารส่งผลในทางลบแต่อย่างใด อย่างเช่นในแคนาดา อัตราการฆาตกรรมต่อประชากร 100,000 คน ลดจากตัวเลขสูงสุดที่ 3.09% ในปี 2518 ก่อนที่เป็นเวลาจะมีการยกเลิกโทษประหาร ลงมาเหลือ 2.41% ในปี 2523 และจากนั้นมากก็มีอัตราการลดลงเรื่อยๆ และในปี 2546 27ปี หลังจากยกเลิกโทษประหาร อัตราการฆาตกรรมอยู่ที่ 1.73% ต่อประชากร 100,000 คน ต่ำกว่าปี 2518 ถึง 44% และถือว่าต่ำสุดในรอบสามทศวรรษ แม้ว่าตัวเลขนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น 2.0% ในปี 2548

แต่ก็ยังถือว่าเป็นอัตราที่ต่ำกว่าตัวเลขในช่วงที่เริ่มมีการยกเลิกโทษประหารถึงหนึ่งในสาม ดังนั้นเป็นการไม่ถูกต้องที่จะคาดการณ์เอาไว้ว่าคนที่ก่ออาชญากรรมร้ายแรง เช่นการฆาตกรรม จะมีการไต่ตรองไว้ก่อนที่จะลงมือกระทำความผิด บ่อยครั้งที่การฆ่าคนตายมักเกิดขึ้นในช่วงที่อารมณ์อยู่เหนือเหตุผลหรือตกอยู่ใต้อิทธิพลของยาเสพติดและสุรา บางคนก่ออาชญากรรมรุนแรงเป็นเพราะเกิดจากสภาพความไม่มั่นคงทางด้านอารมณ์หรือทางด้านจิตใจเป็นอย่างมาก (อุทิศ อาษาทองสุข, 2561) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าโทษประหารชีวิตไม่ได้มีผลที่ทำให้คนยับยั้งชั่งใจได้เลย นอกจากนี้ ผู้ที่วางแผนล่วงหน้าไว้แล้วที่จะลงมือก่ออาชญากรรมร้ายแรง ก็ยังคงเลือกที่จะกระทำความผิดนั้นต่อไป โดยแม้จะมีความเสี่ยงจากโทษประหารชีวิตก็ตาม เพราะผู้กระทำความผิดคิดว่าสามารถหนีรอดจากการถูกจับกุมตัวได้ โดยไม่มีหลักฐานอย่างชัดเจนที่แสดงให้เห็นว่าโทษประหารมีผลในเชิงป้องกันอาชญากรรม จึงชี้ให้เห็นถึงความอันตรายจากการเชื่อในสมมติฐานเรื่องผลในเชิงป้องกัน และที่ไร้ประโยชน์อย่างมาก และนำข้อมูลนั้นมากำหนดนโยบายใช้โทษประหารชีวิตของรัฐ จึงสรุปได้ว่าโทษประหารชีวิตเป็นการลงโทษที่รุนแรงต่อชีวิต แต่ไม่มีผลรุนแรงต่อการลดจำนวนของอาชญากรรมแต่อย่างลงใด

ดังนั้น แนวโน้มทั่วโลกการใช้โทษประหารชีวิตลดลง ซึ่งประเทศไทยในอนาคตอาจมีแนวโน้มของการยกเลิกโทษประหารชีวิตเช่นกัน ซึ่งถ้ายังไม่เตรียมความพร้อมของมาตรการทดแทนต่างๆ ที่เพียงพอ อาจจะทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้ในอนาคต แต่ถ้ามีการศึกษาถึงแนวโน้มของมาตรการทดแทนการประหารชีวิต เพื่อเตรียมการรองรับสำหรับในอนาคต ซึ่งในอนาคตถ้าหากประเทศไทยจะมาใช้ตรงนี้ก็จะทำให้การใช้มาตรการทดแทนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการศึกษาครั้งนี้เพื่อที่ถ้าในอนาคตประเทศไทยมีการยกเลิกโทษประหาร ควรจะมีมาตรการอะไร ที่ออกมารองรับ ที่จะทำให้ประชาชนพึงพอใจและยอมรับต่อมาตรการทางเลือกนี้

1.2 คำถามการวิจัย

มาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตที่เหมาะสมในประเทศไทยเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษารูปแบบมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตที่เหมาะสมในประเทศไทย

1.3.2 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ของการนำมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตมาใช้ในประเทศไทย

1.3.3 เพื่อเสนอมาตรการทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อทดแทนการใช้โทษประหารชีวิต

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นการศึกษารูปแบบมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตที่เหมาะสมในประเทศไทย ถ้าประเทศไทยได้ยกเลิกการใช้โทษประหารชีวิต โทษที่จะนำมาใช้แทนประหารชีวิตจึงมีได้ 3 กรณี คือ

1. โทษจำคุกตลอดชีวิต (โดยไม่มีการลดโทษ)
2. โทษจำคุกตลอดชีวิต (โดยมีการลดโทษ)
3. โทษจำคุกที่มีกำหนดโทษระยะยาว (ไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี)

ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่มาตรการทดแทนการประหารชีวิตที่เหมาะสมกับการใช้โทษประหารชีวิต และเพื่อกระบวนกรยุติธรรมอำนวยความสะดวกได้อย่างแท้จริง ประชาชนส่วนใหญ่ให้การยอมรับและมีความพึงพอใจกับมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำหรับกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์

1.4.3 ขอบเขตด้านเวลา

การดำเนินการศึกษาวิจัย ใช้เวลาการศึกษาวิจัย 12 เดือน

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

โทษประหารชีวิต หมายถึง การทำโทษตามกฎหมายขั้นสูงสุด โดยใช้วิธีการ ต่าง ๆ เพื่อทำลายชีวิตหรือเพื่อฆ่าให้ตาย

มาตรการทางเลือก หมายถึง มาตรการที่มีขึ้นมาเพื่อจะใช้แทนการประหารชีวิต รูปแบบมาตรการทางเลือกทดแทนการประหารชีวิตที่เหมาะสมในประเทศไทย หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตแล้ว โทษที่จะนำมาใช้แทนการประหารชีวิตจึงมีได้ 3 กรณี คือ

1. โทษจำคุกตลอดชีวิต (โดยไม่มีการลดโทษ) หมายถึง การลงโทษจำคุกตลอดชีวิตอย่างเคร่งครัดโดยไม่ยอมให้มีการอภัยโทษ (Pardon) หรือการพักการลงโทษ (Parole) เลยเพื่อมิให้นักโทษมีโอกาสออกมาเป็นภัยต่อสังคมอีกต่อไปรูปแบบมาตรการทางเลือกทดแทนการประหารชีวิต
2. โทษจำคุกตลอดชีวิต (โดยมีการลดโทษ) หมายถึง การลงโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยมีการอภัยโทษ (Pardon) หรือการพักการลงโทษ (Parole) เพื่อให้ให้นักโทษมีโอกาสเป็นคนดีคืนสู่ต่อ

สังคมต่อไป ใช้กับนักโทษที่กระทำความผิดที่ร้ายแรงลงมา มีมาตรการในการพิจารณาภัยโทษ ผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดี เพื่อกระตุ้นให้อยากกระทำความดี และให้โอกาสในการกลับสู่สังคมอีกครั้ง

3. โทษจำคุกที่มีกำหนดโทษระยะยาว หมายถึง การลงโทษจำคุกที่กำหนดระยะเวลาที่ยาวนาน โดยไม่มีการอภัยโทษ คือ การจำคุกไม่น้อยกว่า 20 ปี และไม่เกิน 40 ปี โดยไม่มีการปล่อยตัว เพราะการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดได้เปลี่ยนรูปแบบมาเน้นเป็นการแก้ไขฟื้นฟูมากขึ้น จึงมีมาตรการต่าง ๆ ช่วยในการขัดเกลานิสัย และพฤติกรรมให้ดีขึ้น หากกำหนดระยะเวลา เพื่อให้ผู้กระทำผิดได้ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำชั่วคราวระยะเวลานานพอสมควรเป็นวิธีหนึ่งสามารถทดแทนโทษประหารชีวิตได้อีกแนวทางหนึ่ง

4. โทษอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับประเทศไทย

การประหารชีวิต คือ โทษทางอาญาขั้นสูงสุดที่ลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ ด้วยการทำให้ตายโดยวิธีฉีดยาหรือสารพิษ

กระบวนการยุติธรรม หมายถึง กระบวนการที่ธำรงไว้ซึ่งความเป็นธรรมในสังคมที่เป็นหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทราบถึงรูปแบบมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตที่เหมาะสมในประเทศไทย นำไปสู่มาตรการทดแทนการประหารชีวิต เพื่อให้กระบวนการยุติธรรม อำนวยความยุติธรรมได้อย่างแท้จริง และประชาชนมีความพึงพอใจกับมาตรการทดแทนการลงโทษประหารชีวิต

1.6.2 ทราบถึงปัญหา อุปสรรค มาตรการทางเลือกที่จะนำมาใช้ในอนาคต

1.6.3 ได้นำเสนอต่อแนวทางมาตรการทางเลือกที่เหมาะสมทดแทนโทษประหารชีวิต ในอนาคตหากประเทศไทยจะมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตจริง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวทางที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาเรื่อง มาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ศึกษาวิจัยสำหรับบทนี้เป็นการทบทวนวรรณกรรมเชิงแนวคิด ทฤษฎี ที่ตรงต่อประเด็นการวิจัย เพื่อนำมาตอบคำถามการวิจัย กำหนดกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลกำหนดทิศทางการวิจัยให้มีขอบเขตที่ชัดเจนยิ่งขึ้นและเป็นส่วนสำคัญต่อการสร้างคำถามในการเก็บข้อมูลใช้การทำแบบสอบถามในเชิงปริมาณและการสัมภาษณ์เชิงลึกในเชิงคุณภาพ ในบุคลากรของกระบวนการยุติธรรม แนวคิด ทฤษฎีที่เลือกมานั้น มีความสำคัญอยู่ในบทต่างๆของวิทยานิพนธ์นี้ การกำหนดแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยจึงเปรียบเสมือนการสร้าง เพื่อให้ทราบว่าวิทยานิพนธ์นี้จะมีการขับเคลื่อนการวิจัยด้วยแนวคิด ทฤษฎีทั้งหมดที่เลือกมานั้นไปอย่างไร โดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น แนวคิด ทฤษฎีดังนี้ ได้แก่

2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับสาเหตุในการกระทำผิดของนักโทษประหาร

- 2.1.1 แนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School)
- 2.1.2 แนวความคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School)
- 2.1.3 ทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theory)
- 2.1.4 ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด (Rational Choice Theory)
- 2.1.5 ทฤษฎีติดตรา (Labeling)
- 2.1.6 ทฤษฎีบุคลิกภาพ (Personality Theory)

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษผู้กระทำผิด

- 2.2.1 วัตถุประสงค์การลงโทษ
- 2.2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสำนักอาชญาวิทยาคลาสสิก
- 2.2.3 ทฤษฎีที่การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน
- 2.2.4 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อยับยั้งหรือป้องกันอาชญากรรมหรือ ปรับปรุงผู้กระทำผิด (Restraint Theory)

2.3 พัฒนาการ การยกเลิกโทษประหารชีวิต

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุในการกระทำผิดของนักโทษประหาร

2.1.1 แนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาตั้งเดิม (Classical School)

แนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาตั้งเดิม (Classical School) เป็นสถาบันอาชญาวิทยาแห่งแรกของโลก ผู้ก่อตั้งแนวคิดอาชญาวิทยาตั้งเดิม คือ ซีซาร์ แบ็คคาเรีย (Cesare Bonesana de Beccaria, ค.ศ. 1438-1794) โดยมีหลักปรัชญาที่สำคัญ คือ เจตจำนงเสรี (Free Will) เจตจำนงเสรีเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมมนุษย์ กล่าวคือ หลักปรัชญานี้มีว่า มนุษย์เป็นผู้ที่มีเหตุผลในการมุ่งแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเลือกกระทำหรืองดเว้นกระทำใด ๆ มนุษย์จะคำนวณและพิจารณาถึงผลเสียและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการกระทำนั้น ๆ (อัจฉริยา ชูตินันท์, 2557)

นอกจากนี้ แบ็คคาเรียยังมีความเชื่อว่าหากป้องกันไม่ให้คนในสังคมกระทำผิดกฎหมายนั้น บทลงโทษกฎหมายจะต้องมีความที่รุนแรง แน่นนอน และรวดเร็ว เพื่อทำให้คนในสังคมเห็นว่าการกระทำผิดที่กระทำผิดมีมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับ อันจะส่งผลให้คนในสังคมสามารถตัดสินใจไม่ก่ออาชญากรรมได้ (สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

จากแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาตั้งเดิมของซีซาร์ แบ็คคาเรีย มีความเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของนักโทษประหารนั้น เนื่องจากนักโทษประหารชีวิตอาจมีการก่ออาชญากรรมเนื่องจากมีเจตจำนงเสรี (Free Will) โดยคำนึงถึงผลที่จะได้รับจากการก่ออาชญากรรมว่ามีความคุ้มค่ามากกว่าโทษที่จะได้รับหรือไม่

2.1.2 แนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School)

สำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) หรือสำนักวิทยาศาสตร์ เกิดขึ้นราวปลายคริสต์ศตวรรษ ที่ 19 ถึงต้นศตวรรษที่ 20 เป็นยุคที่วิทยาศาสตร์กำลังเฟื่องฟู โดยอ็อกส์ กองต์ (Auguste Comte) เป็นผู้ก่อตั้งสำนักปฏิฐานนิยมขึ้นมา โดยมีการประยุกต์เอาทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์มาใช้เข้ากับสังคม ซีซาร์ ลอมโบโซ (Cesare Lombroso, 1835-1909) เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งความเชื่อของแนวคิดนี้โดยเชื่อในสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรมแตกต่างไปจากแนวคิดของสำนักคลาสสิก และเป็นผู้ริเริ่มนำเอาหลักการศึกษาทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษาสาเหตุของอาชญากรรม แนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม เชื่อว่า มนุษย์เกิดมานั้น เปรียบเสมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์แต่หากการประกอบอาชญากรรมหรือกระทำผิดเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม (Determinism) เป็นตัวบีบบังคับให้ต้องก่ออาชญากรรม ซีซาร์ ลอมโบโซ (Cesare Lombroso) ได้เสนอแนวความคิดว่า การลงโทษบุคคลผู้กระทำความผิดนั้น กฎหมายไม่ควรกำหนดใช้การลงโทษบุคคลด้วยวิธีการเดียวกันทั้งหมด แต่ควรที่จะพิจารณาโทษให้เหมาะสมกับความยุติธรรมตามลักษณะแก่ผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคลไป และการดำเนินการของทัณฑสถานและเรือนจำ ควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล เช่น ผู้ต้องขังที่มีลักษณะเป็นอาชญากรพวกวิกลจริต หรือเป็นอาชญากรโดยกำเนิด

ควรแยกขังต่างหากไม่ควรปะปนกับนักโทษประเภทอื่นๆ และให้มีการคุมประพฤติสำหรับผู้กระทำ ความผิดครั้งแรก หรือกระทำความผิดเล็กน้อย ด้วยความประมาท แยกผู้กระทำผิดครั้งแรกออกจาก ผู้กระทำผิดซ้ำซาก หรือผู้กระทำความผิดที่แก้ไขปรับตัวไม่ได้แล้ว ควรจัดให้มีทัณฑสถานพิเศษที่มีการ ฝึกหัดการเกษตรกรรมให้แก่ักโทษ เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียดของนักโทษ และยังได้ ประโยชน์ คือเป็นการออกกำลังกายกลางแจ้งของนักโทษอีกด้วย และใช้โทษประหารชีวิต หรือจำคุก ตลอดชีวิต ในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขบุคคลที่กระทำผิดผู้นั้นได้จริงๆ (สุดสงวน สุธีสร, 2547)

สำนักปฏิญานินยทางกฎหมายหรือสำนักกฎหมายบ้านเมืองแนวคิดพื้นฐานของปฏิญานินยทาง กฎหมายประกอบด้วย หลักคิด 3 ประการ ดังนี้

1. การยืนยันว่าการดำรงอยู่หรือความสมบูรณ์หรือความเป็นกฎหมายนั้นไม่ได้ ขึ้นอยู่กับสิ่งที่เป็นมาตรฐานทางศีลธรรมหรือความยุติธรรมที่ต้องมีในตัว กฎหมาย
2. การยืนยันว่าการดำรงอยู่ของกฎหมายขึ้นอยู่กับที่มันถูกสร้างขึ้น โดยผ่านการ ตกลงปลงใจของมนุษย์ในสังคม
3. เป็นจุดยืนเกี่ยวกับภาคบังคับ กฎหมายโดยธรรมชาติต้องมีสภาพบังคับหรือ บทลงโทษต่างๆ

ปฏิญานินย กฎหมายธรรมชาติจึงไม่เป็นกฎหมายเพราะไม่มีสภาพบังคับ หลัก 3 ประการที่กล่าวมานั้นถือว่าเป็นหัวใจของฝ่ายปฏิญานินย

โดยสรุป แนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาปฏิญานินยนี้ ได้เปลี่ยนปรัชญาแนวทางการ ลงโทษจากอดีต จากการแก้แค้นทดแทนนั้น มาเป็นแก้ไขบำบัดรักษาฟื้นฟูจิตใจให้ผู้กระทำความผิด สามารถกลับตัวเป็นคนดี

แนวความคิดของสำนักปฏิญานินยมีสมมติฐานเกี่ยวกับสาเหตุอาชญากรรมที่สำคัญ 2 ประการ คือ พฤติกรรมของมนุษย์มีสาเหตุมาจากปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของมนุษย์ (Criminal Behavior as Caused) หรือแรงกดดัน และปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมอาชญากรรม จะแตกต่างจากปัจจัยกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมตามกฎหมาย โดยปัจจัยที่ทำให้เกิดอาชญากรรม ประกอบด้วยทางปัจจัยทางจิต ปัจจัยชีวภาค และปัจจัยทางสภาพแวดล้อมภายนอก (สุนันทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

แนวคิดนี้สามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมของการกระทำผิดของนักโทษประหารได้ว่า นักโทษประหารประกอบอาชญากรรมจนกระทั่งต้องโทษประหารอาจเนื่องมาจากถูกสภาพแวดล้อม บังคับให้ต้องประกอบอาชญากรรม ไม่ว่าจะเป็นทางด้านปัจจัยทางจิต ด้านปัจจัยทางชีวภาค และด้าน ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมภายนอก

2.1.3 ทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theory)

ทฤษฎีป้องกันมีรากฐานมาจากแนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาตั้งเดิม โดยยึดหลักการป้องกันอาชญากรรมที่สามารถกระทำได้หากการลงโทษตามกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ การบังคับใช้ หรือการลงโทษตามกฎหมายนั้น จะต้องประกอบด้วย “ความรุนแรง ความรวดเร็ว ความแน่นอน” จึงจะสามารถป้องกันอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมนุษย์มีเหตุผลในการไตร่ตรองและคาดการณ์ถึงผลลัพธ์ก่อนที่จะกระทำสิ่งนั้น ๆ ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจที่สำคัญของการป้องกันอาชญากรรม

ดังนั้น บุคคลจะประกอบอาชญากรรมหรือไม่ จะมีการคำนึงถึงโทษที่จะได้รับ โดยจะมีการคำนวณจากโทษที่คาดว่าจะได้รับหากถูกจับกุม กับผลที่คาดว่าจะได้รับจากการกระทำผิดนั้น หากคิดว่าความทุกข์ที่จะได้รับจากโทษที่กระทำ ในกรณีที่ถูกจับกุมมีมากกว่าความสุขที่จะได้รับจากการกระทำผิด บุคคลก็จะไม่เลือกประกอบอาชญากรรมนั้น (สุนนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

สำหรับหลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 2 รูปแบบ คือ

- การป้องกันทั่วไป (General Deterrence)

กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย สามารถนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ และได้รับโทษที่จะทำให้บุคคลนั้นรู้สึกไม่กล้าและเกรงกลัวที่จะประกอบอาชญากรรม ทั้งนี้จากความเกรงกลัวต่อการที่จะถูกจับกุม ตัดสินว่าการกระทำผิดและถูกลงโทษอย่างรุนแรง ซึ่งถ้าหากไม่มีกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมนี้แล้ว บุคคลทั่วไปก็จะเลือกประกอบอาชญากรรมได้

- การป้องกันเฉพาะ (Special Deterrence)

กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายที่จะทำให้บุคคลที่เคยถูกลงโทษมาแล้วนั้น ไม่กล้าประกอบอาชญากรรม เนื่องจากบุคคลดังกล่าวเกรงกลัวว่าจะถูกลงโทษอีก

จากทฤษฎีการป้องกันมีความเกี่ยวข้องการกระทำผิดของนักโทษประหาร เนื่องจากผู้ที่ประกอบอาชญากรรมจนต้องได้รับโทษประหารชีวิตอาจเกิดจากการไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษที่ได้รับ หรือกฎหมายที่เป็นการป้องกันทั่วไป หรือการป้องกันเฉพาะ

2.1.4 ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด (Rational Choice Theory)

ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่าบุคคลมีการตัดสินใจและมีอิสระใช้เหตุผลซึ่งนำหนักในการเลือกที่จะ (อัจฉริยา ชูตินันท์, 2557) กระทำผิดกฎหมายแนวทางในการเลือกพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายขึ้นอยู่กับผลประโยชน์หรือความพึงพอใจที่ต้องการนั้นไม่จำกัดเฉพาะในรูปของทรัพย์สินเท่านั้นแต่ยังรวมถึงความพึงพอใจหรือผลประโยชน์ทางด้านจิตใจด้วย ประเด็นที่สำคัญ คือ แต่ละบุคคลคนจะตัดสินใจอย่างรอบคอบที่ให้ประโยชน์สูงสุดแก่พวกเขา การตัดสินใจนี้จะทำให้ผู้คนได้รับความพึงพอใจหรือ

ประโยชน์สูงสุดโดยมีตัวเลือกให้เลือก และยังให้ความสนใจมากที่สุด (Caleb Silver, 2009) ทางทฤษฎีหลัก ๆ ส่วนใหญ่นั้น มีพื้นฐานอยู่บนทฤษฎีทางเลือกที่มีเหตุผล พฤติกรรมสามารถยับยั้งหรือสามารถควบคุมได้ถ้าอาชญากรกลัวการถูกลงโทษ การที่บุคคลจะกระทำความผิดนั้นได้คิดคำนึงถึงผลที่จะตามมาหลังจากการประกอบอาชญากรรมนั้นแล้ว ไม่ว่าจะป็นอัตราโทษที่ได้รับหากถูกจับกุมความเป็นไปได้ที่จะถูกจับกุม ผลประโยชน์ที่ได้รับ ตลอดจนหนทางเลือกอื่นที่ถูกลงโทษ

นอกจากนี้ทฤษฎีนี้ยังมองว่าอาชญากรรมมีคุณสมบัติสองประการ คือ คุณสมบัติของการประกอบอาชญากรรม ซึ่งอาชญากรรมจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไปตามรูปแบบของอาชญากรรมนั้น ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในด้านของความซ้ำซากในการประกอบอาชญากรรม ผลประโยชน์หรือทรัพย์สินที่ได้รับหลังจากการกระทำความผิด และการมีอยู่อย่างแพร่หลายของเหยื่ออาชญากรรม ในส่วนคุณสมบัติของอาชญากร จะมีความแตกต่างของตัวอาชญากรในทางด้านการตัดสินใจที่จะประกอบอาชญากรรม โดยต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป ได้แก่ การเลือกเป้าหมาย การเลือกสถานที่ก่ออาชญากรรม โอกาสในการกระทำผิด ผลประโยชน์ผลเสีย และตลอดจนความเสี่ยง รวมทั้งมูลเหตุจูงใจหรือแรงกระตุ้นในการกระทำผิดของอาชญากร นำมาซึ่งในการตัดสินใจว่าจะประกอบอาชญากรรมหรือไม่ (สมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

2.1.5 ทฤษฎีตีตรา (Labeling)

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรม หรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เกิดจากกระบวนการ ปัจเจกชนได้ให้ความหมายแก่ตนเองไว้ว่าเป็นอาชญากร ซึ่งเป็นผลสะท้อนมาจากการที่ปัจเจกชนได้ถูกตีตรา สรุปลักษณะสำคัญของทฤษฎีตีตราได้ว่า พฤติกรรมของอาชญากรถูกกำหนดโดยกลุ่มของคนรอบๆข้าง หรือโดยสังคม พฤติกรรมอาชญากรมิใช่คุณสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ แต่เกิดจากการที่สังคมกำหนด สังคมมองบุคคลนั้นเป็นอย่างไร บุคคลดังกล่าวจะปฏิบัติตามที่สังคมได้ตีตราไว้ (ณัฐวัฒน์ สุทธิโยจิน, 2557)

จากหลักของทฤษฎีดังกล่าวสามารถอธิบายพฤติกรรมของนักโทษประหารชีวิตได้ว่าการที่ใครจะถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดนั้น ถูกกำหนดมาจากผู้ที่มีอำนาจเป็นผู้ออกกฎหมายมาบังคับ ดังนั้น นักโทษบางคนอาจถูกกำหนดว่าเป็นผู้กระทำความผิด เพราะละเมิดกฎที่กระทบถึงต่อคนส่วนใหญ่ และบางคนอาจกระทำในสิ่งที่กระทบต่อผู้มีอำนาจ โทษประหารจึงมีไว้เพื่อปกป้องผู้มีอำนาจ

2.1.6 ทฤษฎีบุคลิกภาพ (Personality Theory)

ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่าอาชญากรมีบุคลิกภาพที่ผิดปกติแตกต่างไปจากบุคคลธรรมดา ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม โดยอาชญากรรมมักเป็นผู้ที่มีบุคลิกต่อต้านสังคม คือ ไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ของทางสังคมหรือจิตผั่นผวน สำหรับบุคลิกภาพที่มีการต่อต้านสังคม หรือ จิตผั่นผวน ฮาร์เวย์ ครีคเลย์ (Harvey Cleckley) ได้สรุปลักษณะไว้ดังนี้ (สมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

1. เห็นแก่ตัว (Egocentricity)
2. ไม่เข้าสังคม (Antisocial Behavior)
3. ไม่คำนึงถึงความรู้สึกของบุคคลอื่น (Insensitivity to others)
4. มีความเป็นปรปักษ์กับบุคคลอื่น (Hostility)
5. ไม่คำนึงถึงความถูกต้องหรือสิทธิของผู้อื่น (Lack of concern for rights and privileges)
6. มีพฤติกรรมโต้ตอบ (Impulsive behavior)
7. มีความซื่อสัตย์และผูกพันกับสังคมต่ำ (Poor loyalty and social relations)
8. ไม่มีการวางแผนในการตัดสินใจอีกทั้งยังไม่สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ได้ (Poor planning and judgment ; failure to learn from experience)
9. ตำหนิบุคคลอื่น (Projection to blame onto others)
10. ขาดความรับผิดชอบ (Lack of responsibility)
11. ไม่มีความรู้สึกหรือไร้อารมณ์ (Emotional poverty)
12. ชอบโกหกโดยไม่มีเหตุผล (Meaningless lying)
13. การลงโทษไม่สามารถป้องกันมิให้บุคคลเหล่านี้จากการกระทำผิดได้ (Punishment does not deter)
14. ไม่มีความรู้สึกต่อผลที่ตนได้กระทำต่อบุคคลอื่น (Lack of inner feeling for he or she does to deter)
15. สามารถแสดงออกให้ผู้อื่นรับรู้ความรู้สึกของตนได้ (Express Verbally appropriate affective responses but shows callous indifference to others)
16. ไม่มีความเสียใจต่อการกระทำผิดของตนเอง (No distress over his or her maladjustment)
17. ไม่มีความเสียใจต่อบุคคลอื่น (A warped capacity for love of lovelessness)
18. มีความสามารถทำให้ผู้อื่นรักตนเองได้ (An ability to be charming)

ทฤษฎีบุคลิกภาพมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกระทำผิดของนักโทษประหาร คือ นักโทษประหารอาจจะเป็นผู้ที่ถูกสภาพแวดล้อมหล่อหลอมจนกระทั่งมีบุคลิกภาพที่บกพร่องทางสังคมมีความแตกต่างไปจากบุคคลธรรมดาในสังคม โดยเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพต่อต้านสังคมเป็นสำคัญ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษ

2.2.1 วัตถุประสงค์การลงโทษ

วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายของการลงโทษ แบ่งได้ 4 ประการ ดังนี้

2.2.1.1 การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retribution)

เป็นการลงโทษที่มีมาตั้งแต่สมัยที่มนุษย์ยังเป็นสังคมดั้งเดิมรูปแบบการลงโทษจะมีลักษณะที่รุนแรง และป่าเถื่อนอย่างมาก เช่น การเขียนตี ทรมาน การตัดอวัยวะ และการประหารชีวิต ซึ่งเป็นการลงโทษที่มีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้ความรู้สึกของผู้เสียหาย และประชาชนทั่วไปที่ต้องการจะเห็นผู้ที่ทำร้ายผู้อื่นได้รับผลร้ายนั้นเช่นกัน ทำให้ผู้เสียหายเกิดความยุติธรรมตามความรู้สึกของผู้เสียหายนั้น (สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561) จะใช้วิธีการลงโทษเพื่อตอบแทนผู้กระทำผิด ให้ได้รับโทษในรูปแบบ ตาต่อตา ฟันต่อฟัน มีการใช้วิธีการที่รุนแรง ทั้งการลงทัณฑ์ ทรมานด้วยรูปแบบต่างๆ และการประหารชีวิต เพื่อให้สาสมกับความผิดที่ผู้กระทำผิดได้กระทำลงไป และเพื่อให้ผู้กระทำผิดยอมสารภาพ และเพื่อให้รู้สำนึกถึงความผิดในการกระทำของตนที่กระทำไปนั้น แนวคิดนี้มีการลงโทษที่ว่าผู้กระทำผิดมีเจตจำนงเสรี (Free Will) ในการที่จะตัดสินใจ จะคิด และกระทำการด้วยตนเอง ประกอบกับมนุษย์มีความสามารถในการ ใช้เหตุผล เมื่อตัดสินใจทำอะไรลงไปแล้วนั้น จึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนอย่างเต็มที่ เมื่อกระทำผิดจึงต้องรับผิดชอบต่อความผิดนั้น และสมควรได้รับการลงโทษ (นคร วลธิภากร, 2549)

2.2.1.2 การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence)

วัตถุประสงค์ของการลงโทษมาจากแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School) ซึ่งเชื่อว่า การกระทำผิดเกิดขึ้นจากคนไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย หรือการบังคับใช้กฎหมายมีความอ่อนแอ ทั้งนี้เพราะมนุษย์มีเหตุและผลที่มีเจตจำนงเสรี (free Will) ที่จะเลือกทำอะไรก็ได้ โดยเลือกทำสิ่งที่ตนเองได้รับความพอใจและประโยชน์ แต่จะไม่เลือกทำสิ่งที่ทำให้เกิดความเจ็บปวด และความทุกข์ การลงโทษนั้นจึงมีขึ้นเพื่อป้องกันการกระทำผิด โดยทำให้ผู้กระทำผิดรู้สึกว่าการกระทำผิดไม่ก่อให้เกิดผลดี และก่อให้เกิดความเจ็บปวดอีกต่างหาก แต่การลงโทษที่จะให้มีผลในการข่มขู่ยับยั้งที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีความแน่นอน รวดเร็ว เสมอภาค และการลงโทษที่เหมาะสม (สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561) การลงโทษนั้น สามารถข่มขู่ และยับยั้งตัวผู้กระทำผิดที่ได้รับโทษ และบุคคลอื่นให้เห็นเป็นตัวอย่าง จึงทำให้เกิดความเกรงกลัวโทษที่จะได้รับ และจะไม่กล้ากระทำผิดขึ้นอีก การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง มี วัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ

- (1) เพื่อยับยั้งผู้กระทำผิดที่ถูกลงโทษไม่ให้กระทำผิดนั้นซ้ำอีก เพราะเกิดความกลัวเกรงในโทษที่ผู้กระทำผิดได้รับ อันเป็นผลทำให้ตัดโอกาสที่จะกระทำผิดขึ้นอีก (Incapacitation)

(2) เพื่อยับยั้งบุคคลอื่นมิให้กระทำผิด เนื่องจากได้เห็น ทฤษฎีการลงโทษที่น่ากลัว จึงเกิดความเกรงกลัว ไม่อยากกระทำผิดเพราะเกรงกลัวใน โทษ การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้งนี้อาจกล่าวได้ในอีกความหมายหนึ่งคือ เป็นการ ป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้นนั่นเอง ซีซาร์เบ็คคาเรีย อธิบายว่า การ ลงโทษที่สามารถข่มขู่ยับยั้งผู้กระทำผิดได้นั้นควรจะต้องมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ (ณัฐวิวัฒน์ สุทธิโยธิน, 2557)

- (1) การลงโทษต้องทำด้วยความรวดเร็ว
- (2) ความแน่นอนในการลงโทษ
- (3) ความเคร่งครัดหรือความรุนแรงในการลงโทษ

2.2.1.3 การลงโทษเพื่อตัดโอกาสกระทำผิด (Incapacitation)

การป้องกันสังคมหรือการตัดโอกาสมีหลักการว่าอาชญากรรมย่อมไม่เกิดขึ้นถ้าไม่มีอาชญากร หรืออาชญากรไม่มีโอกาสที่จะกระทำความผิด โดยมุ่งป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งทำได้โดยการทำให้ผู้กระทำผิดไม่มีโอกาสที่จะทำผิดได้ ซึ่งสามารถกระทำได้ อาทิ การตัดอวัยวะ การเนรเทศ การจำคุก และการประหารชีวิต

การลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสกระทำผิดนั้น มีวัตถุประสงค์ที่คล้ายกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง คือ เพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรม แต่แตกต่างกันที่ว่าหลักการของการลงโทษเพื่อการข่มขู่ยับยั้งมุ่งให้เกิดความเกรงกลัวไม่กระทำผิดขึ้นอีก แต่ส่วนการลงโทษเพื่อตัดโอกาสนั้น มุ่งป้องกันการกระทำผิดซ้ำโดยการทำให้ผู้กระทำผิดหมดโอกาสที่จะกระทำความผิดขึ้นอีกได้ ซึ่งวิธีการที่จะขจัดผู้กระทำผิดนั้น อาจทำได้โดยการเนรเทศออกไป เพื่อป้องกันสังคมจากอาชญากรโดยการกักอาชญากรไปอยู่ที่อื่นเพื่อที่จะให้สังคมปลอดภัยมากขึ้น เช่น อังกฤษเคยส่งนักโทษไปไว้ที่ออสเตรเลีย หรือโดยการทำลายอวัยวะเพื่อตัดโอกาสผู้กระทำผิดในการประกอบอาชญากรรม เช่น ตัดมือพวกลักขโมย ทำให้หมดโอกาสลักขโมย หรือการประหารชีวิต (นัทธิจิตสว่าง, 2541)

สำหรับวิธีการลงโทษที่สนองต่อวัตถุประสงค์นี้ และใช้กันแพร่หลายในปัจจุบันก็คือ การจำคุกโดยการกักผู้กระทำผิดออกไปจากสังคมให้สังคมปลอดภัยยิ่งขึ้น แต่การจำคุกเป็นวิธีที่แยกผู้กระทำผิดออกจากสังคมเป็นการชั่วคราว เพราะการลงโทษจำคุกนั้นเพื่อเป็นการสนองต่อวัตถุประสงค์นี้แต่ก็ไม่ได้เป็นวิธีที่ดีที่สุด เนื่องจากผู้กระทำผิดยังคงต้องกลับมาอยู่ในสังคม แม้จะเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตก็ตามซึ่งก็มักจะมีการลดโทษ และเมื่อกลับมาแล้วผู้กระทำผิดอาจมีความโกรธแค้นต่อสังคมมากยิ่งขึ้น เป็นผลต่อเนื่องจากการลงโทษที่ผู้กระทำผิดได้รับ หรือปรับตัวเข้ากับสังคมยากขึ้น เพราะสังคมไม่ยอมรับเนื่องจากมีตราบาป และถูกตีตราว่าเป็นคนชั่ว

2.2.1.4 การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitaation)

การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเป็นแนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ซึ่งเชื่อในเรื่องเจตจำนงกำหนด (Determinism) กล่าวคือ การกระทำของมนุษย์ถูกกำหนดจากปัจจัยต่าง ๆ มนุษย์ไม่สามารถเลือกการกระทำได้อย่างอิสระ ใช้เหตุและผลในการตัดสินใจเลือก แต่มนุษย์ถูกกดดันหล่อหลอมจากทางด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยต่าง ๆ จนมีบุคลิกภาพที่บกพร่องและหันไปสู่อุปการกระทำผิด การลงโทษจึงไม่ควรมุ่งเน้นที่กระทำความผิดเป็นหลัก แต่ควรพิจารณาจากสาเหตุที่ทำให้ผู้กระทำผิดเกิดการกระทำความผิดขึ้นมา และมุ่งการแก้ไขไปที่สาเหตุนั้น (สุนนทิพย์ จิตสว่าง, 2561) การลงโทษ ควรมีเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูให้แก่ผู้กระทำผิด เพื่อให้กลับตัวเป็นคนดี เพื่อไม่ให้ผู้กระทำผิด กลับมากระทำผิดซ้ำอีก รวมทั้งพยายามที่จะช่วยให้ผู้กระทำผิดกลับคืนสู่สังคมได้ตามปกติ จึงต้องมีการให้การเรียนรู้ การฝึกอาชีพ การอบรม ให้เพียงพอที่ผู้กระทำผิดจะใช้ในการดำเนินชีวิตได้เมื่อกลับคืนสู่สังคม รวมทั้งการพยายามช่วยให้ผู้กระทำผิดไม่รู้สึกมีปมด้อยจากการ ที่ได้รับการลงโทษไปแล้ว

สำหรับหลักการลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไข ฟื้นฟู ประกอบด้วย

- (1) หลีกเลี่ยงไม่ให้ผู้กระทำผิดต้องประสบกับสิ่งที่ทำลายคุณลักษณะประจำตัวของเขาโดยให้ใช้วิธีการอื่นแทนการลงโทษจำคุกระยะสั้น
- (2) การลงโทษต้องเหมาะสมกับการกระทำผิดเป็นรายบุคคล
- (3) เมื่อผู้กระทำผิดแก้ไขได้แล้วให้หยุดการลงโทษ และให้มีการปรับปรุงการลงโทษระหว่างที่มีการคุมขัง

โดยวัตถุประสงค์ในการลงโทษทั้ง 4 ประการนี้ เป็นความเชื่อ หรือความคิดของสังคมในยุคต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากวิธีการปฏิบัติ หรือการลงโทษผู้กระทำผิด อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ในการลงโทษทั้ง 4 ข้อนี้ ยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน หากแต่จุดเน้นได้เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ (นัทธี จิตสว่าง, 2541)

2.2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสำนักอาชญาวิทยาคลาสสิก (The Classical School of criminology)

โดยแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาคลาสสิกตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีอรรถประโยชน์ (Utilitarianism philosophy) ทฤษฎีสัญญาประชาคม (Social contract) และทฤษฎีเจตจำนงอิสระ (free Will) กล่าวคือ ทฤษฎีเจตจำนงอิสระ (free Will) เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีอิสระที่จะคิดกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง โดยมนุษย์มีความสามารถในการใช้เหตุและผล ดังนั้น เมื่อมนุษย์กระทำสิ่งใดลงไป โดยการการใช้เหตุผล และตัดสินใจของตนเองแล้ว จะต้องรับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำลงไป ซึ่งหากบุคคลใดได้กระทำผิดก็สมควรที่จะได้รับ ในปี ค.ศ. 1764 ซีซาร์ แบ็คคาเรีย (Cesare Beccaria) เขียนบทความเป็นภาษาอิตาเลียนเป็นผลงานชิ้นสำคัญในหนังสือ Dei delitti e delle

pene ตรงกับความหมายในภาษาอังกฤษว่า “On Crimes and Punishments” ซึ่งเป็นข้อเขียนที่ จุดประกายความคิดของนักปราชญ์ในอิตาลี และทั่วภาคพื้นยุโรป แบ็คคาเรียได้แสดงทัศนะคัดค้านต่อการลงโทษประหารชีวิตอย่างไม่เป็นธรรม โดยได้ต่อต้านการลงโทษประหารชีวิต (Capital Punishment) ที่รัฐและผู้ปกครองลงโทษแก่ประชาชนโดยไม่มีหลักกฎหมาย ไม่มีบรรทัดฐาน และไม่มีความแน่นอน การตัดสินด้วยความรู้สึก อาศัยอคติ และความ เชื่อทางศาสนาที่ขาดความชอบธรรม แบ็คคาเรีย เรียกร้องให้มีการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

ซีซาร์ เบ็คคาเรีย ได้สร้างผลงานทางวิชาการที่มีความสำคัญต่อวงการอาชญาวิทยาและกระบวนการยุติธรรม ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นตำราทางอาชญาวิทยาเล่มแรกของโลก คือ The Essay on Crime and Punishment หรือ เรียงความเกี่ยวกับอาชญากรรมและการลงโทษ โดยมีใจความดังนี้ บุคคลทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย ดังนั้น ไม่ว่าผู้ใดกระทำความผิดในลักษณะเดียวกัน ก็จะต้องได้รับโทษเช่นเดียวกัน นอกจากนี้เพื่อที่จะให้บุคคลทราบว่าพฤติกรรมประเภทใดเป็นความผิด และมีบทลงโทษ ตัวยกกฎหมายจำเป็นต้องเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดแจ้งพอที่บุคคลทั่วไปจะเข้าใจได้

เนื้อหาสาระที่สำคัญๆในเอกสารเรียงความเกี่ยวกับอาชญากรรมและการลงโทษของ ซีซาร์ เบ็คคาเรีย ได้แก่

- 1.สัญญาประชาคม และความจำเป็นในการลงโทษ
- 2.หน้าที่รัฐสภา
- 3.หน้าที่ผู้พิพากษา
- 4.ความร้ายแรงของอาชญากรรม
- 5.สัดส่วน และความรุนแรงของการลงโทษ
- 6.ความรวดเร็วของการลงโทษ
- 7.การป้องกันอาชญากรรม

ตำราเล่มนี้ก่อให้เกิดพลังทางวิชาการและแนวความคิดในการต่อต้านความเหลวแหลกของกระบวนการศาลในสมัยนั้นอย่างรุนแรง และก่อให้เกิดการตื่นตัวในการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายอาญาครั้งยิ่งใหญ่ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และถือเป็นการวางรากฐานครั้งแรกของวิชาอาชญาวิทยาและทัณทวิทยา (สุดสงวน สุธีสร, 2547)

2.2.2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสำนักอาชญาวิทยาคลาสสิก (The Classical School of Criminology) ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีอรรถประโยชน์นิยม (Utilitarianism philosophy) ทฤษฎีสัญญาประชาคม (Social Contract) และทฤษฎีเจตจำนงอิสระ (Free Will) มีความเกี่ยวข้องกับการใช้โทษประหารชีวิตในสังคมโดยตรง เนื่องจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสำนักคลาสสิก ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีเจตจำนงอิสระ (Free Will) เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนจะมีเหตุและผลในการเลือกการกระทำ

และ สอดคล้องทฤษฎีอรรถประโยชน์นิยม (Utilitarianism philosophy) ที่เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นมา เนื่องจากได้พิจารณาถึงผลที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น การลงโทษด้วยการประหารชีวิตในสังคมจะมีความสอดคล้องกับทฤษฎีเจตจำนงอิสระ (Free Will) ทฤษฎีอรรถประโยชน์นิยม (Utilitarianism philosophy) และทฤษฎีสัญญาประชาคม (Social Contract) ที่การลงโทษประหารชีวิตเพื่อบุคคลในสังคมเห็นว่าไม่ควรประกอบอาชญากรรม หรือการละเมิดต่อสัญญาประชาคมที่ได้กำหนดไว้ เพราะโทษประหารชีวิตเป็นสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการกระทำผิด แต่ยังทำให้มนุษย์ต้องเสียประโยชน์อันสูงสุดของชีวิต คือ การสูญเสียชีวิตแลกกับการละเมิดสัญญาประชาคมที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นการใช้โทษประหารชีวิตตามแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นนั้น จึงจำเป็นต้องมีในสังคม เพื่อให้สมาชิกในสังคมได้เกิดความเกรงกลัวอันนำไปสู่ความสงบสุขของสังคมเป็นสิ่งสำคัญ (สุนทวิทย์ จิตสว่าง, 2561)

2.2.3 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retribution Theory)

ทฤษฎีนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากระบบการเมืองการปกครอง ศาสนา และระบบสังคมในสมัยอดีต ผู้ที่มีอำนาจปกครองนั้น จะใช้วิธีการลงโทษเพื่อการตอบแทนผู้กระทำผิดให้ได้รับโทษ ในลักษณะตาต่อตา ฟันต่อฟัน มีการใช้วิธีการที่รุนแรงอย่างมาก ทั้งการลงทัณฑ์ การประหารชีวิต ทรมานด้วยวิธีรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สาสมกับความผิดที่ผู้กระทำลงไป และเพื่อให้ ผู้กระทำผิดสารภาพ เพื่อให้รู้สำนึกถึงความผิดในการกระทำของตน ในทฤษฎีนี้มีแนวคิดในการลงโทษที่ว่าผู้กระทำผิดมีเจตจำนงเสรี (Free Will) ในการที่จะตัดสินใจ และคิดในกระทำการด้วยตนเอง ประกอบกับมนุษย์มีความสามารถในการ ใช้เหตุและผล เมื่อตัดสินใจทำสิ่งใดลงไปแล้ว จึงจะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนนั้นอย่างเต็มที่ เมื่อกระทำความผิดจึงจะต้องรับผิดชอบต่อความผิดของตนที่ทำการไป และสมควรที่จะได้รับการลงโทษ (ณัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน, 2557) ทฤษฎีการลงโทษนี้เป็นทฤษฎีที่เก่าแก่ที่สุด โดยมีความเชื่อว่าผู้ถูกประหารชีวิตจะต้องได้รับโทษที่มีความรุนแรงให้สาสมกับความผิดที่ได้กระทำลงไปนั้น จึงมีการใช้โทษประหารชีวิตมาตั้งแต่ในยุคโบราณ ซึ่งส่วนหนึ่งมีความเชื่อมาว่าผู้กระทำผิดเป็นผู้ที่มีความชั่วร้ายในตัวเอง ดังนั้นจึงควรได้รับโทษประหารชีวิตเพื่อกำจัดความชั่วร้ายออกจากสังคมไป โดยแยกย่อยได้เป็น 2 ทฤษฎี คือ

2.2.3.1 ทฤษฎีสัญชาตญาณ (Instinct Theory)

การลงโทษผู้กระทำผิดนั้นเป็นการแสดงออกทางสัญชาตญาณของคนในสังคมเพื่อแก้แค้น หรือทดแทนการกระทำผิด จากประมวลกฎหมายของกษัตริย์ฮัมมูราบีแห่งกรุงบาบิโลน เมื่อประมาณ 1,500 ปี ก่อนพุทธศักราช ได้ปรากฏระบบการลงโทษแบบ ตาต่อตา ฟันต่อฟัน (an eye for an eye and a tooth for a tooth) และกฎหมายไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์นั้น การลงโทษผู้กระทำผิดมีลักษณะที่มีความโหดร้ายทารุณ และความรุนแรง

การลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อแก้แค้นทดแทน ตามทฤษฎีสัญชาตญาณยังคงมีการใช้อยู่ในปัจจุบัน มีการลงโทษที่ไม่โหดร้าย เหมือนในแบบอดีตที่เคยผ่านมา โดยการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนนั้นเป็นเหตุผลที่มีความเหมาะสมในการประหารชีวิตจำเลย ถึงแม้การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนนั้นจะไม่ใช่วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุด แต่ก็ไม่ใช่วัตถุประสงค์ที่ต้องห้าม และไม่ขัดต่อการเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และเป็นการแสดงออกของทางสังคม ซึ่งแสดงความโกรธแค้นต่อพฤติกรรมที่เหยียดหยามที่ผู้กระทำผิดได้กระทำลงไป (สุพจน์ สุโรจน์, 2550)

2.2.3.2 ทฤษฎีผู้กระทำผิดสมควรถูกลงโทษ (Just Desert Theory)

การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ได้คำนึง หรือสนใจถึงอนาคตของผู้กระทำผิด สังคมให้ความสนใจแต่เฉพาะการกระทำในอดีต หรือพฤติกรรมของผู้กระทำผิดเพียงเท่านั้น เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้ว สังคมก็จะมีปฏิกิริยาตอบโต้ผู้กระทำผิดในเชิงการแก้แค้นทดแทน และเนื่องจากผู้กระทำผิดสมควรได้รับการถูกลงโทษ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการใช้โทษประหารชีวิตขึ้นมาในสังคมเพราะมีความเชื่อมั่นว่าผู้กระทำผิดที่มีพฤติกรรมที่ทารุณโหดร้าย สมควรที่จะได้รับการลงโทษที่มีความรุนแรงให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ได้กระทำต่อเหยื่อนั้น เนื่องจากผู้กระทำผิดเป็นผู้ที่ก่อให้เกิดมีพฤติกรรมที่มีความทารุณโหดร้าย ผู้กระทำผิดจึงสมควรที่จะได้รับการลงโทษ โดยเฉพาะโทษประหารชีวิต เป็นการสนใจเพียงแก่พฤติกรรมการกระทำผิดทางอาชญากรรมเท่านั้น ไม่ได้สนใจสภาพของการลงโทษประหารชีวิตต่อสังคมแต่ประการใด (สุพจน์ สุโรจน์, 2550)

สำหรับการลงโทษประหารชีวิตซึ่งเป็นการลงโทษของรัฐเพื่อการรักษาความเป็นธรรมในสังคมตามทฤษฎีของการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนจะต้องประกอบไปด้วยเงื่อนไข 3 ประการ ดังนี้

- ประการแรกจะต้องกระทำเพื่อการแก้ไขความเสียหายที่ผู้กระทำผิดนั้นได้ก่อให้เกิดขึ้นหรือทดแทนความรู้สึกของเสียหายที่ได้สูญเสียไป เนื่องจากการกระทำความผิด โดยการลงโทษนั้นจะต้องเป็นการทดแทนความเสียหาย (vindication) หมายถึง การลงโทษของรัฐนั้น จะต้องกระทำลงไปเพื่อเป็นการแก้แค้นหรือทดแทน ให้แก่ผู้เสียหายจากการที่ผู้กระทำผิดที่ทำให้เกิดความเสียหายขึ้นมา และจะต้องเป็นการลงโทษที่ทำให้ผู้เสียหายเกิดความความรู้สึกพึงพอใจ และเห็นว่าการลงโทษนั้นเป็นการกระทำที่ยุติธรรมที่สุด

ซึ่งทฤษฎีนี้เชื่อว่าการไม่ให้ความสำคัญต่อความรู้สึกของผู้เสียหายที่ต้องการแก้แค้นเป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำ เพราะจะทำให้ผู้เสียหายหรือญาติพี่น้อง หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหยื่อ เกิดความรู้สึกเสื่อมศรัทธาที่มีต่อรัฐว่าไม่อาจเยียวยาความเสียหายให้กับเหยื่ออาชญากรรมได้ ซึ่งการลงโทษโดยคำนึงความพอใจของผู้เสียหายเป็นหลักสำคัญ จะทำให้ผู้เสียหาย และผู้ที่เกี่ยวข้องยอมรับว่าการลงโทษของรัฐนั้น เป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่สังคม และยอมรับว่าการแก้แค้นผู้กระทำผิดไม่ใช่หน้าที่ของเหยื่อ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง หากแต่เป็นหน้าที่ของรัฐ

- ประการที่สองการลงโทษจะต้องกระทำเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม (fairness) การลงโทษเป็นการทดแทนความเสียหาย (fairness) ทฤษฎีนี้มองว่าหน้าที่ของบุคคลด้านการเมือง และกึ่งสัญญาประชาคมที่เรียกว่า การต่างตอบแทน (reciprocity) มีหลักการที่ว่า การจะให้กฎหมายนั้นมีผลคุ้มครองประโยชน์สุขให้แก่ส่วนรวม คนทุกคนจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และเคารพ ต่อการที่ผู้กระทำผิดฝ่าฝืนกฎหมายแต่ละครั้งเท่ากับว่าผู้กระทำผิดเอาเปรียบบุคคลอื่นที่เชื่อฟังกฎหมาย และข้อได้เปรียบนี้จะทำให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าถ้าเป็นการกระทำผิดอาญาที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ดังนั้น การลงโทษผู้กระทำผิดจึงจำเป็น การที่ทำให้ผู้กระทำผิด และบุคคลที่เชื่อฟังกฎหมาย รวมทั้งตระหนักว่าบุคคลที่ละเมิดกำหนดต้องถูกดำเนินคดี และผู้ที่ได้เปรียบจากการฝ่าฝืนกฎหมายจะต้องถูกลงโทษ ด้วยเหตุนี้การลงโทษแก่ผู้กระทำผิด จึงควรมีความรุนแรงเทียบเท่ากับความได้ประโยชน์ที่ผู้กระทำผิดรับจากการฝ่าฝืนกฎหมายนั้น โดยถือว่าผู้กระทำผิดได้จ่ายหนี้อันเกิดจากการทำผิดให้แก่คนที่เชื่อฟังกฎหมายซึ่งเป็นสมาชิกในสังคมนั้น และเมื่อจ่ายแล้วผู้กระทำผิดก็สามารถกลับคืนสู่สังคมในฐานะที่เป็นพลเมืองดีและมีฐานะเทียบเท่ากับบุคคลอื่นในสังคม อย่างไรก็ตาม การชดใช้ความผิดมิใช่เป็นเรื่องระหว่างผู้กระทำผิดกับผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย หากแต่เป็นเรื่องระหว่างรัฐกับผู้กระทำผิด เพราะฉะนั้น ผู้กระทำผิดยังคงต้องรับโทษจากการที่ตนได้กระทำผิด แม้ว่าผู้เสียหายจะยกโทษให้แล้ว

- ประการสุดท้ายการลงโทษจะต้องได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของความผิด การลงโทษจะต้องได้สัดส่วนกับความผิด (proportionality of punishment) ทฤษฎีนี้เห็นว่าจำนวนโทษผู้ที่ผู้กระทำผิดควรจะได้รับนั้น จะต้องเท่าเทียมกับความเสียหายที่ผู้กระทำผิดได้กระทำในการกระทำผิด อาจมีข้อยกเว้นจากหลักดังกล่าวได้ 2 กรณี คือ

1. กรณีที่การลงโทษสูงกว่าความเสียหายที่ผู้กระทำก่อขึ้นนั้นสามารถกระทำได้ในกรณีของการลงโทษจำคุกตลอดชีวิตต่อผู้กระทำผิดที่เป็นอันตราย และเป็นภัยต่อสังคม เพื่อปกป้องสังคมให้มีความปลอดภัยยิ่งขึ้น

2. ในทางตรงกันข้ามนั้นการลงโทษอาจต่ำกว่าสัดส่วนในกรณีที่ผู้กระทำผิดไม่มีโอกาสที่จะกระทำผิดนั้นอีก ดังนั้น ผู้กระทำผิดจะได้รับการลดโทษ หรือการลงโทษ และให้อยู่ภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติ (สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

ปัญหาที่สำคัญ คือ จะถือหลักใดนำมาพิจารณาได้ว่าโทษจำนวนเท่าใดจึงจะได้สัดส่วนกับความผิดที่ผู้กระทำผิดได้ก่อที่เกิดขึ้นนั้น ในประเด็นนี้ อิมมานูเอล คานต์ (Immanuel Kant) เห็นว่าโทษที่ผู้กระทำผิดได้รับจะต้องได้สัดส่วน และเหมาะสมพอดีทั้งในสภาพ และความหนักเบาของความรับผิดในตัวผู้กระทำผิด โดยสภาพ และความหนักเบาของความผิดนี้ จะพิจารณาได้จากที่ความร้ายแรงทางศีลธรรมของความผิดแต่ละฐาน และพิจารณาจากตำหนิในพฤติการณ์ของการผู้กระทำผิด

ในแต่ละประเด็น ยังรวมถึงความร้ายแรง และรุนแรงที่ผู้กระทำก่อให้เกิดขึ้น ที่เกิดจากการกระทำโดยเจตนา หรือประมาท ดังนั้น หลักการพิจารณาในเรื่องสัดส่วนของโทษจะต้องพิจารณาถึงสภาพและความหนักเบาของความผิดนั้น ๆ ซึ่งประกอบด้วยความร้ายแรงที่ส่งผลต่อสังคมที่เกิดจากการกระทำผิดนั้นเป็นสำคัญ ซึ่งการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนจึงมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ประการแรกจำนวนโทษที่ทดแทนจะต้องเหมาะสมกับการกระทำผิดเพื่อให้ผู้กระทำสามารถจดจำว่าความเจ็บปวดที่ได้รับจากการถูกลงโทษเป็นเพราะผู้กระทำผิดได้กระทำผิดลงไป
2. ประการที่สองการแก้แค้นทดแทนนั้นจะต้องกระทำต่อผู้กระทำผิดโดยตรง หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเท่านั้น ไม่รวมไปถึงญาติพี่น้องของผู้กระทำด้วย
3. ประการสุดท้ายเป็นการแก้แค้นทดแทนซึ่งกำหนดโทษให้มีจำนวนพอเหมาะกับความร้ายแรงในความเสียหายที่ผู้กระทำผิดได้ก่อขึ้น

แม้ว่ารากฐานของทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนนั้น การกระทำผิดจะมีพื้นฐานมาจากแนวความคิดเรื่องการแก้แค้นทดแทน (revenge) หรือชดใช้ความเสียหายให้กับแก่ผู้เสียหาย แต่การลงโทษโดยการการแก้แค้นทดแทนในปัจจุบันซึ่งพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในสังคมที่เจริญแล้ว มีอาจถือได้ว่าเป็นกรณีเดียวกับการแก้แค้นในสังคมดั้งเดิม ความแตกต่างของการแก้แค้นทดแทน แยกพิจารณาได้ 5 ประการ คือ

1. การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนมุ่งเพื่อกระทำเพื่อโต้ตอบการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่การแก้แค้นนั้นเป็นการโต้ตอบการกระทำให้ผู้เสียหายได้รับความเสียหาย หรือได้รับบาดเจ็บโดยไม่คำนึงถึงว่าการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนนั้นจะเป็นความผิดหรือไม่
2. การแก้แค้นเพื่อทดแทนจะต้องได้สัดส่วนที่เหมาะสมกับความหนักเบาของความผิดแต่การแก้แค้นนั้นไม่มีข้อจำกัด ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้แก้แค้นว่าจะกระทำ ให้ผู้ถูกแก้แค้นได้รับความเสียหายอย่างไรจึงจะสาสมแก่ใจ
3. การแก้แค้นเป็นเรื่องส่วนตัวในลักษณะที่ว่าผู้แก้แค้นจะต้องมีความสัมพันธ์กับผู้ได้รับความเสียหายและผู้ถูกแก้แค้น แต่การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนผู้มีอำนาจลงโทษซึ่งเป็นตัวแทนของรัฐไม่ต้องมีความสัมพันธ์กับผู้กระทำผิดหรือผู้เสียหายแต่อย่างใด
4. การแก้แค้นเป็นเรื่องของความรู้สึกในใจของผู้แก้แค้นที่พึงพอใจกับการที่ผู้แก้แค้นได้รับจากความเสียหายที่ได้รับ หรือการทรมาน โดยผู้แก้แค้นจะทิ้งร่องรอยการแก้แค้นให้ทราบ ในขณะที่การลงโทษโดยการแก้แค้นทดแทนจะไม่ทิ้งร่องรอยดังกล่าว
5. การแก้แค้นอาจเกิดขึ้นครั้งหนึ่งแล้วอาจมีการแก้แค้นในครั้งต่อไปในขณะที่การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนจากรัฐมีกฎหมายเป็นหลักประกันไว้ว่าจะไม่มีการลงโทษผู้กระทำผิดอีก หากผู้กระทำผิดไม่ได้กระทำผิดซ้ำขึ้นอีก (ชัย เดชชุตติพงศ์, 2555)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนเป็นทฤษฎีที่นำมาอธิบายความชอบธรรมในการลงโทษผู้กระทำผิด เพื่อเป็นการสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้เสียหาย และสังคม โดยที่ผู้เสียหายไม่ต้องเป็นฝ่ายแก้แค้นด้วยตนเอง รัฐเป็นผู้ที่ดำเนินการลงโทษเพื่อเป็นการสร้างความชอบธรรมให้ อันเป็นการสร้างความเรียบร้อย และสงบ และความเป็นธรรมให้แก่รัฐ

2.2.4 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อยับยั้งหรือป้องกันอาชญากรรม หรือ ปรับปรุงผู้กระทำผิด (Restraint Theory)

นักปรัชญาและนักกฎหมายในยุโรป อาทิ ซีซาร์ เบ็คคาเรีย (Cesare Beccaria, 1728-1794) และเจเรมี เบนแธม (Jeremy Bentham, 1748-1832) ซึ่งเป็นผู้นำของสำนักอาชญาวิทยา และ ทัณฑวิทยา สำนักคลาสสิก และนีโอ-คลาสสิก ได้เสนอแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับอาชญากรรม และการลงโทษผู้กระทำผิดขึ้นใหม่ โดยเชื่อว่าคนกระทำผิดได้กระทำผิดโดยเจตนาเพื่อหลีกเลี่ยงความทุกข์ และหาความสุข ดังนั้น รัฐควรจะบัญญัติกฎหมายไว้ให้ชัดเจนว่าการกระทำอะไรเป็นความผิด และมีโทษบัญญัติไว้โดยชัดเจน เพื่อให้ทุกคนในสังคมได้รับรู้ เมื่อมีกฎหมายบัญญัติไว้แล้วเช่นนี้ผู้ที่ฝ่าฝืนก็จะมี ความผิดและต้องรับโทษตามกฎหมาย

โดยผู้นำคนสำคัญของสำนักนี้คือ ซีซาร์ เบ็คคาเรีย เป็นผู้คัดค้านการใช้อำนาจของรัฐในการลงโทษที่ไม่เป็นธรรม และโหดร้ายทารุณ โดยเฉพาะการลงโทษประหารชีวิต ซึ่งผู้มีอำนาจปกครอง และผู้นำทางศาสนาใช้เป็นเครื่องมือในการจำกัดฝ่ายตรงข้ามหรือผู้ที่กระทำผิดคิดคัดค้านและได้ลงโทษประหารชีวิตประชาชนไปเป็นจำนวนมาก โดยที่ไม่มีการไต่สวนที่เป็นธรรม เบ็คคาเรียพิจารณาความผิดของจำเลยเพียงอย่างเดียว แต่ไม่ให้อำนาจในการกำหนดระวางโทษ และการออกกฎหมายควรเป็นอำนาจหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติเท่านั้น นักปรัชญาของสำนักอาชญาวิทยาคลาสสิกมีแนวคิดที่ว่า รัฐได้อำนาจการปกครองมาจากประชาชนตามแนวคิดทฤษฎีสัญญาประชาคม (Social Contract) รัฐจึงมีความชอบธรรมโดยความยินยอมของประชาชนที่จะให้อำนาจออกกฎหมายควบคุมบุคคลในสังคม สำนักนี้มีความเชื่อในทฤษฎี “เจตจำนงอิสระ” (Free Will) ที่ว่า มนุษย์มีอิสระที่จะคิด และการกระทำใด ๆ ตามความคิดและการใช้เหตุผลของตนเอง ดังนั้น เมื่อมนุษย์กระทำใด ๆ จึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เมื่อกระทำความผิดจึงต้องถูกลงโทษ

ทฤษฎีการลงโทษเพื่อยับยั้ง ตั้งอยู่บนความเชื่อพื้นฐานว่า การกระทำผิดที่เกิดขึ้นในสังคมเมื่อมันเกิดขึ้นแล้ว ไม่สามารถที่จะย้อนเวลากลับไปไม่ให้เกิดการกระทำสิ่งนั้นเกิดขึ้นอีกได้ ดังนั้น เมื่อเกิดการกระทำความผิดเกิดขึ้น เราจึงควรหาทางที่จะป้องกันมิให้การกระทำผิดลักษณะนั้นเกิดขึ้นมาอีกมากกว่าที่จะแก้แค้นทดแทนผู้กระทำผิด แนวคิดนี้จึงมองว่าสังคมควรจะใช้วิธีการลงโทษเพื่อเป็นการป้องกันมิให้การกระทำผิดลักษณะนั้นเกิดขึ้นอีก โดยการใช้การลงโทษเป็นการชูปัญหาให้บุคคลอื่นในสังคมกลัวเกรงโทษที่จะได้รับ และไม่กล้ากระทำผิดซึ่งจะถือว่าเป็นการปลูกฝังศีลธรรมให้แก่บุคคลในสังคมไปด้วย (ณัฐวิวัฒน์ นิสุทธิโยธิน, 2554)

แบ็คคาเรีย เป็นผู้ให้กำเนิดทฤษฎีการลงโทษเพื่อป้องกันสังคม คือ “ทฤษฎีการข่มขู่ยับยั้ง” (Deterrence Theory) โดยเห็นว่า การลงโทษควรมีไว้เพื่อป้องกันสังคมโดยการข่มขู่ยับยั้งผู้คิดจะกระทำความผิดให้เกรงกลัวต่อโทษ การข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence) แบ่งออกเป็น การข่มขู่ยับยั้งโดยเฉพาะ (Specific Theory) ซึ่งเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดรายบุคคลเพื่อยับยั้งมิให้เขากระทำความผิดซ้ำ และการข่มขู่ยับยั้งโดยทั่วไป (General Deterrence) เป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับบุคคลอื่นในสังคมทั่วไปได้เห็นโทษของการกระทำความผิด เพื่อจะยับยั้งมิให้กระทำความผิด

ในด้านการลงโทษ นักปรัชญาและนักกฎหมาย เสนอการลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นกับการนำโทษจำคุกมาใช้แทนการลงโทษในรูปแบบอื่น ๆ เช่น เนรเทศ ทรมานร่างกายหรือประหารชีวิต โดยเน้นไปที่วัตถุประสงค์เพื่อป้องกัน ยับยั้ง และแก้ไขปรับปรุงผู้กระทำความผิด ซึ่งการลงโทษที่จะให้ได้ผลดังกล่าวนี้นี้ จะต้องกระทำอย่างรวดเร็ว แน่นนอน มีเอกภาพและเหมาะสมกับความผิด (สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561) นอกจากนี้ทฤษฎียังสามารถจำแนกเพิ่มเติมได้ดังนี้

2.2.4.1 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่อาชญากร (Deterrence Theory) ทฤษฎีนี้ถือว่าการลงโทษจะทำให้ผู้กระทำความผิดเข็ดหลาบ และคนอื่นจะไม่กล้าจะกระทำความผิดอีกเพราะกลัวการถูกลงโทษ ทฤษฎีสามารถแบ่งเป็นทฤษฎีย่อยได้ 3 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีข่มขู่เฉพาะราย (Specific deterrence Theory) เป็นการลงโทษที่ข่มขู่บุคคลอื่นในสังคมเพื่อไม่ให้ก่ออาชญากรรม และทฤษฎีข่มขู่ระยะยาว (Long term deterrence Theory) เป็นการลงโทษจำคุกระยะยาวรวมทั้งการให้การศึกษาทางศีลธรรมทั้งแก่ผู้กระทำความผิด

2.2.4.2 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention Theory) เป็นการลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสในการกระทำความผิดของอาชญากร (Incapacitation) มีวัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดอีกต่อไป สำหรับมาตรการในการลงโทษเพื่อป้องกันอาชญากรรม ประกอบด้วย การกักขังหรือจำคุก เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดนั้นสามารถใช้อวัยวะดังกล่าวในการกระทำความผิดได้อีก และการลงโทษสูงสุด คือ การประหารชีวิต อันเป็นการป้องกันพฤติกรรมอาชญากรอย่างถาวร

2.2.4.3 ทฤษฎีเพื่อปรับปรุงผู้กระทำความผิด (Reformation Theory) เป็นการลงโทษเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด เนื่องจากแนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ที่เห็นว่า คนทุกคนเกิดมาเปรียบเสมือนผ้าขาวบริสุทธิ์ แต่สภาพแวดล้อมเป็นตัวกระทำทำให้ผ้าขาวต้องมีรอยมลทิน

ซึ่งแนวคิดนี้เชื่อว่าอาชญากรจะสามารถแก้ไขฟื้นฟูเพื่อให้กลับเป็นคนดีคืนสู่สังคมได้ การลงโทษจึงเป็นการมุ่งเน้นเพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้มีโอกาสในการปรับปรุงแก้ไขฟื้นฟูตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในการฝึกวิชาชีพ หรือการจัดโปรแกรมที่มีความเหมาะสมกับผู้กระทำความผิดในแต่ละประเภทคดี (สุพจน์ สุโรจน์, 2550)

โดยแนวคิดด้านการลงโทษและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดของนักโทษประหารก็เช่นเดียวกันได้ มีแนวโน้มในการใช้แนวคิดเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากประเทศส่วนใหญ่ทั่วโลกมี แนวโน้มในการยกเลิกโทษประหาร รวมทั้งหลายประเทศแม้จะยังคงโทษประหารหากแต่มีการ ประหารชีวิตจริงไม่มาก อันแสดงให้เห็นถึงทิศทางหรือแนวโน้มของการใช้โทษประหารของประเทศ ต่าง ๆ ทั่วโลกมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่การยกเลิกโทษประหารที่มากขึ้น เนื่องจากแนวคิดของการลงโทษ หรือการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่มีแนวโน้มในการแก้ไขฟื้นฟู เพราะเชื่อว่าผู้ที่กระทำผิดเป็นผู้ที่ถูก สภาพแวดล้อมบีบบังคับไม่ได้เป็นผู้ที่เกิดมาเพื่อเป็นอาชญากร หรือ เป็นผู้ที่เป็นอาชญากรโดยกมล สันดานที่ไม่สามารถแก้ไขได้เลย

การทบทวนวรรณกรรมในแนวคิดนี้ ผู้วิจัยเห็นถึงเหตุผลในการหยิบยกแนวคิดและทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับสาเหตุในการกระทำผิด แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษ และทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับลงโทษผู้กระทำผิด เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ “นักโทษประหาร” ที่เป็นหลักสำคัญของ วิทยานิพนธ์นี้

สำหรับในวิทยานิพนธ์นี้ จะเป็นการศึกษาถึงแนวโน้มมาตรการทางเลือกมาใช้แทนการ ประหารชีวิตว่าถ้าหากประเทศไทยจะมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตนั้นควรจะมีมาตรการอะไรมา รองรับที่จะทำให้ประชาชนพึงพอใจและยอมรับต่อมาตรการทางเลือกนี้ สำหรับข้อเสนอต่อการ ใช้ มาตรการทางเลือกแทนการใช้โทษประหารชีวิตนี้องค์การปฏิรูปการลงโทษสากล (Penal Reform International) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการนำไปสู่มาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดแทนการใช้โทษ ประหารที่สอดคล้องกับมาตรฐานและบรรทัดฐานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่าง ประเทศ 12 ขั้นตอน ประอบด้วย (สุนนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

1. การวิเคราะห์มาตรการทางเลือกแทน

การใช้โทษประหารการดำเนินในระหว่างการยกเลิกโทษประหารชีวิต รัฐ ควรมีการดำเนินการในอภิปรายร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วนต่อแนวทางการนำมาตรการทางเลือกแทนการใช้โทษประหารมาใช้ ซึ่ง จะต้องเป็นมาตรการลงโทษที่มีความยุติธรรม มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับมา มาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ โดยผู้ที่มีส่วนร่วมในการพิจารณามาตรการ ทางเลือกแทนการใช้โทษประหารชีวิตควรประกอบด้วย ผู้ที่ทำหน้าที่ร่างกฎหมาย ผู้ปฏิบัติในหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ตำรวจ อัยการ ศาล ทนายความ ราชทัณฑ์ เจ้าหน้าที่ควบคุมประพฤติ นักวิชาการ ภาคประชาสังคม เหยื่อและครอบครัว และสาธารณชน

2. ตรวจสอบคือทบทวนกรณีการใช้โทษประหารชีวิตสำหรับนักโทษแต่ละ ราย ควรมีการดำเนินการตรวจสอบผู้กระทำผิดที่ได้รับโทษประหารชีวิตในแต่ละกรณี

อาทิระยะเวลาที่ต้องโทษจำคุกในระหว่างการรอประหารชีวิต ความเหมาะสม และความยุติธรรมของกำหนดโทษที่จะได้รับ ตลอดจนความเป็นอันตรายต่อสังคมของนักโทษหากได้รับการปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม

3. การกำหนดความชัดเจนต่อการใช้โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือโทษจำคุกระยะยาวที่มีระยะเวลายาวที่สุดที่แน่นอนโดยจะต้องมีการกำหนดความเป็นไปได้ที่นักโทษจะได้รับการปล่อยตัวให้พ้นโทษก่อนกำหนดจะต้องมีการกำหนดในความชัดเจนต่อการที่จะใช้โทษจำคุกระยะยาวแทนการใช้โทษประหารชีวิตโดยโทษจำคุกระยะยาวดังกล่าวจะต้องมีการกำหนดของความเป็นไปได้ในระยะเวลาที่นักโทษจะพ้นโทษได้รับการปล่อยตัวแล้วกลับคืนสู่สังคมก่อนระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้

4. การใช้โทษจำคุกตลอดชีวิตให้มีช่องทางในการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดเมื่อมีการใช้โทษจำคุกตลอดชีวิตแทนการใช้โทษประหารชีวิตจะต้องมีการสร้างความมั่นใจต่อการกำหนดมาตรการในการปล่อยตัวนักโทษก่อนครบกำหนดโทษ โดยจะต้องมีการพิจารณาถึงการปล่อยตัวภายหลังที่ได้ถูกจำคุกมาเป็นระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้

5. กำหนดมาตรการในการปล่อยตัวนักโทษที่มีความชัดเจน จะต้องมีการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อมาตรการในการปล่อยนักโทษก่อนครบระยะเวลาในการจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกระยะยาว โดยมาตรการดังกล่าวจะต้องเป็นมาตรการที่สามารถกระทำขึ้นได้ และสามารถเข้าถึงการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องขังในการควบคุมตัว และเป็นมาตรการที่นักโทษสามารถร้องขอ หรือให้มีการพิจารณาทบทวนต่อการปล่อยตัวนักโทษก่อนที่จะครบกำหนดโทษ

6. ให้ยกเลิกการจำคุกตลอดชีวิตและการจำคุกระยะยาวที่ไม่มีการลดโทษจะต้องมีการยกเลิกโทษจำคุกตลอดชีวิตและการจำคุกระยะยาวที่ไม่มีการลดโทษซึ่งอาจกำหนดเป็นกฎหมายที่บัญญัติต่อการยกเลิกการใช้โทษจำคุกตลอดชีวิตและโทษจำคุกระยะยาวที่ไม่มีการลดโทษนั้น เนื่องจากโทษดังกล่าวแม้จะมีการนำเอามาใช้ทดแทนโทษประหารชีวิตหากแต่เป็นโทษที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน หากควรมีการกำหนดโทษที่มีการจำคุกในระยะยาวหากแต่ให้นักโทษได้มีโอกาสในการพ้นโทษก่อนกำหนด โดยพิจารณาถึงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายหลังจากการที่ได้รับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู และพฤติกรรมความเสี่ยงหรือเป็นอันตรายต่อสังคมเมื่อภายหลังพ้นโทษแล้ว

7. ไม่ใช้โทษจำคุกตลอดชีวิตหรือการจำคุกระยะยาวสำหรับสตรี เด็ก คนชรา แลผู้ที่มีความ บกพร่องทางจิต จะต้องไม่มีการใช้โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือพ้นโทษจำคุกระยะยาวสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีอายุขณะกระทำผิดไม่เกิน 18 ปี รวมทั้งจะต้องไม่ใช้โทษจำคุกตลอดชีวิตสำหรับผู้กระทำผิดกับกลุ่มพิเศษประกอบด้วยสตรี

คนชรา และผู้ที่มีความบกพร่องทางจิต ซึ่งจะมีบุคลิกและความต้องการขั้นพื้นฐานที่แตกต่างจากผู้กระทำผิดกลุ่มอื่น ๆ

8. ปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษด้วยความเท่าเทียมและมนุษยธรรมจะต้องมีมาตรการในการปฏิบัติต่อนักโทษที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตและที่นักโทษที่ต้องโทษจำคุกในระยะยาวที่เป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศและมาตรฐานในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดของแต่ละประเทศกำหนด เพื่อเป็นการสร้างความมีมนุษยธรรม และความเท่าเทียมต่อนักโทษที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตและนักโทษที่ต้องโทษจำคุกระยะยาว นอกจากนี้จะต้องมีการให้ความสำคัญต่อการดูแลสุขภาพทั้งจิตใจ และร่างกายของนักโทษ รวมทั้งการให้ความสำคัญต่อมาตรการในการดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนักโทษที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตและนักโทษที่ต้องโทษจำคุกระยะยาว

9. การบริหารจัดการนักโทษโดยมีเป้าหมายหลักในการแก้ไขฟื้นฟูนักโทษเป็นรายบุคคลจะต้องมีมาตรการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้แก่นักโทษที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตและนักโทษที่ต้องโทษจำคุกระยะยาวที่มีความเหมาะสมต่อนักโทษเป็นรายบุคคล โดยจะต้องมีการจัดมาตรการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่มีความเหมาะสมกับบุคลิกภาพและความต้องการของนักโทษในแต่ละรายอันเป็นสิ่งสำคัญ โดยจะต้องมีการจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอต่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของนักโทษดังกล่าว ซึ่งประกอบไปด้วยการจัดการกิจกรรมที่เหมาะสมให้แก่ผู้ต้องขังที่ต้องโทษตลอดชีวิตในแต่ละราย อาทิ การจัดการศึกษา การฝึกอาชีพ และการจัดกิจกรรมนันทนาการให้แก่นักโทษ รวมทั้งการให้นักโทษได้มีโอกาสได้ติดต่อหรือได้รับการเยี่ยมจากครอบครัว เพื่อเป็นการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนักโทษดังกล่าว

10. ยกเลิกใช้มาตรการขังเดี่ยวสำหรับนักโทษที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกระยะยาวจะต้องมีการยกเลิกการใช้มาตรการในการขังเดี่ยวสำหรับนักโทษที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือนักโทษที่ต้องโทษจำคุกระยะยาว เนื่องจากเป็นการดำเนินการที่ผิดต่อมนุษยธรรมในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

11. การดำเนินการคัดเลือก ฝึกอบรม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการดูแลนักโทษจำคุกตลอดชีวิตและโทษจำคุกระยะยาวอย่างละเอียดรอบคอบจะต้องมีการดำเนินการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ มีการฝึกอบรม และสนับสนุนการปฏิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่ในการควบคุมดูแลนักโทษที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตและนักโทษที่ต้องโทษจำคุกระยะยาว เนื่องจากนักโทษกลุ่มดังกล่าวเป็นนักโทษที่มีลักษณะพิเศษที่จะต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะในการควบคุมดูแลอย่างแท้จริง

12. เปิดโอกาสให้มีกลไกในการตรวจสอบอิสระภายนอกสำหรับนักโทษที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตและนักโทษที่จำคุกระยะยาว จะต้องสร้างกลไกในการเข้าตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบอิสระจากภายนอกที่มีประสิทธิภาพต่อการตรวจสอบในการเข้าถึงผู้ต้องขังที่เป็นอันตราย โดยรัฐควรมีการรับรองและปฏิบัติตามมาตรฐานในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่เป็นการต่อต้านการทรมาน รวมทั้งการสร้างประสิทธิภาพในกลไกการตรวจสอบเพื่อเป็นการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อ (สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

ข้อเสนอทั้ง 12 ข้อดังกล่าวเป็นข้อเสนอที่ก้าวข้ามประเด็นถกเถียงเรื่องจะยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่ แต่เสนอให้ใช้มาตรการแทนการประหารชีวิตอย่างไรบ้าง ซึ่งเป็นทิศทางของแนวโน้มต่อการใช้โทษประหารชีวิตในปัจจุบัน

หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตแล้ว โทษที่จะนำมาใช้แทนโทษประหารชีวิตจึงมีได้ 3 กรณีคือ

1. โทษจำคุกตลอดชีวิต (โดยไม่มีการลดโทษ)
2. โทษจำคุกตลอดชีวิต (โดยมีการลดโทษ)
3. โทษจำคุกที่มีกำหนดโทษระยะยาว (ไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี)

การประหารชีวิตผู้กระทำผิดในอดีตมักเกิดจากแนวคิดของวัตถุประสงค์ในการลงโทษที่เน้นการแก้แค้นทดแทนเป็นสำคัญ อันส่งผลให้การประหารชีวิตมีรูปแบบที่โหดร้ายทารุณ เนื่องจากต้องการให้ผู้กระทำผิดได้รับโทษที่สาสมกับโทษทัณฑ์ที่ได้กระทำไว้กับเหยื่ออาชญากรรม หากแต่เมื่อสังคมพัฒนามากขึ้นแนวคิดของการใช้โทษประหารชีวิตเพื่อแก้แค้นทดแทนได้ลดน้อยลง โดยการใช้โทษประหารชีวิตมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญนอกเหนือจากการแก้แค้นทดแทน คือ การป้องปรามสังคมไม่ให้เกิดอาชญากรรม โดยการใช้โทษประหารชีวิตเพื่อเป็นการข่มขวัญยับยั้งผู้ที่จะคิดจะกระทำผิดอันเป็นการข่มขวัญยับยั้งเฉพาะบุคคล และการข่มขวัญยับยั้งบุคคลทั่วไปในสังคมให้เกิดความเกรงกลัวต่อการประกอบอาชญากรรม นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการใช้โทษประหารชีวิต คือ การตัดโอกาสผู้กระทำผิดออกจากสังคม อันเป็นการกระทำให้ผู้กระทำผิดไม่มีโอกาสที่จะกระทำผิดในสังคมได้อีกต่อไป

หากแต่ปัจจุบันแนวคิดในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่สำคัญ คือ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด เพราะเห็นว่าผู้ที่กระทำผิดไม่ได้เป็นผู้ที่เป็นอาชญากรโดยกำเนิดหากแต่ต้องกระทำผิดเนื่องจากถูกรบกวนสภาพแวดล้อมรอบตัวที่บีบบังคับหรือหล่อหลอมให้ต้องประกอบอาชญากรรม ดังนั้น ผู้กระทำผิดจึงควรได้รับโอกาสในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเพื่อให้สามารถกลับเป็นทรัพยากรบุคคลต่อสังคม

ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมีการยกเลิกการใช้โทษประหารชีวิตโดยใน พ.ศ. 2559 พบว่ามีประเทศที่ยังคงใช้โทษประหารชีวิต จำนวน 57 ประเทศ ในขณะที่มีประเทศจำนวน 141 ประเทศทั่วโลกที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตทั้งกฎหมายและในทางปฏิบัติแล้ว (สุนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

การที่ประเทศใดจะใช้โทษใดมาแทนโทษประหารชีวิต หรือกำหนดให้เป็นโทษสูงสุดแทนการประหารชีวิตนั้นจึงเป็นเรื่องที่แตกต่างกันไปแต่ละสังคม ขึ้นอยู่กับบริบทของสภาพสังคม สภาพปัญหาของอาชญากรรม การบังคับใช้กฎหมายและทัศนคติของคนในสังคมว่าเน้นการแก้แค้นทดแทนและจริงจังกับการลงโทษผู้กระทำผิดรวมทั้งเพื่อข่มขู่ยับยั้งมากน้อยเพียงใด หรือต้องการลงโทษผู้กระทำผิดโดยการแก้ไขและปฏิบัติอย่างมนุษยธรรม เพื่อให้ผู้กระทำผิดได้มีโอกาสในการกลับตนเป็นคนดี เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคมต่อไป

2.3 พัฒนาการยกเลิกโทษประหารชีวิต

2.3.1 การยกเลิกโทษประหารชีวิตในต่างประเทศ

โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ และไม่เคยมีผู้ใดมาคัดค้านในการลงโทษนี้กันอย่างแบบจริงจังมาก่อน จนในปลายศตวรรษที่ 18 มีนักอาชญาวิทยาที่มีความคิดก้าวหน้าไปกว่าผู้อื่น คือ Cesare Beccaria เป็นผู้เริ่มไม่เห็นด้วยกับการใช้บทลงโทษผู้กระทำความผิดในสมัยนั้น เพราะมีความเห็นว่า ผู้พิพากษาซึ่งเป็นพระในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก มักลงโทษผู้กระทำผิดต่อศาสนาโดยลงโทษที่หนัก และตัดสินไปตามอารมณ์ของผู้พิพากษาเอง ซึ่ง Beccaria เห็นว่ามันไม่ยุติธรรม นอกจากนี้ Beccaria ยังให้ความเห็นต่อไปว่าการลงโทษที่ได้ผลนั้นมีได้อยู่ที่ความรุนแรงของโทษ หากแต่ว่าอยู่ที่ความแน่นอนว่าได้กระทำความผิดลงไปจะต้องได้ตัวผู้นั้นมาลงโทษ ดังนั้น จะกำหนดโทษให้หนัก เช่นโทษประหารชีวิต แต่ถ้าไม่แน่ใจว่าจะได้ตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ โทษนั้นก็จะมีผลที่จะลงโทษแก่ผู้ใดได้ อำนาจในการลงโทษนั้น ทำได้เพียงเพื่อเป็นการป้องกันสังคมให้เกิดความมั่นคงเท่านั้น มากไปกว่านั้นไปย่อมไม่มีความชอบธรรมที่จะลงโทษได้ จึงกระทำเพื่อให้ผู้ที่ได้รับโทษนั้นเข็ดหลาบ และเพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นมิให้กระทำความผิดขึ้นอีก และโทษนั้นจะต้องได้สัดส่วนกับความผิดที่กระทำความผิดลงไปด้วย

2.3.2 รูปแบบการยกเลิกโทษประหารชีวิตในต่างประเทศ

รูปแบบการยกเลิกโทษประหารชีวิตในต่างประเทศนั้นมีอยู่ด้วยกัน 3 แบบคือ (กิตติพงษ์ ศุภพงศกร, 2551)

รูปแบบที่ 1 เป็นการยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยยกเลิกข้อกำหนด (De jure) คือมีการออกกฎหมายยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยเด็ดขาด ซึ่งกลุ่มประเทศมี ดังนี้ บราซิล อาร์เจนตินา คอสตาริกา โคลัมเบีย เอกวาดอร์ สวีเดน สาธารณรัฐโดมินิกัน นอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก

กรีนแลนด์ ออสเตรีย ไอส์แลนด์ สวิสเซอร์แลนด์ อิตาลี ออสเตรเลีย นิซีแลนด์ (เฉพาะรัฐ คิวีนส์แลนด์) และบางรัฐของสหรัฐอเมริกา

รูปแบบที่ 2 เป็นการยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยยกเลิกข้อเท็จจริง (De facto) คือกฎหมายของประเทศนั้นยังคงกำหนดให้มีโทษประหารชีวิตอยู่ และในทางการพิจารณานั้นก็มีการกำหนดให้ ลงโทษประหารชีวิตด้วยแต่ในทางปฏิบัตินั้น ไม่เคยมีการลงโทษจำเลยถึงขั้นประหารชีวิตเลย ซึ่งได้ยึดถือ ดังนี้ มาเป็นเวลานานแล้วซึ่งประเทศเหล่านี้ ได้แก่ รัฐวาติกัน และ เบลเยียม

รูปแบบที่ 3 เกือบจะเป็นการเรียกได้ว่าเป็นการยกเลิกโทษประหารชีวิต เพราะมีการลดฐานความผิดที่มีโทษถึงขั้นประหารชีวิตลงจากเดิม และคงให้มีเพียงบางฐานความผิดที่มีโทษถึงประหารชีวิต แต่ในด้านการปฏิบัติก็ยังคงปรากฏว่าหลังจากที่ได้ลดฐานความผิดที่มีโทษถึงประหารชีวิตลง จากเดิมแล้วก็ไม่เคยได้ลงโทษประหารชีวิตผู้กระทำความผิดในฐานที่เหลืออยู่เลยเช่น รัฐนิวส์เซาท์เวล (New South Wales) ของประเทศออสเตรเลียซึ่งได้ยกเลิกการประหารชีวิตในทุกฐานความผิด ยกเว้น เฉพาะความผิดในฐานที่เป็นโจรสลัด (Piracy) และฐานเป็นกบฏ (Treason) เท่านั้น ซึ่งไม่เคยปรากฏว่ารัฐนี้ได้ลงโทษประหารชีวิตแก่ผู้กระทำความผิดในฐานนี้ เลย

2.3.3 การใช้และการยกเลิกโทษประหารชีวิตในประเทศต่าง ๆ

ประเทศต่าง ๆ ส่วนมากที่ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตแล้ว ใช้ทางเลือกที่ไม่ใช่การใช้โทษประหารชีวิต ทางเลือกนั้นก็ คือการจำคุกระยะยาวโดยเน้นไปที่ความยาวนานของการจำคุกซึ่งเป็นที่ตกลงร่วมกันว่าการจำคุกหมายถึงการจองจำที่เป็นระยะเวลายาวนาน

ในขณะที่ประเทศแคนาดายกเลิกการลงโทษประหารชีวิตในปี พ.ศ. 2520 การจำคุกฆาตกรนั้นกำหนดไว้อย่างน้อยเป็นเวลา 25 ปี ในสหรัฐอเมริกาได้มีการเสนอว่าให้จำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีโอกาสอภัยโทษ ซึ่งเป็นการลงโทษที่มีอยู่แล้วในกฎหมายอาญาของประเทศ ผลสืบเนื่องมาจากการลงโทษที่รุนแรง เช่นนั้น คือการที่อเมริกามีจำนวนนักโทษสูงมากที่สุดในโลก คือมากกว่า 2 ล้านคน และมีเรือนจำที่เป็นเสมือนเป็นบ้านพักคนชรา แต่ประเทศอื่น ๆ มีการปฏิเสธการจำคุกตลอดชีวิต เนื่องจากเป็นการกระทำที่โหดร้ายไม่มีความเป็นมนุษย์

ศาลระหว่างประเทศต้องคำนึงถึงการจำคุกในแต่ละประเทศต่าง ๆ เมื่อศาลนั้น ๆ ดำเนินคดีด้วยอันที่จริงแล้วศาลระหว่างประเทศมีการกำหนดโทษไว้ 40 ปี ถึง 45 ปี และการจำคุกตลอดชีวิตนั้น ขึ้นอยู่กับการให้อภัยโทษหลังจากจำคุกเป็นเวลา 25 ปี ระเบียบนี้เป็นการประนีประนอมกันระหว่างรัฐต่าง ๆ ที่ต้องการการลงโทษการประหารชีวิต กับรัฐที่ต่อต้านจนนำมาสู่การจำคุกตลอดชีวิตอย่างไรประเทศกัมพูชา

ในอนุสัญญาาระหว่างประเทศมีการกล่าวถึงระยะเวลาในการจำคุกไว้เพียงในอนุสัญญาที่ว่าด้วยสิทธิเด็ก ไม่เพียงแต่ห้ามการลงโทษประหารชีวิตเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี แต่ยังห้ามการ

จำคุกตลอดชีวิต โดยไม่มีโอกาสขอภัยโทษ ในศาลสิทธิมนุษยชนของยุโรปมีการห้ามการใช้โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีโอกาสขอภัยโทษ และในรัฐธรรมนูญของเยอรมันได้ระบุไว้ว่าจะต้องมีโอกาสให้มีการอภัยโทษ นายความจากฟิลิปปินส์ได้อธิบายถึงนโยบายถึงโทษประหารชีวิตถูกแทนที่ด้วยการลงโทษที่ เรียกว่า Reclusio Perpetua โดยไม่มีให้การอภัยโทษการลงโทษเช่นนี้ คือการจำคุกเป็นเวลา 20 ปี ไปจนถึงหนึ่งวันก่อนครบ 40 ปี เนื่องจากระยะเวลา 40 ปี นั้นเป็นการจำคุกระยะเวลาสูงสุดที่เป็นไปได้หลังจากนั้น ผู้ที่ถูกจำคุกจะถูกปล่อยตัว นอกจากนี้ การจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีโอกาสขอภัยโทษ ซึ่งเป็นการลงโทษในผู้กระทำความผิดทางอาญาที่ร้ายแรง การลงโทษนี้จะมี ความยืดหยุ่นด้านเวลา และจะมีการพิจารณากำหนดเป็นรายกรณีไป (กิตติพงษ์ ศุภพงศกร, 2551)

แนวโน้มในปัจจุบันแสดงให้เห็นว่าในอีก 10 ปี หรือ 20 ปี ข้างหน้านั้น มีความเข้าใจว่าการจำคุกตลอดชีวิตนั้นเป็นสิ่งที่ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน ยกเว้นในกรณีที่เป็นวิกฤลจริต หรืออันตรายที่เด่นชัดจริง ๆ ผู้ที่ทำหน้าที่รักษากฎหมายเข้าใจในความหวังของการรักษาชีวิตของนักโทษ แต่สาธารณชน และประชาชนโดยทั่วไปนั้นไม่สนใจ หรืออาจจะเข้าใจได้ว่าเหตุใดจึงต้องควรที่จะสนใจชีวิตของนักโทษด้วย ในสหรัฐอเมริกามีการถกเถียงประเด็นนี้กันอย่างกว้างขวาง บางกลุ่มก็มองว่าการจำคุกโดยไม่มีโอกาสขอภัยโทษนั้นเป็นทางเลือกของการประหารชีวิตเพียงทางเดียวที่ยอมรับได้ แต่บางกลุ่มก็เห็นว่าไม่ควรให้มีการอภัยโทษนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ได้เลย

วิลเลียม ซาบาส เสนอว่าอาจจะจำเป็นต้องมีการเสนอให้มีการจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีโอกาสขอภัยโทษเพื่อเอาชนะความคิดเห็นของสาธารณะในเรื่องการยกเลิกโทษประหารชีวิต กติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางพลเรือน และสิทธิทางการเมือง ย้ำว่าเป้าหมายของการจำคุกนั้น เป็นการเพื่อการฟื้นฟู สหประชาชาติยังเสนอมาตรการขั้นต่ำของการจำคุกด้วย ที่ว่ากฎหมายสิทธิมนุษยชนนั้น มีความห่วงใยเกี่ยวกับเหยื่อ ซึ่งเป็นการส่งผลต่อการกำหนดระยะเวลาในการจำคุกมากกว่าเป้าหมายด้านการฟื้นฟู (กิตติพงษ์ ศุภพงศกร, 2551)

ปัจจุบันมีประเทศต่าง ๆ ในโลกกว่าครึ่งหนึ่งที่ยกเลิกการใช้โทษประหารชีวิต ทั้งในกฎหมายและในทางปฏิบัติ ประเทศที่ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตแล้วสำหรับการกระทำความผิดของอาชญากรรมในทุกกรณีมีจำนวน 83 ประเทศ อาทิ ออสเตรเลีย ออสเตรเลีย เบลเยียม กัมพูชา แคนาดา บัลแกเรีย ฟินแลนด์ เดนมาร์ก อิตาลีเยอรมนี ฝรั่งเศส สเปน โมนาโก สวิสเซอร์แลนด์ สวีเดน เนปาล อูรุกวัย เวเนซุเอลา ตาฮิติ สโลเวเนีย เป็นต้น

ประเทศที่ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับการกระทำความผิดโดยทั่วไปเท่านั้น (ยกเว้นการกระทำความผิดบางประเภท หรือผิดที่มีความรุนแรง เช่น อาชญากรทหารการเมือง) มีจำนวน 13 ประเทศ เช่น อัลบาเนียโบลิเวีย อาเจนตินา ชิลีฟีจี บราซิล ตุรกี กรีซอิสราเอล เม็กซิโก เปรู เป็นต้น

ประเทศที่ยังคงกำหนดโทษประหารชีวิตในกฎหมาย แต่ในทางปฏิบัติแล้วไม่มีการลงโทษประหารชีวิตเป็นเวลาไม่น้อย 10 ปี และประเทศเหล่านี้ได้เข้าร่วมในข้อตกลงระหว่างประเทศที่มีข้อผูกพันว่าจะไม่ใช้โทษประหารชีวิต มีจำนวน 22 ประเทศ เช่น อัลจีเรีย คองโก บรูไน มาดากัสกา เคนยา รัสเซีย มาลีปาปัว นิวกินี โตโก ศรีลังกา ตูนิเซีย เป็นต้น

สรุปแล้วจะเห็นว่า มีประเทศในโลก จำนวน 117 ประเทศ ที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่ได้มีการใช้โทษประหารชีวิตมาเป็นเวลากว่า 10 ปี แล้วดังนั้นจึงเหลือประเทศที่ยังใช้โทษประหารชีวิตอยู่ จำนวน 78 ประเทศ เช่น บังคลาเทศ อาฟกานิสถาน คาเมรูน บาเบโดส จีน คิวบา คองโก อียิปต์ อิหร่าน อิรัก อินเดีย ญี่ปุ่น ไทย ลาว พม่า มาเลเซีย ปากีสถาน เวียดนาม เยเมน ซิมบับเว สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ประเทศไทยนับเป็น 1 ใน 78 ประเทศของโลกที่ยังคงมีการใช้โทษประหารชีวิตอยู่ แต่ในปี 2546 ได้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการประหารชีวิตจากการยิงเป้ามาเป็นการฉีดยาด้วยสารเคมีแทน โดยมีเหตุผลทางด้านสิทธิมนุษยชน และหลักมนุษยธรรม เป็นหลัก (กนกวรรณ ขวัญดี, 2550)

2.3.4 การใช้โทษอื่นแทนโทษประหารชีวิต

การยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้วจะนำโทษประการใดเข้ามาแทนที่ในที่สุดก็มีความเห็นทำให้ใช้โทษจำคุกตลอดชีวิต แต่ก็ยังมีบุคคลบางกลุ่มที่เห็นว่าการมีโทษจำคุกตลอดชีวิตเพียงประการเดียวนั้น ยังไม่เหมาะสม ต้องใช้วิธีแบบอื่นควบคู่กันไปด้วย ซึ่งวิธีการซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้ได้แก่ (กิตติพงษ์ ศุภพงศกร, 2551)

1. การลงโทษจำคุกตลอดชีวิต อย่างเคร่งครัดโดยไม่ให้มีการอภัยโทษ (Pardon) หรือการพักการลงโทษ (Parole) เลย เพื่อไม่ให้นักโทษมีโอกาสออกมาเป็นภัยต่อสังคมได้อีกต่อไป
2. ลงโทษจำคุกตลอดชีวิต โดยการทำให้หมันการตัดท่อน้ำเชื้อสุจิ (Sterilization) เพื่อไม่ให้นักโทษมีโอกาสถ่ายทอดความชั่วร้าย หรือสิ่งไม่ดีไปยังลูกหลาน
3. ลงโทษจำคุกตลอดชีวิต พร้อมทั้งมีการใช้แรงงานอย่างหนัก (Hard Labor) เพื่อให้นักโทษได้รับความลำบากอย่างหนัก และสาสมกับการกระทำความผิด เพื่อที่จะได้สำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดีได้ แต่ในทางปฏิบัตินั้น ปรากฏว่าประเทศที่ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้ว ได้นำโทษจำคุกตลอดชีวิตมาใช้ควบคู่กับ วิธีการดังกล่าวเป็นบางวิธีเท่านั้น เช่น ประเทศเบลเยียม ใช้วิธีลงโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยควบคู่ไปกับการใช้แรงงานอย่างหนัก ส่วนในประเทศอาร์เจนตินา สวิสเซอร์แลนด์ และเอกวาดอร์ ใช้วิธีจำคุกตลอดชีวิตอย่างเคร่งครัด แต่ในอีกหลาย ๆ ประเทศนั้น ใช้วิธีจำคุกเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีวิธีอื่น ๆ ร่วม และยังคงยอมให้มีการอภัยโทษได้อีก ซึ่งประเทศเหล่านี้คือ เดนมาร์ก นอร์เวย์ สวีเดน ออสเตรเลีย เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศไทย

สุนนทิพย์ จิตสว่าง (2558) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดของนักโทษประหาร จากข้อมูลลักษณะของนักโทษประหารชีวิตที่มีสถานภาพทางสังคมที่สูง อาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ต้องโทษจำคุก หรือต้องประหารชีวิต เนื่องจากการที่เป็นผู้มีการศึกษาไม่สูงมากนัก อาจทำให้ไม่มีความรู้ทางด้านกฎหมาย หรืออาจทำให้ถูกหลอก หรือ อาจไม่ทราบวิธีการในการต่อสู้คดี ทำให้ต้องรับโทษที่ได้กระทำรวมทั้งจากการที่เป็นผู้ที่มีรายได้ หรือฐานะทางเศรษฐกิจ อาจจะต้องทำให้ก่ออาชญากรรมขึ้นได้ง่าย เพราะเพื่อความอยู่รอดของตนเอง และครอบครัว รวมทั้งการไม่มีเงินในการต่อสู้คดี จึงต้องได้รับโทษไม่ว่าจะเป็นโทษจำคุก หรือ โทษประหารชีวิต ในขณะที่ผู้มีการศึกษาสูง หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่าก็จะมีโอกาสในการได้รับโทษน้อยกว่า เพราะมีความรู้ในการต่อสู้ทางคดี หรือมีเงินในการจ้างทนายที่เก่งในการต่อสู้คดี

ดังนั้น การลงโทษประหารชีวิตสำหรับผู้ที่มีโอกาสในการดำรงชีวิต ดังกล่าวนั้น อาจจะเป็นการแสดงออกด้วยความที่ไม่ยุติธรรมของสังคม และกระบวนการยุติธรรมที่ทำให้ผู้ที่ไม่มีโอกาสในชีวิตจะต้องจบชีวิตด้วยการกระทำ โดยที่ไม่ได้รับโอกาสจากสังคมในการให้ความช่วยเหลือใด ๆ ทั้งสิ้น อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงการเลือกปฏิบัติของทางสังคมที่มีการลงโทษ หรือประหารชีวิตผู้ที่มีฐานะยากจน ที่มีสถานภาพการสังคมไม่สูง มีการศึกษาไม่สูง หรือเป็นผู้ที่ขาดโอกาสที่ดีของทางสังคม โดยมาตรการลงโทษประหารชีวิตเป็นมาตรการที่ไม่ให้โอกาสในชีวิตได้มีโอกาสในการแก้ไขตัวเองได้อีกเลย

สุนนทิพย์ จิตสว่าง (2556) งานวิจัยเรื่อง เส้นทางชีวิตของนักโทษประหาร จากการศึกษา นักโทษประหารชีวิตของโทษ จึงแสดงให้เห็นว่านักโทษประหารชีวิตในประเทศไทย ส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่ไม่ใช่อาชญากรโดยกมลสันดาน แต่มีพฤติกรรมการกระทำผิดที่พลั้งพลาดไป หรือความไม่รู้กฎหมาย ทำให้ถูกทนายความ หรือผู้อื่นหลอกจนกระทั่งต้องโทษประหารชีวิต

ดังนั้น หากผู้ที่ต้องโทษประหารชีวิตส่วนหนึ่งในประเทศไทย ไม่ได้มีความเป็นอาชญากรโดยกำเนิด หรือความเป็นอาชญากรโดยกมลสันดานอย่างแท้จริง เป็นบุคคลที่ไม่ได้ก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการให้โอกาสแก่ผู้กระทำผิดดังกล่าว ได้มีโอกาสในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเพื่อกลับตนเป็นคนดีของสังคม และเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศชาติต่อไป ซึ่งแนวทางในการใช้โทษประหารชีวิตสำหรับผู้กระทำผิดดังกล่าว เป็นหนทางที่ไม่ถูกต้องเพราะการประหารชีวิตผู้กระทำผิด อาจทำให้ผู้กระทำผิดไม่มีโอกาสที่จะได้แก้ไขบำบัดฟื้นฟูตนเองได้อีกเลย ดังนั้นแนวทางที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติต่อผู้ที่กระทำผิดที่ไม่มีความเป็นอาชญากรอย่างแท้จริง คือการยกเลิกโทษ

ประหารชีวิต หรือการเปลี่ยนแปลงโทษประหารชีวิตโทษ เป็นจำคุกเพื่อให้ นักโทษประหารได้มีโอกาส ในการกลับตนเป็นคนดีของสังคมได้อีกครั้ง

กิตติพงษ์ ศุภพงศกร (2551) ศึกษาเรื่องการยกเลิกโทษประหารชีวิต การศึกษา ครั้งนี้ใช้วิธีการ วิจัยโดยวิเคราะห์จากงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับนานาชาติ ตลอดจนถึงเอกสารทางวิชาการและวารสารที่เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต ที่มี วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาในการวิเคราะห์หลักเกณฑ์ และแนวทางของปัญหา อุปสรรค ในการ ยกเลิกโทษประหารชีวิตในประเทศไทย และเพื่อหาข้อพิสูจน์ว่าประเทศไทยนั้น ไม่ควรบังคับใช้โทษ ประหารชีวิตอีกต่อไป

ผลการศึกษาพบว่า การลงโทษประหารชีวิตไม่ได้มีน้ำหนักเพียงพอที่จะเป็นการยับยั้งการ กระทำความผิด หากเปรียบเทียบกับ การจำคุกที่ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเชื่อถือได้ การ ประหารชีวิตนั้นเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่ปฏิบัติตนให้กลับตัวที่ดีขึ้น

กนกวรรณ ขวัญดี (2550) ศึกษาเรื่อง การยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทย เป็นการศึกษา โดยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี ประวัติ วิวัฒนาการ วัตถุประสงค์ วิธีการ และกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประหารชีวิต และการยกเลิกโทษประหาร ชีวิตในต่างประเทศ และประกอบกับการศึกษาทัศนคติของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโทษประหารชีวิต

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 15 ราย ประกอบด้วย บุคลากรในกระบวนการ ยุติธรรม เหยื่อ/ผู้เสียหาย หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ผู้เคยต้องโทษ ประหารชีวิต ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเหยื่อ องค์กรสิทธิมนุษยชน และประชาชนทั่วไป มีทัศนคติเห็นด้วยต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิต จำนวน 9 ราย และผู้ที่ไม่เห็น จำนวน 6 ราย โดยกลุ่มที่เห็นด้วยกับการยกเลิกมีเหตุผลว่า โทษประหารชีวิตเป็นเพียงการข่มขู่ระยะ สั้นเท่านั้น ไม่มีผลในการยับยั้งป้องกันอาชญากรรมแต่อย่างใด อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดใน กระบวนการดำเนินคดีจนส่งผลให้เกิดการประหารชีวิตผู้บริสุทธิ์ เป็นการกระทำที่ละเมิดต่อหลักสิทธิ มนุษยชน และขัดต่อหลักพระพุทธศาสนา ส่วนกลุ่มที่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต ให้ เหตุผลว่าโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่สามารถป้องกันปราบปรามอาชญากรรมผู้กระทำความผิด หรือ คิดที่จะกระทำความผิด ทำให้ผู้อื่นเกิดความเกรงกลัวที่ไม่กล้ากระทำความผิด เป็นการกำจัดคนที่ กระทำความผิด หรือเป็นอาชญากรโดยสันดานออกไปจากสังคมอย่างเด็ดขาด เพื่อสาสมกับฐาน ความผิดที่เกิดขึ้น

ภิสันต์ เจนร่วมจิต (2546) ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ต่อการลงโทษ ประหารชีวิต การศึกษานี้มีการดำเนินการวิจัยโดยการวิจัยทางเอกสาร และการใช้แบบสอบถาม

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของประชาชนที่เกี่ยวกับการลงโทษประหารชีวิตและวิธีการลงโทษประหารชีวิต

ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ยังคงให้การยอมรับกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันว่า กฎหมายมีความเหมาะสมต่อสภาพสังคมปัจจุบัน โดยยังให้คงการลงโทษประหารชีวิตไว้ ส่วนวิธีการประหารชีวิตประชาชนยอมรับกับการให้ใช้วิธีการฉีดสารพิษเข้าสู่ร่างกาย

งานวิจัยของต่างประเทศ

งานวิจัยของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเดิมเคยคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิตในทุกมลรัฐ แต่ภายหลังจากกระแสประชาคมโลก จึงทำให้เกิดแรงกดดันให้ประเทศสหรัฐอเมริกาใน 19 มลรัฐ มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตแล้ว โดยมลรัฐ Nebraska เป็นรัฐล่าสุดที่ยกเลิกโทษประหารชีวิต เมื่อปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) ยังเหลืออีก 31 มลรัฐยังคงใช้โทษประหารชีวิตอยู่ (Death Penalty Information Center, 2017 อ้างใน สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561) โดยประเทศสหรัฐอเมริกาได้ทำการศึกษาวิจัยว่าโทษประหารชีวิตสามารถยับยั้งอาชญากรรมได้จริงหรือไม่ จากรายงานเรื่อง A crisis of confidence : Americans' Doubts About the Death Penalty จะพบว่า กลุ่มตัวอย่างกว่าร้อยละ 60 ไม่เชื่อว่าโทษประหารชีวิตสามารถยับยั้งการกระทำผิดในคดีฆาตกรรมได้และเชื่อว่าโดยศีลธรรมจรรยาแล้วนักโทษไม่ควรได้รับโทษประหารชีวิต อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 60 ก็เห็นว่าโทษประหารชีวิตเป็นมาตรการที่จำเป็นในการบริหารกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แต่ถ้าหากจะต้องเลือกว่าสิ่งใดเหมาะสมกว่ากันระหว่างประหารชีวิตกับจำคุกตลอดชีวิต พบว่า มีอัตราร้อยละ 47 ต่อ 43 รัฐควรจะต้องกำหนดมาตรฐานการพิสูจน์ในระดับที่สูงกว่าคดีอาญาทั่วไป ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาเองก็ได้ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการเกิดอาชญากรรมระหว่างมลรัฐที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตและมลรัฐที่ยังใช้โทษประหารชีวิตด้วย

ซึ่งจากข้อมูลการศึกษาวิจัย พบว่า โทษประหารชีวิตไม่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรม เช่น กรณีของรัฐเท็กซัสที่มีโทษประหารชีวิต ปรากฏว่ามีคดีฆาตกรรมเกิดขึ้น อัตรา 5.4 ต่อประชากร 100,000 คน แต่ขณะที่รัฐโอไฮโอที่ไม่มีโทษประหารชีวิตกลับมีคดีฆาตกรรมเกิดขึ้น อัตรา 1.1 ต่อประชากร 100,000 คน เท่านั้น (Death Penalty Information Center, 2017 อ้างใน สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

Mortensen (2008) เรื่องการยกเลิกโทษประหารชีวิต การวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ทางการเมือง วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม ที่เป็นปัจจัยต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิต และสนับสนุนให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต โดยทำการศึกษาประเทศจำนวน 145 ประเทศ ระหว่าง ค.ศ. 1960 – 2004 ที่มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตและคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิตอยู่

ผลการศึกษาปรากฏว่า ปัจจัยทางการเมืองมีผลต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิตมากกว่า ปัจจัยทางด้านสังคม โดยเฉพาะลักษณะของการเมือง กล่าวคือ

ปัจจัยทางการเมือง ซึ่งประกอบด้วย

- ระดับของความเป็นประชาธิปไตย
- การเปลี่ยนเป็นระบอบประชาธิปไตย
- แนวคิดทางการเมืองของผู้บริหารประเทศ
- การถูกกดดันต่อการยกเลิกโทษประหารอาชญากรรมเป็นสมาชิกสภายุโรป การถูกกดดันจากประเทศข้างเคียงในภูมิภาคเดียวกัน
- ประสบการณ์ในการเกิดสงครามโดยหากเป็นช่วงระยะเวลาที่ไม่มีสงครามจะทำให้การยกเลิกโทษประหารชีวิตสามารถกระทำได้ง่ายกว่าในช่วงที่ประเทศกำลังมีสงคราม

ปัจจัยทางด้านสังคม สำหรับปัจจัยทางด้านสังคมที่มีผลต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิต ประกอบด้วย

- ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) แบบประเทศอังกฤษ มีผลต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิตแม้จะมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตในช่วงแรกน้อยหากแต่ในระยะเวลาดำเนินการยกเลิกโทษประหารชีวิตมากขึ้น
- ประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามหรือเป็นชาวมุสลิมไม่ต้องยกเลิกการใช้โทษประหารเนื่องจากมีบทบัญญัติของศาสนาที่สามารถประหารชีวิตผู้กระทำความผิดที่หลักศาสนาได้กำหนดไว้ กล่าวคือระบบของกฎหมายซึ่งกำเนิดมาจากความเชื่อการยอมรับโทษประหารชีวิตของมุสลิมนั้นมีพื้นฐานมาจากคำพูดของอัลเลาะห์ที่บันทึกเอาไว้ในคัมภีร์โคราน หรือ อัลกุรอานซึ่งไม่สามารถยกเลิกได้โทษประหารชีวิตนั้นเป็นของที่มาคู่กับการฆาตกรรมที่มีการไตร่ตรองเอาไว้ล่วงหน้าการคบชู้ของบุคคลที่แต่งงานแล้วการละทิ้งศาสนาและการเป็นสายให้กับศัตรูในช่วงเวลาสงคราม (สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน สสส, 2551, น.15 อ้างใน สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจสังคมที่มีผลต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิต ได้แก่

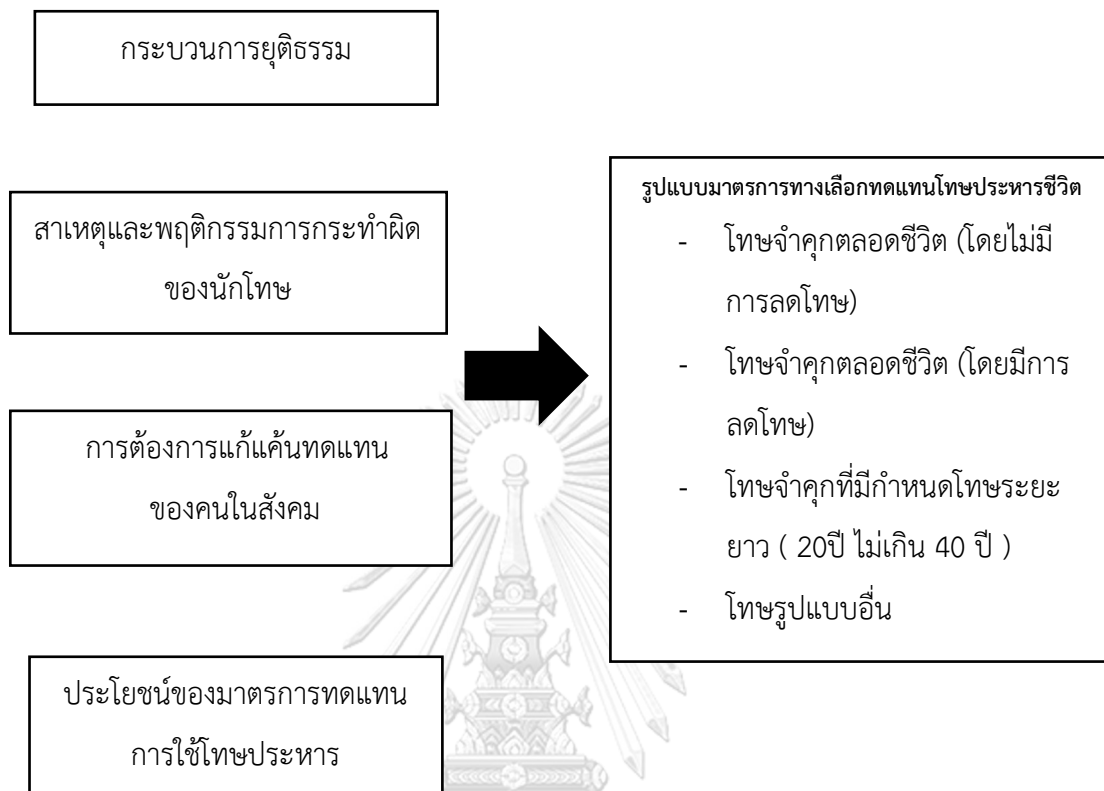
- ประเทศที่เศรษฐกิจขึ้นอยู่กับประเทศอื่นจะส่งผลต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิตมากกว่าประเทศที่ไม่ต้องพึ่งพาเศรษฐกิจกับประเทศอื่นอย่างไรก็ตามจากผลการศึกษาไม่ได้แสดงให้เห็นว่าระดับของการพัฒนาทางเศรษฐกิจ หรือสิทธิมนุษยชนมีผลต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับแนวทางในยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับประเทศกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว พบว่าการยกเลิกโทษประหารชีวิตมี 2 แนวทาง ได้แก่

1. การยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมทุกประเภทซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกโทษประหารในกลุ่มนี้ได้แก่ลักษณะความเป็นผู้นำทางการเมืองที่มีความเป็นกลาง ประสบการณ์ของประเทศในการเกิดปัญหาความขัดแย้ง ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) และการต้องพึ่งพาทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่น
2. การยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมทั่วไป (Ordinary Crime) ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกโทษประหารในกลุ่มนี้ได้แก่ลักษณะความเป็นผู้นำทางการเมือง หากแต่ปัญหาความขัดแย้ง ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) และการต้องพึ่งพาทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่นไม่มีผลต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิตที่สำคัญของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านการเมือง ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2561)

จากการทบทวนวรรณกรรม ทำให้เห็นว่ารูปแบบมาตรการทางเลือกทดแทนการประหารชีวิตที่เหมาะสมในประเทศไทย ซึ่งนำไปสู่มาตรการทดแทนการประหารชีวิต เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมอำนวยความสะดวกได้อย่างแท้จริง และประชาชนมีความพึงพอใจกับมาตรการลงโทษประหารชีวิต และทราบถึงปัญหา อุปสรรค มาตรการทางเลือกที่จะนำมาใช้ในอนาคต และที่สำคัญได้ทราบข้อเสนอแนะต่อแนวทางมาตรการทางเลือกที่เหมาะสมต่อการใช้โทษประหารชีวิต ถ้าในอนาคตประเทศไทยจะมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตจริง ๆ ก็จะทำให้เป็นแนวทางเป็นทิศทางที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) คือ การศึกษาเชิง ปริมาณ (Quantitative Methodology) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตในบทนี้

- 3.1 วิธีการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 ขั้นตอนในการทำวิจัย
- 3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 จริยธรรมของการวิจัยในคน
- 3.8 ระยะเวลาในการทำวิจัย

3.1 วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นต่างๆ ดังนี้

การวิจัยเรื่อง มาตรการทดแทนการประหารชีวิต เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์ข้อมูลผสมผสานเทคนิควิเคราะห์เชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ให้ได้ผลการศึกษาเอกสารและการวิเคราะห์เชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพเกี่ยวกับมาตรการทดแทนการประหารชีวิต เข้ามาประกอบการวิเคราะห์ เพื่อรวบรวมข้อมูลในการกำหนดกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 หน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ได้แก่ การใช้กลุ่มประชากรบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม คือ ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ โดยกำหนด ดังนี้

3.2.2 ประชากรในการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ คือบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ในกรุงเทพมหานครฯ และปริมณฑล

3.2.3 ประชากรในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ คือ บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ที่กำหนดจากผู้ทรงคุณวุฒิของกระบวนการยุติธรรม ในกรุงเทพมหานครฯ และปริมณฑล ในกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพการคัดเลือกโดยการเลือกแบบเจาะจงในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิของ กระบวนการยุติธรรม กลุ่มตัวอย่าง ใช้กลุ่มตัวอย่าง จากกระบวนการยุติธรรม โดยแยกเป็น ดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจ
2. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอัยการ
3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศาล
4. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านราชทัณฑ์

3.2.4 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมกำหนดจากตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ ในกรุงเทพมหานครฯ และปริมณฑล โดยใช้กลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบโควต้า (Quota sampling) จากบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม โดยกำหนดสัดส่วน ออกเป็น

1. ตำรวจ จำนวน 90 ราย
2. อัยการ จำนวน 20 ราย
3. ศาล จำนวน 20 ราย
4. ราชทัณฑ์ จำนวน 80 ราย

เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ให้ได้จำนวนและสัดส่วนตามที่กำหนดไว้ โดยจะเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในกรุงเทพ ฯ และปริมณฑล มีทั้งหมดนครบาล 9 นครบาล เก็บข้อมูลนครบาลละ 10 ราย อัยการสูงสุด 20 ราย ศาลอาญา 20 ราย และเรือนจำบางขวาง เรือนจำคลองเปรม และเรือนจำทัณฑสถานหญิงกลาง ทั้งหมด 80 ราย

3.2.5 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในกระบวนการยุติธรรมกำหนดจาก ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ ในกรุงเทพมหานครฯ และปริมณฑล สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ทรงคุณวุฒิใน กระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่ ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ สำหรับการคัดเลือกโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านตำรวจ จำนวน 2 ราย
2. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอัยการ จำนวน 1 ราย
3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศาล จำนวน 1 ราย
4. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านราชทัณฑ์ จำนวน 2 ราย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม โดยนำเสนอในรูปแบบชุดคำถาม เพื่อศึกษา มาตรการ ทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยแบบสอบถามแบ่ง ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบมาตรการทางเลือกทดแทนโทษ ประหารชีวิตเหมาะสมในประเทศไทย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ของการนำมาตรการทางเลือก ทดแทนโทษประหารชีวิตมาใช้ในประเทศไทย

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับเสนอแนวทางมาตรการทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อทดแทนการใช้โทษประหารชีวิต

3.3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นเครื่องมือในการวิจัยสำหรับแบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบมีโครงสร้างและทำการเก็บข้อมูล โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) ในกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 6 ราย

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การเก็บข้อมูล ยุติธรรม โดยใช้แบบสอบถามเชิงปริมาณ การเก็บข้อมูลใช้วิธีสำรวจ (survey) จากกลุ่มบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมโดยใช้แบบสอบถาม

3.4.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม

3.5 ขั้นตอนในการทำวิจัย

การทำวิจัยได้วางแผนดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนระยะที่ 1 การสืบค้นแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการทดแทนการประหารชีวิต

ขั้นตอนระยะที่ 2 ทดสอบแบบสอบถาม และดำเนินการสัมภาษณ์

ขั้นตอนระยะที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนระยะที่ 4 การสรุปผลการวิจัย และการเขียนรายงานเพื่อให้ได้ความคิดเห็น และนำเสนอผลงานการวิจัยที่เสร็จสิ้นแล้วนำเสนอ

3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บได้มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรม SPSS ระดับคะแนนเฉลี่ย (ช่วงคะแนน)

ค่าเฉลี่ย 0.00 – 1.50	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับ	น้อย
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับ	มาก
ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับ	มากที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการนำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ที่ได้ใช้วิธีถอดถ้อยคำ ให้สัมภาษณ์แบบคำต่อคำจากเทป จดบันทึก และสังเกตการณ์ แล้วทำงานวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่พัฒนาโดย Krippendart (1980) (อ้างใน ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด, 2552) เพื่อกำหนดหัวข้อ/ กลุ่มหัวข้อแนวคิดสำคัญ (Topic/ Category) แล้วแบบแผนแนวคิด อันเป็นแกนสาระหลัก (Pattern/ Theme) นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา

3. นำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ นำมาแปลผลเพื่อนำไปสู่การตอบคำถามวิจัย

3.7 จริยธรรมของการวิจัยในคน

การศึกษาได้ให้ความสำคัญกับจริยธรรมของการวิจัยในคน โดยการเก็บข้อมูลจะต้องได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม และการเผยแพร่ข้อมูล ซึ่งจะต้องไม่ระบุชื่อนามสกุล ที่แท้จริง ของกลุ่มตัวอย่าง หากแต่จะมีการนำเสนอภาพรวม ทั้งในส่วนที่เป็นแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ และผู้วิจัยจะแจ้งให้ทราบว่าในการตอบคำถามจะไม่มีผลต่อผู้สอบถาม พร้อมทั้งคำตอบที่ได้จะเป็นความลับและใช้เฉพาะในงานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

3.8 ระยะเวลาในการทำวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน (ภายใน 2 ปี ตามหลักสูตร)															
	พ.ศ. 2561 (เดือน)										พ.ศ. 2562 (เดือน)					
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
จัดทำเอกสาร ร.บศ.01																
จัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์																
สอบโครงร่างวิทยานิพนธ์																
ส่งคณะกรรมการจริยธรรม ในคณะ และปรับปรุง																
เริ่มทำการวิจัยเอกสาร																
ลงพื้นที่สัมภาษณ์ ดำเนินการเก็บข้อมูล																
นำข้อมูลกลับมาวิเคราะห์ และสรุปผล																
เขียนรายงานผลการวิจัย																
เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ																
สอบวิทยานิพนธ์																
จัดทำวิทยานิพนธ์ส่งมอบ บัณฑิตวิทยาลัย																

หมายถึงเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว

บทที่ 4

อภิปรายผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาทัศนะของบุคลากร และผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม ที่มีต่อการใช้มาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต โดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามใช้เก็บบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ทั้งหมด 210 ราย และแบบสัมภาษณ์ใช้เก็บผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม ทั้งหมด 6 ราย

ผลการศึกษาจะนำมาวิเคราะห์และเสนอในรูปแบบของการบรรยายโดยการพรรณนา โดยแบ่งเป็นหัวข้อในการนำเสนอ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ข้อมูลเชิงปริมาณได้มาจากการแจกแบบสอบถามบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมจำนวน 210 ราย แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	160	76.2
หญิง	50	23.8
รวม	210	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศชาย จำนวน 160 คน คิดเป็น ร้อยละ 76.2 และรองลงมาเป็น เพศหญิง จำนวน 50 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.8

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 25 ปี	19	9.1
26 - 30 ปี	37	17.9
31 - 40 ปี	69	32.4
41 - 50 ปี	64	30.5
51 - 60 ปี	21	10.1
รวม	210	100

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 อายุระหว่าง 26 - 30 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 อายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 อายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 อายุระหว่าง 60 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 แสดงข้อมูลตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	153	72.9
ปริญญาโท	41	19.5
ปริญญาเอก	2	1.0
อื่น ๆ	14	6.7
รวม	210	100

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับ ปริญญาตรี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 72.9 ปริญญาโท จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 ปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และอื่นๆ ได้แก่ ปวส. จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 แสดงข้อมูลตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการตำรวจ	90	42.9
ข้าราชการอัยการ	20	9.5
ข้าราชการศาล	20	9.5
ข้าราชการราชทัณฑ์	80	38.1
รวม	210	100

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามข้าราชการตำรวจ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 ข้าราชการอัยการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 ข้าราชการศาล จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 และข้าราชการราชทัณฑ์ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 แสดงข้อมูลตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	5	2.4
1 – 5 ปี	76	36.2
6 – 10 ปี	29	13.8
มากกว่า 10 ปี	100	47.6
รวม	210	100

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุราชการน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.4 อายุราชการ 1 – 5 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.2 อายุราชการ 6 – 10 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.8 และมากกว่า 10 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็น ร้อยละ 47.6 แสดงข้อมูลตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต

ตารางที่ 4.6 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต

ความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
โทษประหารชีวิตมีความเหมาะสมกับการกระทำผิดร้ายแรง	142 (67.6)	53 (25.2)	5 (2.4)	8 (3.8)	2 (1.0)	4.5	0.8	มากที่สุด
โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่สาสมกับความผิดร้ายแรง	132 (62.9)	54 (25.7)	20 (9.5)	2 (1.0)	2 (1.0)	4.4	0.7	มากที่สุด
โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ป้องกันปราบปรามกับการกระทำผิดได้	123 (58.6)	50 (23.8)	27 (12.9)	7 (3.3)	3 (1.4)	4.3	0.9	มากที่สุด
โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่สามารถลดงบประมาณในการดูแลผู้ต้องขัง	69 (32.9)	60 (28.6)	21 (10.0)	52 (24.8)	8 (3.8)	3.6	1.2	มาก
โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมได้ เช่น คดีแพะรับบาป	32 (15.2)	87 (41.4)	24 (11.4)	18 (8.6)	49 (23.3)	3.1	1.4	ปานกลาง
การมีโทษประหารชีวิตไม่ได้ทำให้อาชญากรรมลดน้อยลงไป	15 (7.2)	52 (24.8)	28 (13.3)	94 (44.8)	21 (10.0)	2.9	1.1	ปานกลาง
โทษประหารชีวิตทำให้เกิดความรุนแรงในการกระทำผิดและเกิดอาชญากรรมซ้ำซ้อน เช่น การฆ่าพยานเพื่อปิดปาก	12 (5.7)	53 (25.2)	58 (27.6)	69 (32.9)	18 (8.6)	2.8	1.0	ปานกลาง
โทษประหารชีวิตขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน	6 (2.9)	51 (24.3)	50 (23.8)	67 (31.9)	36 (17.1)	2.6	1.1	น้อย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
โทษประหารชีวิตถือเป็นการก่ออาชญากรรมอย่างหนึ่ง	14 (6.7)	13 (15.7)	23 (11.0)	105 (50.0)	35 (16.7)	2.4	1.1	น้อย
โทษประหารชีวิตที่มีความรุนแรงและมีความโหดร้าย	8 (3.8)	53 (25.2)	16 (7.6)	103 (49.0)	30 (14.3)	2.5	1.1	น้อย

จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต ปรากฏว่า

- ความคิดเห็นต่อโทษประหารชีวิตมีความเหมาะสมกับการกระทำผิดร้ายแรง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 67.6 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.5 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นต่อโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่สาสมกับความผิดร้ายแรง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 62.9 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.4 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นต่อโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ป้องกันปราบปรามกับการกระทำผิดได้ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 58.6 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.3 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นต่อโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่สามารถลดงบประมาณในการดูแลผู้ต้องขัง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 32.9 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.6 โดยเห็นด้วยในระดับ มาก

- ความคิดเห็นต่อโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมได้ เช่น คดีแพะรับบาป ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วย ร้อยละ 41.4 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.1 โดยเห็นด้วยในระดับปานกลาง

- ความคิดเห็นต่อการมีโทษประหารชีวิตไม่ได้ทำให้อาชญากรรมลดน้อยลงไป ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วย ร้อยละ 24.8 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.9 โดยเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง

- ความคิดเห็นต่อโทษประหารชีวิตทำให้เกิดความรุนแรงในการกระทำผิดและเกิดอาชญากรรมซ้ำซ้อน เช่น การฆ่าพยานเพื่อปิดปาก ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 32.9 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.8 โดยเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง

- ความคิดเห็นต่อโทษประหารชีวิตขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 31.9 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.6 โดยเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง

- ความคิดเห็นต่อโทษประหารชีวิตถือเป็นการก่ออาชญากรรมอย่างหนึ่ง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 50.0 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.4 โดยเห็นด้วยในระดับ น้อย

- ความคิดเห็นต่อโทษประหารชีวิตที่มีความรุนแรงและมีความโหดร้าย ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 49.0 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.5 โดยเห็นด้วยในระดับ น้อย

ผลการศึกษา จากตารางที่ 6 พบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กับโทษประหารชีวิตว่าเป็นโทษที่มีความเหมาะสมสำหรับการกระทำความผิดที่ร้ายแรง เป็นโทษที่สาสมกับความผิดที่ร้ายแรง อีกทั้งส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่สามารถป้องกันการกระทำความผิดได้ ในขณะที่บางส่วนเห็นด้วยว่าโทษประหารชีวิตเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดที่ไม่มีสำนึกในความผิดทั้งหมดเห็นด้วยว่าโทษประหารชีวิต ไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดพลาดของกระบวนการยุติธรรมได้ และโทษประหารชีวิตไม่ได้ทำให้อาชญากรรมลดลงอีกทั้ง ส่วนใหญ่ยังเห็นด้วยกับกับแนวคิดที่ว่าโทษประหารชีวิตจะทำให้เกิดอาชญากรรมซ้ำซ้อน และเพิ่มความรุนแรงในการกระทำผิด เช่น การฆ่าปิดปากพยาน นอกจากนี้กลุ่มที่เห็นด้วยกับความคิดที่ว่าโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน และมีบางส่วนที่เห็นด้วยกับการประหารชีวิตที่ถือเป็นการก่ออาชญากรรมอย่างหนึ่ง และเป็นโทษที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ และเต็มไปด้วยความโหดร้ายป่าเถื่อน และมีส่วนน้อยเห็นว่าโทษประหารชีวิตเป็นวิธีการหนึ่งในการลดงบประมาณในการดูแลผู้ต้องขังในด้านข้อเสียของโทษประหารชีวิตนั้น

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำมาตรการทางเลือก
ทดแทนโทษประหารชีวิต

ตารางที่ 4.7 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำมาตรการทางเลือก
ทดแทนโทษประหารชีวิต

ความคิดเห็น เกี่ยวกับการ ยกเลิกโทษ ประหารชีวิตแล้ว นำมาตรการ ทดแทนการใช้ โทษประหารชีวิต	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย
รายเห็นด้วยกับการ ยกเลิกโทษประหาร ชีวิตหรือไม่	11 (5.2)	19 (9.0)	23 (11.0)	90 (42.9)	67 (31.9)	2.1	1.1	น้อย
รายเห็นด้วยหรือไม่ กับการยกเลิกโทษ ประหารชีวิตในทุก ฐานความผิด	11 (5.2)	17 (8.1)	27 (12.9)	54 (25.7)	101 (48.1)	2.3	0.7	น้อย
หากมีการยกเลิกโทษ ประหารชีวิตควร ยกเลิกด้วยวิธียกเลิก ข้อกฎหมาย	3 (1.4)	50 (23.8)	27 (12.9)	7 (3.3)	123 (58.6)	2.4	0.9	น้อย
หากมีการยกเลิกโทษ ประหารชีวิตควร ยกเลิกด้วยวิธีการลด ฐานความผิดที่มีโทษ ประหารชีวิต ลงจากเดิม	8 (3.8)	60 (28.6)	21 (10.0)	69 (32.9)	52 (24.8)	2.4	1.2	น้อย
โทษประหารชีวิต เป็นโทษที่ไม่สามารถ แก้ไขความผิดพลาด ของกระบวนการ ยุติธรรมได้ คดี แพะรับบาป	32 (15.2)	87 (41.4)	24 (11.4)	18 (8.6)	49 (23.3)	3.1	1.4	ปาน กลาง
ยกเลิกด้วยวิธียกเลิก ข้อเท็จจริง	15 (7.2)	52 (24.8)	28 (13.3)	94 (44.8)	21 (10.0)	2.9	1.1	ปาน กลาง

ความคิดเห็น เกี่ยวกับการ ยกเลิกโทษ ประหารชีวิตแล้ว นำมาตรการ ทดแทนการใช้ โทษประหารชีวิต	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย
บางฐานความผิดที่ ควรจะไม่ใช้โทษ ประหารชีวิต เช่น ยา เสพติด	12 (5.7)	53 (25.2)	58 (27.6)	69 (32.9)	18 (8.6)	2.8	1.0	ปาน กลาง
การเรียกร้องให้ ยกเลิกโทษประหาร ชีวิตเป็นการมองใน แง่ศักดิ์ศรีของความ เป็นมนุษย์โดยไม่ได้ มองในแง่นิสัย ลักษณะการกระทำ	6 (2.9)	51 (24.3)	50 (23.8)	67 (31.9)	36 (17.1)	2.6	1.1	น้อย
หากนำมาตรการ ทางเลือกทดแทน การใช้โทษประหาร ชีวิต สถิติของ อาชญากรรมใน สังคมไทยจะไม่ เปลี่ยนแปลง	14 (6.7)	33 (15.7)	23 (11.0)	105 (50.0)	35 (16.7)	2.4	1.1	น้อย
การใช้มาตรการ ทางเลือกทดแทน การประหารชีวิตที่ เน้นการแก้ไขฟื้นฟู มากกว่าการแก้แค้น ทดแทน	8 (3.8)	53 (25.2)	16 (7.6)	103 (49.0)	30 (14.3)	2.5	1.1	น้อย

จากผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้าหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตแล้วนำมาตรการทางเลือกทดแทนการใช้โทษประหารชีวิตจะมีความเหมาะสม หรือไม่ ปรากฏว่า

- ความคิดเห็นต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 42.9 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.1 โดยเห็นด้วยในระดับ น้อย

- ความคิดเห็นต่อโทษ رأيเห็นด้วยหรือไม่กับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกฐานความผิด ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 48.1 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.3 โดย เห็นด้วยในระดับ น้อย
- ความคิดเห็นหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตควรยกเลิกด้วยวิธี ยกเลิกข้อกฎหมาย ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 33.3 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.4 โดย เห็นด้วยในระดับ น้อย
- ความคิดเห็นต่อโทษหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตควรยกเลิกด้วยวิธียกเลิกลดฐานความผิดที่มีโทษประหารชีวิตลงจากเดิม ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 32.4 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.4 โดยเห็นด้วยในระดับน้อย
- ความคิดเห็นต่อโทษหากโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมได้ เช่น คดีแพะรับบาป ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วย ร้อยละ 41.4 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.1 โดยเห็นด้วยในระดับ ปานกลาง
- ความคิดเห็นหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตควรยกเลิกด้วยวิธี ยกเลิกข้อเท็จจริง (ในกฎหมายยังมีโทษบัญญัติอยู่แต่ไม่เคยลงโทษประหารชีวิตได้จริง) ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง ร้อยละ 29.5 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.5 โดยเห็นด้วยในระดับ น้อย
- ความคิดเห็นต่อบางฐานความผิดควรที่จะไม่ใช้โทษประหาร เช่น ยาเสพติด ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 32.9 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.5 โดยเห็นด้วยในระดับ น้อย
- ความคิดเห็นต่อการเรียกร้องให้ยกเลิกโทษประหารชีวิตเป็นการมองในแง่ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์โดยไม่ได้มองในแง่นิสัยลักษณะการกระทำ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง ร้อย ละ 36.2 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.6 โดยเห็นด้วยในระดับ น้อย
- ความคิดเห็นหากนำมาตรการทางเลือกทดแทนการใช้โทษประหารชีวิต สถิติของอาชญากรรมในสังคมไทยจะไม่เปลี่ยนแปลง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 50.0 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.4 โดยเห็นด้วยในระดับ น้อย

- ความคิดเห็นต่อโทษการใช้มาตรการทางเลือกทดแทนการประหารชีวิตที่เน้นการแก้ไขฟื้นฟู มากกว่าการแก้แค้นทดแทน ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 29.5 โดยมีค่าเฉลี่ยของ ความคิดเห็นเท่ากับ 2.5 โดยเห็นด้วยในระดับ น้อย

ผลการศึกษา จากตารางที่ 7 พบว่าส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต และไม่เห็น ด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกฐานความผิด ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการเรียกร้องให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตเป็นเพียงการมองในแง่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยไม่มองในแง่นิสัย และลักษณะการกระทำของผู้กระทำความผิด และเห็นด้วยว่าหากนำโทษอื่นมาใช้แทนโทษประหารชีวิต สถิติอาชญากรรมในสังคมไทยจะไม่เปลี่ยนแปลง

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้าหากมีการยกเลิกให้มียกเลิกโทษประหารชีวิต กระบวนการยุติธรรม ที่จะมีการเตรียมความพร้อมในด้านปัญหาที่ตามมา

ตารางที่ 4.8 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้าหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต

กระบวนการยุติธรรมที่จะมีการเตรียมความพร้อมในด้านปัญหาที่ตามมา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต กระบวนการยุติธรรม ที่จะมีการเตรียมความพร้อม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
รัฐควรทุ่มเทงบประมาณการสร้างความสงบเรียบร้อยของประชาชนในสังคมให้ยุติมีสุขภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี	129 (64.9)	54 (25.7)	18 (8.6)	2 (1.0)	7 (3.3)	4.4	0.9	มากที่สุด
หน่วยงานกระบวนการยุติธรรม ควรสร้างให้มีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ	132 (62.9)	55 (26.2)	17 (8.1)	1 (0.5)	5 (2.4)	4.4	0.8	มากที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตกระบวนการยุติธรรม ที่จะมี การเตรียมความพร้อม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
งบประมาณพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้ประสิทธิภาพ	130 (61.9)	55 (26.2)	17 (8.1)	2 (1.0)	6 (2.9)	4.4	0.9	มากที่สุด
พัฒนาบุคลากรกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมน่าเชื่อถือ	136 (64.8)	50 (23.8)	19 (9.0)	1 (0.5)	4 (1.9)	4.4	0.8	มากที่สุด
เหยื่ออาจไม่ได้รับความเป็นธรรม	130 (61.9)	54 (25.7)	19 (9.0)	2 (1.0)	5 (2.4)	4.4	0.8	มากที่สุด
นักโทษล้นคุก	135 (64.3)	54 (25.7)	13 (6.2)	2 (1.0)	6 (2.9)	4.4	0.8	มากที่สุด
ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ในการควบคุมผู้ต้องขังนักโทษประหาร	133 (63.3)	52 (24.8)	16 (7.6)	4 (1.9)	5 (2.4)	4.4	0.8	มากที่สุด
เรือนจำมีความพร้อม มีความมั่นคงสูงกับการรองรับนักโทษประหาร	126 (60.0)	54 (25.7)	17 (8.1)	8 (3.8)	8 (3.8)	4.6	0.9	มากที่สุด
ความพร้อมของกรมราชทัณฑ์ในการควบคุมผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษสูงแทนการประหารชีวิต	126 (60.0)	59 (28.1)	18 (8.6)	2 (1.0)	5 (2.4)	4.4	0.8	มากที่สุด
ความพร้อมของกระบวนการยุติธรรมในการใช้มาตรการทดแทนการประหารชีวิต	126 (60.0)	55 (26.2)	18 (8.6)	6 (2.9)	5 (2.4)	4.3	0.9	มากที่สุด

จากผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้าหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต กระบวนการยุติธรรมที่จะมีการเตรียมความพร้อมในด้านปัญหาที่ตามมา ปรากฏว่า

- ความคิดเห็นต่อรัฐควรทุ่มเทงบประมาณการสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมให้อยู่ดีมีสุข ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 61.4 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.4 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นต่อหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมควรสร้างให้มีความน่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 62.9 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 4.4 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นต่องบประมาณพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 61.9 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.4 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นพัฒนาบุคลากรกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมเป็นที่น่าเชื่อถือ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 64.8 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.4 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นต่อเหยื่ออาจไม่ได้รับความเป็นธรรมปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 61.9 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.4 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นต่อนักโทษล้นคุก ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 64.3 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.4 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นต่อเรือนจำมีความพร้อม และมีความมั่นคงสูงกับการรองรับนักโทษประหาร ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 63.3 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.4 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นต่อเรือนจำมีความพร้อม และมีความมั่นคงสูงกับการรองรับนักโทษประหาร ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 60.0 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.6 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นต่อความร่วมมือของกรมราชทัณฑ์ในการควบคุมผู้ต้องขังที่กหนดำโทษสูง แทนการประหารชีวิต ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 60.0 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น เท่ากับ 4.4 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

- ความคิดเห็นต่อความร่วมมือของกระบวนการยุติธรรมในการใช้มาตรการทดแทนการประหารชีวิตปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 60.0 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.3 โดยเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด

ผลการศึกษา จากตารางที่ 8 พบว่าเห็นด้วยมากที่สุด หากใช้โทษจำคุกตลอดชีวิต ผู้ต้องขังก็ต้องลั่นเรือนจำ และงบประมาณที่ใช้ก็สูงตามไปด้วย การจำคุกตลอดชีวิตจะทำให้ผู้ต้องขังเยอะเกินไปจนยากแก่การควบคุมดูแล และงบประมาณก็จะสูงตามไปด้วย ซึ่งงบประมาณที่ใช้นั้นก็เก็บเงินภาษีของประชาชน ที่หน่วยงานกระบวนการยุติธรรม ทางด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ ที่ต้องมีการเตรียมความพร้อม และพร้อมรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น ก่อนที่จะมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตในอนาคต อีกทั้งประชาชนต้องยอมรับ และพึงพอใจกับมาตรการทางเลือกที่มาทดแทนโทษประหารชีวิต

ส่วนที่ 5 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้าหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต มีวิธีการลงโทษที่เห็นควรมาใช้ทดแทนประหารชีวิต

ตารางที่ 4.9 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับถ้าหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต มีวิธีการลงโทษที่เห็นควรมาใช้ทดแทนโทษประหารชีวิต

หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต มีวิธีการลงโทษที่เห็นควรมาใช้ทดแทนโทษประหารชีวิต	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
โทษจำคุกตลอดชีวิต (โดยไม่มีการอภัยโทษ)	66 (31.4)	69 (32.9)	28 (13.3)	26 (12.4)	21 (10.0)	3.6	1.3	มาก
โทษจำคุกระยะยาว (โดยมีการอภัยโทษ)	27 (12.9)	38 (18.1)	36 (17.1)	49 (23.3)	60 (28.6)	2.6	1.3	น้อย

หากมีการยกเลิก โทษประหารชีวิต มีวิธีการลงโทษที่ เห็นควรมาใช้ ทดแทนโทษ ประหารชีวิต	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.	ความ หมาย
โทษจำคุกระยะยาว (โดยมีการกำหนด ระยะเวลา ไม่น้อย กว่า 20 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี)	17 (8.1)	61 (29.0)	26 (12.4)	42 (20.0)	64 (30.5)	2.6	1.3	น้อย

จากผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ความคิดเห็นเกี่ยวกับ หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต มีวิธีการลงโทษที่เห็นควรมาใช้ทดแทนโทษประหารชีวิต ปรากฏว่า

- ความคิดเห็นต่อโทษจำคุกตลอดชีวิต (โดยไม่มีการอภัยโทษ) ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 31.4 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.6 โดยเห็นด้วยในระดับ มาก
- ความคิดเห็นต่อโทษจำคุกตลอดชีวิต (โดยมีการอภัยโทษ) ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 28.6 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.6 โดยเห็นด้วยในระดับ น้อย
- ความคิดเห็นต่อโทษจำคุกระยะยาว โดยมีการกำหนดระยะเวลา (ไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี) ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 30.5 โดยมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 2.6 โดยเห็นด้วยในระดับ น้อย

ผลการศึกษา จากตารางที่ 9 พบว่า วิธีการลงโทษที่เห็นควรนำมาใช้แทนโทษประหารชีวิตนั้น ในแต่ละรูปแบบที่เห็นด้วย โดยเรียงลำดับจากวิธีที่มีผู้เห็นด้วยมากที่สุด ตามลำดับดังนี้ โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการอภัยโทษ โทษจำคุกตลอดชีวิต โดยมีการอภัยโทษ และโทษจำคุกตลอดชีวิต โดยมีการกำหนดระยะเวลา (ไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลเชิงคุณภาพได้มาจากการสัมภาษณ์บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 6 ราย แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรมเพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต ของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษารวมทั้งสิ้น 6 ราย

1. ผู้เชี่ยวชาญเจ้าหน้าที่ตำรวจ	2	ราย
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านอัยการ	1	ราย
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านศาล	1	ราย
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านราชทัณฑ์	2	ราย

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต ผู้ศึกษาทำการศึกษาทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4.10

ประเด็นที่ 1: ความคิดเห็นต่อการใช้กับโทษประหารชีวิต

ผู้เชี่ยวชาญ	ความคิดเห็นที่มีต่อโทษประหารชีวิต
1.	โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่มีการบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 18 ซึ่งประกอบไปด้วยโทษประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน โดยโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่รุนแรงที่สุด ที่มีเพื่อป้องกันการกระทำ ความผิดของอาชญากรที่ไม่รู้สำนึก และทำให้สังคมเกิดการเดือดร้อน
2.	โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่สาสมแก่การกระทำ ความผิดที่ร้ายแรงอย่างมาก เพราะการกระทำ ความผิดร้ายแรง ที่ทำให้สังคมได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น จึงต้องประหารชีวิตผู้ที่กระทำความผิดร้ายแรงเท่านั้น เช่น ผู้ที่กระทำความผิดในข้อหาฆ่าคนแล้วฆ่า
3.	การลงโทษประหารชีวิตโดยทางทฤษฎีเป็นเรื่องที่ว่าด้วยเรื่องการแก้แค้น ทดแทน ให้แก่ ผู้เสียหาย โทษประหารชีวิตเป็นการควบคุมป้องกันสังคม มากกว่าเป็นการป้องปรามสังคม

ผู้เชี่ยวชาญ	ความคิดเห็นที่มีต่อโทษประหารชีวิต
4.	โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ยังควรมีอยู่ในสังคมไทย เพราะคนในสังคมนั้น มีความหลากหลายประเภท บางคนก็แก้ไขได้ แต่บางคนก็ไม่อาจจะสามารถแก้ไขได้ ผู้กระทำผิดที่ไม่สามารถแก้ไขได้ก็อาจจะกลับมากระทำผิดซ้ำได้อีก ดังนั้นโทษประหารชีวิตจึงเป็นโทษที่เหมาะสมกับการลงโทษแก่ผู้กระทำผิดที่ไม่สามารถจะแก้ไขเยียวยาได้อีก
5.	โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันโทษประหารชีวิตเป็นโทษสูงสุดของผู้กระทำผิดทางอาญา ในปัจจุบันมีผู้เรียกร้องให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต แต่ก็ยังมีผู้ที่ให้ความสำคัญ และสนับสนุนกับโทษนี้อยู่ไม่ว่าโทษประหารชีวิตจะยกเลิก หรือไม่ยกเลิกก็ตาม ก็ไม่มีผลกระทบต่อสังคมไทยมากนัก เนื่องจากประเทศไทยมีการลงโทษประหารชีวิตน้อยมาก
6.	ในฐานะที่โทษประหารชีวิตเป็นโทษโทษหนึ่งจึงยังคงมีความจำเป็นอยู่ แต่หากมีการยึดถือตามหลักการสิทธิมนุษยชนแล้ว ก็ยังสามารถยกเลิกโทษนี้ได้ แต่สังคมต้องยอมรับผลจากการยกเลิกโทษ และต้องนำโทษที่มีความเหมาะสมมาใช้ทดแทน โดยต้องชั่งน้ำหนักระหว่าง ผลดี และผลเสีย โดยจะต้องดูว่าหากยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้วผู้กระทำความผิดจะกลับตัวเป็นคนดีของสังคมหรือไม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต ในส่วนทางด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ และ ศาล มีความคิดเห็นว่า โทษประหารชีวิตเป็นโทษสูงสุดของผู้ที่กระทำความผิดทางอาญามีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมาย อาญามาตรา 18 ซึ่ง บัญญัติเกี่ยวกับบทลงโทษ ประกอบไปด้วยโทษประหารชีวิตซึ่งเป็นโทษอันสูงสุด จำคุกกักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ลงโทษแก่ผู้ที่กระทำความผิด ซึ่งเป็นอาชญากรที่กระทำความผิดเพราะไม่มีความสำนึกที่ดี เป็นผู้ที่ทำให้สังคมเกิดความเดือดร้อน ดังนั้น โทษประหารชีวิตจึงเป็นโทษที่มีไว้เพื่อป้องกันสังคม ออกจากผู้กระทำความผิด บางรายในราชทัณฑ์มีความคิดเห็นว่าโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ใช้มาอย่างยาวนาน ในระบบงานยุติธรรมมาตรการการลงโทษขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละประเทศ แต่บางรายในราชทัณฑ์เห็นว่า โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน เพราะมนุษย์ทุกคนมีชีวิต ไม่มีสิทธิตัดความเป็นมนุษย์ของผู้ใด และโทษประหารชีวิตไม่สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมได้ หากมีการพิจารณาพิพากษาคดีผิดพลาด เช่น คดีแพะรับบาป

ตารางที่ 4.11

ประเด็นที่ 2: ความคิดเห็นที่มีต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิต

ผู้เชี่ยวชาญ	ความคิดเห็นที่มีต่อโทษประหารชีวิต
1.	ไม่เห็นด้วย เพราะไม่สามารถยืนยันได้ว่าหากยกเลิกโทษประหารชีวิตแล้ว อาชญากรรมจะลดลงไป เพราะอาชญากรรมนั้นมีผลกระทบกับประชาชนในสังคม และอาชญากรรมบาง ประเภทก็อาจทำลายประเทศชาติได้ ดังนั้น การยกเลิกโทษประหารชีวิตอาจทำให้ผู้ที่กระทำความผิดไม่เกรงกลัว และหากใช้โทษจำคุกตลอดชีวิต ไม่เพียงก็ปีผู้กระทำความผิดก็ได้ออกมากระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก จึงต้องมีโทษประหารชีวิตเพื่อข่มขู่ ยับยั้งป้องกันการกระทำความผิด
2.	ไม่เห็นด้วย เพราะโทษประหารชีวิตยังเป็นโทษที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิด ดังนั้น ในสังคมไทยจึงต้องมีโทษประหารชีวิตอยู่
3.	ไม่เห็นด้วย เพราะหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตอาชญากรรมจะมีการเพิ่มมากขึ้น และ การวางแผนการกระทำความผิดจะมีความโหดร้ายมากขึ้น เพราะผู้กระทำความผิดเป็นผู้กระทำความผิดจนติดเป็นนิสัย ไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย จนทำให้สังคมเดือดร้อน ดังนั้น จึงควรมีโทษประหารชีวิตอยู่ในสังคมไทยต่อไป เพื่อควบคุมป้องกันสังคมจากการกระทำความผิด
4.	ไม่เห็นด้วย การเรียกร้องให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตนั้น เป็นการมองโลกในแง่ดี อาจจะมองเพียงแค่ด้านเดียว คือการเรียกร้องศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้กระทำความผิดไม่สามารถแก้ไขได้แล้ว จึงต้องมีการประหารชีวิต
5.	ไม่เห็นด้วย เมื่อยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้วใช้โทษอื่นแทนโทษประหาร รัฐจะต้องเสียงบประมาณเป็นจำนวนมากในการดูแลผู้ต้องขังที่ต้องโทษ ผู้เชี่ยวชาญมองว่าผู้กระทำความผิดที่ต้องโทษถึงขั้นประหารชีวิตเป็นผู้กระทำความผิดร้ายแรงมาก ดังนั้นจึงต้องประหารชีวิตสถานเดียว

ผู้เชี่ยวชาญ	ความคิดเห็นที่มีต่อโทษประหารชีวิต
6.	เห็นด้วย แต่เป็นเรื่องยากที่จะยกเลิกโทษประหารชีวิต เพราะโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่มีมาตรการที่เด็ดขาดเหมาะสมกับความผิดแล้ว แต่สิ่งที่น่าจะเป็นไปได้ คือ การลดฐานความผิดที่มีโทษถึงประหารชีวิตลงจากเดิมแบบค่อยเป็นค่อยไป

ประเด็นที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต พบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ ศาล ทหาร และราชทัณฑ์บางรายไม่เห็นด้วย กับการยกเลิกโทษประหารชีวิต เนื่องจากในสังคมมีคนหลากหลาย บางคนแก้ไขได้ บางคนแก้ไขไม่ได้ คนที่แก้ไขไม่ได้วันหนึ่งเมื่อพ้นโทษออกไป ก็จะกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ดังนั้นโทษประหารชีวิตจึงเป็นการป้องปรามปรามการกระทำความผิด รวมทั้งการข่มขู่ยับยั้ง

นอกจากนี้หากไม่มีโทษประหารชีวิตรัฐจะต้องเสียงบประมาณเพิ่มมากขึ้นในการที่ต้องขังผู้ต้องขังในเรือนจำ และยังต้องเพิ่มงบประมาณในการสร้างเรือนจำความมั่นคงสูงในการคุมขังหากยกเลิกโทษประหารชีวิต และนำโทษอื่นมาใช้ทดแทน เช่น โทษจำคุกตลอดชีวิต โดยมีการอภัยโทษ และเมื่อนักโทษพ้นโทษมาแล้วจะมั่นใจได้อย่างไรว่า ผู้กระทำความผิดจะไม่ออกมากระทำความผิดซ้ำอีก เพราะคนที่กระทำความผิด มีกมลสันดานแล้ว เป็นการกระทำผิดติดเป็นนิสัยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ดังนั้น จึงควรมีการคงโทษประหารชีวิตไว้ มีผู้เชี่ยวชาญในราชทัณฑ์ 1 ราย ที่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต เพราะ การกำหนดโทษประหารชีวิตมีวัตถุประสงค์เพื่อกันให้คนเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิด แต่ผลที่ได้กลับไม่เป็นเช่นนั้น โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ไม่มีประโยชน์ เป็นโทษที่มีแต่ความรุนแรง เป็นการสั่งสมความก้าวร้าวรุนแรงให้คนกระทำความผิดอีก

ตารางที่ 4.12

ประเด็นที่ 3: หากยกเลิกโทษประหารชีวิตจะส่งผลอย่างไรต่อสถิติอาชญากรรมในสังคมไทย

ผู้เชี่ยวชาญ	หากยกเลิกโทษประหารชีวิตจะส่งผลอย่างไรต่อสถิติอาชญากรรมในสังคมไทย
1.	ไม่แตกต่าง สถิติอาชญากรรมไม่ได้ยึดติดกับโทษประหารชีวิต จึงไม่มีทางที่สถิติอาชญากรรมจะลดลง หรือเพิ่มขึ้น สถิติอาชญากรรมในสังคมจะลดลงได้ ขึ้นกับปัจจัยในสังคม หากบ้านเมืองมีเศรษฐกิจดี มีความสงบสุข คนในสังคมมีจริยธรรม มีคุณธรรม อาชญากรรมก็จะลดลง

ผู้เชี่ยวชาญ	หากยกเลิกโทษประหารชีวิตจะส่งผลอย่างไรต่อสถิติอาชญากรรมในสังคมไทย
2.	ไม่แตกต่าง โทษประหารชีวิตกับอาชญากรรมไม่มีความสัมพันธ์กันมากนัก สิ่งที่สำคัญ คือการแก้ไขผู้กระทำผิด การบังคับใช้กฎหมายต้องรวดเร็ว ทำให้มีประสิทธิภาพ ให้คนเกิดความเกรงกลัว จึงจะสามารถลดสถิติอาชญากรรมได้
3.	ไม่แตกต่าง สถิติอาชญากรรมไม่ลดลง เพราะระบบการแก้แค้นโดยการประหารชีวิต ไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมการกระทำ ความผิดได้ ดังนั้น ถึงแม้จะมี หรือไม่มี โทษประหารชีวิตสถิติอาชญากรรมก็ไม่ลดลงไป
4.	ไม่แตกต่าง เพราะโทษประหารชีวิตเป็นเพียงความเชื่อว่าเป็นโทษที่รุนแรงที่สุด แต่ผู้กระทำความผิดไม่ได้เกรงกลัวต่อโทษเลย
5.	ไม่แตกต่าง สถิติอาชญากรรมไม่เกี่ยวข้องกับโทษประหารชีวิต เพราะหากคนสนใจเรื่องโทษ จะไม่ทำผิด แต่คนส่วนใหญ่ที่ทำผิด เพราะไม่ให้ความสำคัญกับโทษ ประสิทธิภาพในการปราบปราม และการจับกุมต่างหากที่ล้มเหลวที่เป็นปัจจัยหลักต่อสถิติอาชญากรรม หากเจ้าหน้าที่จริงจัง เมื่อจับกุมผู้กระทำผิดได้ แล้วมีการประชาสัมพันธ์ ให้เห็นถึงโทษของการกระทำผิด ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งในการลดสถิติ อาชญากรรม
6.	ไม่แตกต่าง การลงโทษประหารชีวิตไม่มีผลต่อสถิติอาชญากรรม เพราะประเทศไทยไม่ลงโทษประหารชีวิตผู้ใดง่าย ๆ มีคดีน้อยที่ศาลจะพิพากษาลงโทษประหารชีวิต เพราะไทยไม่ได้ใช้อย่างจริงจังคนจึงไม่เกรงกลัวต่อโทษประหารชีวิต ดังนั้นหากยกเลิกโทษก็ไม่ส่งผลแต่อย่างใด

ประเด็นที่ 3 หากยกเลิกโทษประหารชีวิต สถิติอาชญากรรมในสังคมไทยจะเป็นเช่นไร ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ ทุกรายเห็นว่าสถิติอาชญากรรมจะไม่ถูกระทบมากนัก เพราะประเทศไทยไม่ได้ใช้โทษประหารชีวิตอย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังมีการอภัยโทษ พักการลงโทษ และลดวันต้องโทษ ดังนั้น จึงมีนักโทษน้อยมากที่ถูกประหารชีวิต จึงทำให้ผู้กระทำความผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อโทษที่มีแต่อย่างใด จึงทำให้สถิติอาชญากรรมไม่ได้ลดลง เช่น คดียาเสพติดที่มีโทษรุนแรงถึงขั้นประหารชีวิต แต่สถิติอาชญากรรมก็ไม่ได้ลดลง เพราะผู้ที่ค้ายาเสพติดรู้อยู่แล้วว่าหากถูกดำเนินคดีอาจมีโทษถึงประหารชีวิตได้ แต่ก็ยังเลือกที่จะกระทำความผิด เพราะมีผลประโยชน์ตอบแทนที่คุ้มค่า เมื่อเทียบกับโทษที่จะได้รับ ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตแล้วสถิติอาชญากรรมไม่เปลี่ยนแปลง เช่น ฟิลิปปีนส์ ซึ่งสถิติอาชญากรรม

ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเลย สิงคโปร์ และฮ่องกง ซึ่งมีลักษณะ สภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการศึกษาที่เหมือนกัน ฮ่องกงเป็นประเทศที่มีโทษประหารชีวิต และมีสถิติการประหารชีวิตมากที่สุด แต่สิงคโปร์ยกเลิกโทษประหารชีวิตผู้กระทำความผิดมา 30 ปีแล้ว แต่ทั้งสิงคโปร์ และฮ่องกงกลับมีสถิติอาชญากรรมเท่ากัน หรือจะเป็นกรณีตัวอย่างจากประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น ไม่ใช่ประเทศที่มีความเป็นสิทธิมนุษยชนมากนัก ดังจะเห็น ได้จากการมีโทษประหารชีวิตเป็นโทษอันสูงสุดของประเทศ แต่สหรัฐอเมริกาก็ไม่ได้บังคับใช้โทษประหารชีวิตทั้งประเทศตัวอย่างเช่น รัฐ New York และรัฐ Texas ซึ่งรัฐ Texas ได้คงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิต แต่กลับมีสถิติอาชญากรรมมากกว่ารัฐ New York ซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้ว ย่อมแสดงให้เห็นว่าโทษประหารชีวิตไม่ใช่ปัจจัยสำคัญของสถิติ อาชญากรรม หากยกเลิกโทษประหารชีวิตสถิติอาชญากรรมในสังคมจะสูงขึ้นอย่างแน่นอน เนื่องจากคนไม่เคารพและเกรงกลัวต่อกฎหมาย

ตารางที่ 4.13

ประเด็นที่ 4: หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต ควรยกเลิกด้วยวิธีการใด

ผู้เชี่ยวชาญ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการยกเลิกโทษประหารชีวิต
1.	การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อกฎหมาย เพราะหากไม่ยกเลิกโดยกฎหมาย เท่ากับว่ามีกฎหมายแต่ไม่ปฏิบัติตามกับบทบัญญัติทางกฎหมาย และหากยังคงมีโทษประหารชีวิตในกฎหมายอยู่ ศาลสามารถตัดสินประหารชีวิตได้ เช่น ความผิดร้ายแรงแสดงออกถึงความทารุณโหดร้ายของผู้กระทำความผิด ในการอ่านคำพิพากษาของศาลก็ไม่สามารถเลี่ยงโทษประหารชีวิตได้ เพราะกฎหมายยังคงมีการบังคับใช้อยู่ ดังนั้นต้องยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโทษประหารชีวิต
2.	การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อเท็จจริง ประเทศไทยมีโทษประหารชีวิตอยู่แต่น้อยมากที่จะลงโทษถึงขั้นประหารชีวิต เพราะประเทศไทยไม่เคยใช้โทษประหารชีวิตอย่างแท้จริง จนทำให้คนไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ไม่มีความแม่นยำและแน่นอน แต่วิธีการนี้จะทำให้การยกเลิกโทษประหารชีวิตเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป

ผู้เชี่ยวชาญ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการยกเลิกโทษประหารชีวิต
3.	การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อกฎหมาย ต้องมีการแก้บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา และประมวลวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อให้มีความชัดเจน
4.	การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อกฎหมาย ต้องมีการเขียนกฎหมายให้มีความชัดเจน ไม่ต้องตีความกฎหมาย เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต อันจะส่งผลถึงการพิจารณาพิพากษาคดี
5.	การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยลดฐานความผิดที่มีโทษประหารชีวิตลงจากเดิม ซึ่งเป็นเรื่องแรกที่ต้องดำเนินการโดยให้คงโทษประหารชีวิตไว้เฉพาะความผิดที่สะท้อนขวัญ และ ร้ายแรง ส่วนฐานความผิดบางฐานให้ยกเลิก เช่น คดียาเสพติด
6.	การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อกฎหมาย ต้องมีการแก้ข้อกฎหมายในรัฐธรรมนูญ ยกเลิกแดนประหาร ยกเลิกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประหารชีวิต ต้องทำให้โทษประหารชีวิตหายไปจากสังคมแล้วสร้างวัฒนธรรมการลงโทษขึ้นมาใหม่

ประเด็นที่ 4: หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต ควรยกเลิกด้วยวิธีการใด และเพราะเหตุใด จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจบางราย อัยการ ศาล และราชทัณฑ์บางราย เห็นว่าวิธีการยกเลิกโทษประหารชีวิตที่ดีที่สุด คือการยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อกฎหมาย เพราะในกฎหมายจะต้องไม่มีโทษประหารชีวิตบัญญัติอยู่ โดยมีแก้ไขรายละเอียดในประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งรัฐธรรมนูญ 2550 มาตรา 32 วรรค 2 ได้เปิดช่องโอกาสให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต ในการแก้ไขรายละเอียดเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต ในประมวลกฎหมายอาญานั้น จำเป็นต้องแก้ที่ มาตรา 18 ว่าด้วยเรื่องการลงโทษทางอาญา และมาตรา 19 เป็นมาตราที่ว่าด้วยเรื่องวิธีการประหารชีวิต ดังนั้น เพื่อให้กฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์ และการบังคับใช้กฎหมายที่เน้นความ ยุติธรรม และความโปร่งใส จึงจำเป็นต้องแก้ไขตัวบทกฎหมาย มีผู้เชี่ยวชาญราชทัณฑ์ 1 ราย เห็นว่าการยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยการลดฐานความผิดที่มีโทษประหารชีวิตลงจากเดิมนั้น เป็นเรื่องแรกที่ต้องดำเนินการ เพราะประเทศไทยไม่ได้ใช้โทษประหารอย่างแท้จริง และการบังคับใช้กฎหมายไม่มีความแม่นยำ กฎหมายไม่มีความรวดเร็ว และแน่นอน จนทำให้คนไม่เกรงกลัวต่อโทษประหารชีวิต ดังนั้นหากต้องการยกเลิกโทษประหารชีวิต จำเป็นต้องดำเนินการแบบค่อยเป็น

ค่อยไป โดยเริ่มจากการลดฐานความผิดที่มีโทษประหารชีวิตลงจากเดิม บางฐานความผิดให้คงโทษประหารชีวิตไว้สำหรับคดีสะเทือนขวัญ และความผิดร้ายแรงเท่านั้น ที่ต้องมีการลดฐานความผิดที่มีโทษถึงประหารชีวิตลงจากเดิม เพราะในปัจจุบันมีฐานความผิดที่มีโทษประหารชีวิตมากเกินไปจนทำให้เกิดความซับซ้อน และเกินความจำเป็น และผู้เชี่ยวชาญด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 ราย มีความเห็นว่าควรยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อเท็จจริง คือในกฎหมายยังคงมีโทษประหารชีวิตอยู่แต่ไม่เคยมีการใช้โทษประหารชีวิตเลย ประเทศไทยไม่เคยใช้โทษประหารชีวิตอย่างจริงจัง จนทำให้คนไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ไม่มีความแน่นอน และแม่นยำ แต่วิธีการนี้จะทำให้การยกเลิกโทษประหารชีวิตเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป

ตารางที่ 4.14

ประเด็นที่ 5: หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตควรใช้โทษใดทดแทน

ผู้เชี่ยวชาญ	หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตควรใช้โทษใดทดแทน
1.	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ไม่มีโทษใดเหมาะสมเท่าโทษประหารชีวิต และไม่มีโทษใดที่จะทดแทนโทษประหารชีวิตได้ แม้กระทั่งโทษจำคุกตลอดชีวิต เพื่อให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิดขึ้น
2.	ผู้เชี่ยวชาญยังคงเห็นด้วยกับโทษประหารชีวิตเพราะยังมีความจำเป็นอยู่ในการใช้โทษอื่น ผู้กระทำความผิดจะสามารถกลับสู่สังคมได้อีก
3.	โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการอภัยโทษ โดยใช้กับความผิดร้ายแรงเท่านั้น นอกจากลงโทษที่ตัวผู้กระทำผิดแล้ว ยังต้องลงโทษครอบครัวผู้กระทำความผิดด้วย
4.	โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการอภัยโทษ เพราะโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษที่มีความรุนแรงรองจากโทษประหารชีวิต โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการอภัยโทษนั้น มีเพื่อเน้นให้ทุกคนรู้ว่าจะต้องอยู่ในคุกวันตายเท่านั้น
5.	โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการอภัยโทษ เพราะการจำคุกตลอดชีวิตนั้น ต้องมีการจำคุกตลอดชีวิตจริง ๆ ไม่ใช่จำคุกเพียงระยะเวลาหนึ่งแล้วได้รับการลดโทษปล่อยตัวออกมา เพราะฉะนั้นการจำคุกตลอดชีวิต จะต้องให้ผู้กระทำความผิดตายอยู่ในคุกไม่มีโอกาสกลับสู่สังคมอีก

ผู้เชี่ยวชาญ	หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตควรใช้โทษใดทดแทน
6.	โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยมีการกำหนดระยะเวลา ต้องเปลี่ยนกฎหมายให้มีระยะเวลาการจำคุก ไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่ ในระยะเวลา 20 ปี นี้จะไม่มี การลดโทษ หากผู้กระทำความผิดเปลี่ยนแปลงตัวเองไปในทางที่ดีขึ้นสมควรได้รับการปลดปล่อย แต่หากผู้กระทำความผิดยังคงติดสันดานเดิมอยู่ก็ต้องพิจารณาขังคุกต่อไป

ประเด็นที่ 5 ควรใช้โทษใดแทนโทษประหารชีวิต หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต ผู้เชี่ยวชาญ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์บางราย มีความเห็นว่าควรนำโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มี การอภัยโทษมาใช้แทนโทษประหารชีวิต การจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มี การอภัยโทษนั้น เป็นการเตือน ให้คนในสังคมตระหนักว่าหากผู้ใดต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต จะต้องรอวันที่เสียชีวิตอยู่ในเรือนจำ โดยไม่มีวันที่จะได้รับการลดหย่อนโทษให้ออกมาสู่สังคมอีกตลอดไป และโทษจำคุกตลอดชีวิตนั้น อาจทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เข็ดหลาบ เพราะอาจมีโอกาสมันกลับมาสู่สังคมอีก ดังนั้นจึงต้องตัดโอกาส ผู้กระทำความผิดออกจากสังคม โดยไม่มีโอกาสกลับมาอีกเลย นอกจากการจำคุกตลอดชีวิต โดยไม่มี การอภัยโทษแล้ว ยังควรมีมาตรการอย่างอื่นประกอบกับการจำคุกด้วย เช่น การจัดกิจกรรม การจับตอปรน และการทำประโยชน์เพื่อสังคม หากมองในความเป็นจริงแล้วผู้ต้องขังที่ต้องโทษจำคุก ตลอดชีวิตโดยไม่มี การอภัยโทษนั้น อาจเกิดแรงกระตุ้นให้หนีออกจากเรือนจำมากที่สุด เพราะการ จำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มี การอภัยโทษนั้น จะทำให้ผู้กระทำความผิดมีความรู้สึกว่าการไปก็ไม่ใช่เป็นผล เพราะก็ไม่ได้ออกจากเรือนจำ จึงอาจทำตัวเป็นปรปักษ์ได้ ดังนั้นจึงต้องมีการจับตอปรน และอปรน ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดไม่เกิดแรงต่อต้าน และเป็นการแก้ไข ข้อบกพร่องของการจำคุก ตลอดชีวิตที่ว่า โทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษที่ผู้กระทำความผิดสามารถออกจากเรือนจำได้ และอาจออกมาก่อทำความผิดได้อีก โดยการคุมขังผู้กระทำความผิดไปตลอดชีวิตโดยไม่มีโอกาส กลับออกมาสู่สังคมอีกเลย ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญราชทัณฑ์บางรายเห็นว่าควรนำโทษจำคุกตลอดชีวิต โดยมีการกำหนดระยะเวลามาใช้แทนการประหารชีวิต การจำคุกตลอดชีวิตโดยมีการกำหนด ระยะเวลา นั้น เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดโดยมีวัตถุประสงค์ไม่ให้ลงโทษถึงแก่ความตายโดยการ เปลี่ยนแปลงกฎหมายให้มีการจำคุกน้อยที่สุด เพื่อโอกาสผู้ที่กลับตัวเป็นคนดีคืนสู่สังคม เพื่อไปทำ ความดีชดใช้สังคม ส่วนผู้ต้องขังที่ยังกลับตัวไม่ได้ หรือเป็นผู้กระทำความผิดจนติดนิสัยจะต้องคุมขัง ต่อจนกระทั่งได้กลับตัวเป็นคนดีแล้วจึงปล่อยตัวไป การจ คุกตลอดชีวิต โดยมีการกำหนดระยะเวลา ซึ่งมีการกำหนดเวลาการจำคุก 20 - 40 ปี และมีการเก็บบันทึกข้อมูลของผู้กระทำความผิดโดย ละเอียด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งต้องควบคุมการการกระทำผิดซ้ำให้ได้อย่าง

100 เพื่อให้ได้ผลตามที่คาดไว้ และในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจบางรายยังคงเห็นด้วยกับโทษประหารชีวิต เพราะไม่มีโทษใดเหมาะสมเท่าโทษประหารชีวิต และไม่มีโทษใดที่จะทดแทนโทษประหารชีวิตได้ แม้กระทั่งโทษจำคุกตลอดชีวิต โดยมุ่งหวังให้ผู้คนเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิดอีก

การอภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาเรื่อง มาตรการทดแทนโทษประหารชีวิต โดยการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม จากกลุ่มบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 210 ราย และการสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 6 ราย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงทัศนคติและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ทั้งในแง่มุมมองที่เหมือน และแตกต่างกันไป เมื่อผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาครบทั้งหมดแล้ว จึงได้รวบรวมข้อมูลเพื่อมา อภิปรายผลการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 บุคลากรและผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม มีความคิดเห็นต่อรูปแบบ มาตรการ ทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตที่เหมาะสมในประเทศไทย โทษประหารชีวิตมีทั้งข้อดี และข้อเสียของโทษประหารชีวิต ซึ่งในส่วนของข้อดีนั้น บุคลากรและผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการ ยุติธรรม เห็นด้วยกับโทษประหารชีวิต ซึ่งโทษประหารชีวิตเป็นโทษอันสูงสุดทางอาญา ซึ่งมีความ เหมาะสมกับการกระทำผิดร้ายแรง แต่เดิมนั้นโทษ ประหารชีวิตมีวิธีการลงโทษที่โหดร้าย ทารุณ เช่น เอาไฟคอก กดให้จมน้ำตาย การตัดศีรษะ และเอาหินขว้างให้ตาย เป็นต้น หลังจากนั้นจึงได้ เปลี่ยนมาเป็นการยิงเป้า และใช้การฉีดสารพิษเข้าสู่ร่างกายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากพิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นวิธีที่มีความโหดร้ายที่น้อยลงลดความน่ากลัวลงได้ระดับหนึ่ง อีกทั้งยังสอดคล้องกับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วย เรื่องสิทธิของพลเมือง และสิทธิทางการเมือง ที่กำหนดว่าการลงโทษจะต้องไม่ใช้วิธีที่ทารุณโหดร้าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย กนกวรรณ ขวัญดี (2550) ศึกษาเรื่อง การยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทย

นอกจากนี้ โทษประหารชีวิตยังมีจุดมุ่งหมายสามประการด้วยกันคือ เพื่อป้องกันแก้แค้น ทดแทนกับความผิดที่ได้กระทำ ซึ่งลักษณะที่ว่ากระทำผิดจะต้องได้รับโทษที่ได้สัดส่วนกับความผิด และการลงโทษนั้นจะต้องเหมาะสม หรือพอดีกับความหนักเบาของการกระทำผิด ประการต่อมา เพื่อเป็นการข่มขู่มิให้ผู้ใดกระทำความผิดได้ และประการสุดท้ายเพื่อเป็นการตัดโอกาสในการกระทำ ผิดซ้ำ เพราะโดยผลของการลงโทษเป็นการกำจัดผู้กระทำความผิดออกไปจากสังคมอย่างถาวร และเป็นการกำจัดต้นเหตุแห่งภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอีกด้วย

ในทางตรงกันข้ามนอกจากจะมีข้อดีแล้วนั้น โทษประหารชีวิตก็ยังมีข้อเสียอีกด้วย กล่าวคือ โทษประหารชีวิตไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรม และโทษประหารชีวิต ไม่ได้ทำให้สถิติอาชญากรรมลดลง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

โทษประหารชีวิตไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดกระบวนการยุติธรรมได้ ยกตัวอย่างเช่น ใน กรณีนโยบายสงครามยาเสพติดของรัฐบาลที่ต้องการกำจัดผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้หมด ภายใต้อำนาจที่กำหนด มีการทรมานให้สารภาพ ประชาชนถูกกระตุ้นปรับปราซึ่งกันและกัน

นโยบายนี้จึงไม่ได้เปิดช่องว่างให้มีการสอบสวนที่ถูกต้อง และนำไปสู่การละเมิดสิทธิ และนำมาซึ่งความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรม (นคร วัลลิภากร, 2549, น.33) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหากมีการสืบสวน สอบสวนที่ไม่ถูกต้อง ก็อาจนำไปสู่ความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ซึ่งเมื่อเกิดความผิดพลาดไปแล้วก็ไม่สามารถแก้ไขอะไรได้เลย ข้อเสียอีกหนึ่งประการก็คือ โทษประหารชีวิตไม่ได้ทำให้อาชญากรรมลดลง ตัวอย่างเช่น แคนาดาเมื่ออัตราการฆาตกรรมสูงสุด 3.09 ต่อประชากร 100,000 คน

เมื่อ พ.ศ. 2518 ซึ่งเป็นปีก่อนมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต หลังจากนั้นคดีอาชญากรรมได้ลดลงเป็น 2.41 ในพ.ศ. 2523 ซึ่งตรงกันข้ามกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีโทษประหารชีวิตอยู่ แต่มีรายงานสถิติ อาชญากรรม 5.5 ต่อประชากร 100,000 คน เมื่อพ.ศ. 2543 ในขณะที่แคนาดามีรายงานเพียงแค่ 1.8 เท่านั้น ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ รอเจอร์ฮูด ซึ่งได้สรุปว่าข้อเท็จจริงตามข้อมูลทางสถิติล้วนมีหลักฐานชี้ไปในทิศทางเดียวกันว่า ประเทศต่างๆ ไม่จำเป็นต้องหวาดกลัวต่อการเกิดอาชญากรรมว่าจะเปลี่ยนแปลงร้ายแรงหากลดโทษประหารชีวิต (นคร วัลลิภากร, 2549, น.3-4) แต่จากการศึกษา นักโทษประหารชีวิต 100 คน พบว่านักโทษส่วนใหญ่ยากจน และมีการศึกษาต่ำ ในจำนวน 49 คน ที่ตอบว่ามีการศึกษา มี 19 คน จบแค่ชั้นประถมศึกษา และไม่มีใครจบการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย นอกจากนี้มี 21 คนจากนักโทษ 49 คน ตอบว่าตัวเองมาจากครอบครัวที่ยากจน (นคร วัลลิภากร 2549, น.33) นั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้กระทำผิดร้ายแรงซึ่งต้องโทษประหารชีวิตนั้น มีฐานะยากจน และมีการศึกษาต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัย สุมณฑิพย์ จิตสว่าง (2558) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกระทำผิดของนักโทษประหาร และยังสอดคล้องกับงานวิจัย สุมณฑิพย์ จิตสว่าง (2556) งานวิจัยเรื่อง เส้นทางชีวิตของนักโทษประหาร ดังนั้น หากต้องการให้สถิติอาชญากรรมลดลงจึงจำเป็นต้องแก้ไขที่ต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมคือความยากจน และการศึกษาของคนในสังคม แทนการหวังผลจากโทษประหารชีวิตเพียงอย่างเดียว เพราะโทษประหารชีวิตนั้นเป็นเพียงวิถีทางในการควบคุมผู้กระทำผิด ไม่ใช่สาเหตุหลักของปัญหาอาชญากรรมร้ายแรง

ประการที่ 2 บุคลากรและผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม มีความเห็นต่อความเหมาะสมในการนำมาตราทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต ซึ่งส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต เนื่องจากโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่มีความเหมาะสมกับการกระทำความผิดร้ายแรง นอกจากนี้ยังส่งผลในการข่มขู่ยังผู้กระทำผิดและสร้างความหวาดกลัวที่มีต่อโทษให้คนในสังคมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิสันต์ เจนร่วมจิต (2546) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติให้คงการลงโทษประหารชีวิตไว้ ส่วนวิธีการประหารชีวิตประชาชนยอมรับให้ใช้ วิธีการฉีดสารพิษเข้าสู่ร่างกาย ในขณะที่รัฐบาลเองก็มีความคลุมเครือไม่ชัดเจนเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตว่าจะยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือไม่ เนื่องจากมีการเสนอเรื่องโทษประหารชีวิตเข้าสู่สภาหลายครั้ง

แต่ก็ไม่ได้ได้รับความเห็นชอบ หรือบางครั้งมองว่าไม่ใช่เรื่องเร่งด่วน จึงทำให้เรื่องนี้ยังไม่ได้ข้อสรุปที่แน่นอน แต่ในปัจจุบันนี้มีการเสนอเรื่องการยกเลิกโทษประหารชีวิตกันอีกครั้ง

ดังนั้น ถ้าหากจะต้องมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นควรใช้การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อกฎหมาย ส่วนการยกเลิกโดยวิธีการอื่น เช่น การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยการลดฐานความผิดที่มีโทษประหารชีวิตลงจากเดิม และการยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อเท็จจริงนั้น มีเพียงส่วนน้อยที่เห็นด้วย ซึ่งการยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อกฎหมาย (De jure) คือมีการออกกฎหมายยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยเด็ดขาด ซึ่งจะทำให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม ซึ่งกลุ่มประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อกฎหมาย ได้แก่ บราซิล อาร์เจนตินา คอสตาริกา โคลัมเบีย เอกวาดอร์ สวีเดน สาธารณรัฐโดมินิกัน เดนมาร์ก นอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์ กรีนแลนด์ สวิสเซอร์แลนด์ ไอส์แลนด์ อิตาลี ออสเตรีย นิซีแลนด์ ออสเตรเลีย (เฉพาะรัฐ ควีนส์ แลนด์) และบางรัฐของสหรัฐอเมริกา

ประการที่ 3 บุคลากรและผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม มีความคิดเห็นต่อปัญหาอุปสรรค ของการนำมาตราการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตมาใช้ และวิธีการลงโทษที่ควรนำมาใช้แทนโทษประหารชีวิตในแต่ละรูปแบบนั้น จำนวนใกล้เคียงกัน โดยเรียงลำดับจากวิธีที่มีผู้เห็นด้วยมากที่สุด ตามลำดับนี้ โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการอภัยโทษ โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยให้มีการอภัยโทษ และโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยมีการกำหนด ระยะเวลา (ไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี)

โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการอภัยโทษ เพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่เป็นอันตรายต่อสังคม หากปล่อยเขาออกมาสู่สังคมอาจทำให้คนในสังคมเดือดร้อนได้ ดังนั้นเมื่อมีการกระทำผิดร้ายแรง จึงควรใช้โทษที่ตัดผู้กระทำผิดออกจากสังคมอย่างเด็ดขาด โดยไม่ให้โอกาสผู้กระทำผิดอีก และให้เขาเหล่านั้นได้สำนึกผิด และถูกลงโทษในเรือนจำจนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ซึ่งนายอีโอเตอร์เร ทนายความ จากฟิลิปปินส์ได้อธิบายถึงนโยบายของฟิลิปปินส์ว่า โทษประหารชีวิตถูกแทนที่ด้วยการลงโทษที่ เรียกว่า Reclusio Perpetua โดยไม่มีการอภัยโทษ การลงโทษเช่นนี้ คือการจำคุก 20 ปี ไปจนถึงหนึ่งวัน ก่อนครบ 40 ปี เนื่องจากเวลา 40 ปี เป็นการจำคุกสุดทที่เป็นไปได้ หลังจากนั้นผู้ที่ถูกจำคุกจะถูกปล่อยตัว นอกจากนี้การจำคุกตลอดชีวิต โดยไม่มีการอภัยโทษจะมีเสนอว่าอาจจะจำเป็นที่จะต้องเสนอให้มีการจำคุกตลอดชีวิต โดยไม่มีการอภัยโทษ เพื่อเอาชนะความคิดเห็นของสาธารณะในเรื่องการยกเลิกโทษประหารชีวิต กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางการเมือง และสิทธิทางพลเรือนว่าด้วยเป้าหมายของการจำคุก นั่นก็คือเพื่อการฟื้นฟู ทว่ากฎหมายสิทธิมนุษยชนนั้นมีความหวังเกี่ยวกับเหยื่อที่ส่งผลต่อการกำหนดระยะเวลาของการจำคุกมากกว่าเป้าหมายด้านการฟื้นฟู

โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยให้มีการอภัยโทษ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าโทษจำคุกตลอดชีวิต โดยให้มีการอภัยโทษเป็นโทษที่มีความเหมาะสม เพราะเป็นโทษที่มีความรุนแรงรองลงมาจากโทษ

ประหารชีวิต และมีมาตรการในการพิจารณาอภัยโทษผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดี เพื่อกระตุ้นให้ผู้ต้องขังอยากทำความดีและให้โอกาสในการกลับคืนสู่สังคมอีกครั้ง นอกจากนี้ยังไม่เกิดปัญหาและอุปสรรค เพราะเป็นการระบายผู้ต้องขังออกจากเรือนจำ ลดปัญหานักโทษล้นเรือนจำ และยังสามารถประหยัดงบประมาณของภาครัฐไปได้มาก อันที่จริงแล้วศาลระหว่าง ประเทศมีการกำหนดโทษไว้ 40 ปี ถึง 45 ปี และการจำคุกตลอดชีวิตนั้น ขึ้นอยู่กับการทบทวนการให้อภัยโทษหลังจากจำคุกไป 25 ปี ระเบียบนี้เป็นการประนีประนอมระหว่างรัฐต่าง ๆ ที่ต้องการการลงโทษประหารชีวิตกับรัฐ ที่ต่อต้านจนนำมาสู่การจำคุกตลอดชีวิตอย่างประเทศกัมพูชา

และวิธีการลงโทษที่ควรนำมาใช้แทนโทษประหารชีวิตอันสุดท้าย คือ โทษจำคุกในระยะยาว โดยมีการกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำ (ไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี) เพราะการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดได้เปลี่ยนรูปแบบมาเน้นการแก้ไขฟื้นฟูมากขึ้น จึงมีมาตรการต่างๆ ในการขัดเกลาปรับเปลี่ยนนิสัย และพฤติกรรมผู้กระทำผิดให้ดีขึ้น ดังนั้นหากกำหนดระยะเวลาจำคุกต่ำสุด เพื่อให้ผู้กระทำผิดได้ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำชั่วระยะเวลาหนึ่งที่นานพอสมควรแก่การแก้ไข และการลงโทษก็น่าจะเป็นวิธีที่สามารถทดแทนโทษประหารชีวิตได้อีกแนวทางหนึ่ง แต่การกำหนดระยะเวลาการลงโทษควรมีการกำหนดให้อยู่ระหว่าง 20 – 40 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่มีความเหมาะสม หากผู้กระทำผิดมีพฤติกรรมดีขึ้น ก็สมควรได้รับการพิจารณาอภัยโทษ หากไม่ดีขึ้นก็ต้องถูกจองจำต่อไป ในอนุสัญญาระหว่างประเทศมีการกล่าวถึงระยะเวลาของการจำคุกไว้เพียงในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ไม่เพียงห้ามการลงโทษประหารชีวิตเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี แต่ยังห้ามการจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีโอกาสขอภัยโทษ ในศาลสิทธิมนุษยชนของยุโรปมีการห้ามการจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีโอกาสขอภัยโทษ และในรัฐธรรมนูญของเยอรมันได้ระบุไว้ว่าจะต้องมีโอกาสให้มีการขอภัยโทษได้ นอกจากนี้ศาลระหว่างประเทศยังมีการกำหนดโทษไว้ 40 ปี ถึง 45 ปี อีกด้วย

โทษประหารชีวิตโดยทั่วไปคือเพื่อการแก้แค้นเพื่อตัดโอกาสการกระทำผิดและเพื่อยับยั้งการกระทำผิดของผู้อื่น โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ข้อสุดท้าย สังคมคาดหวังไว้ค่อนข้างมากกว่าจะช่วยในการยับยั้งการกระทำผิดและนำมาซึ่งความสงบสุขของสังคมไว้ดังนี้คือ

1) เพื่อเป็นการแก้แค้นและทดแทนความผิดที่ได้กระทำขึ้น (Retribution) วัตถุประสงค์นี้เป็นวัตถุประสงค์หลักในการลงโทษทางอาญาเนื่องจากการกระทำเกิดขึ้น ย่อมสร้างความเคียดแค้นแก่ฝ่ายผู้เสียหาย อีกทั้งหากมองในแง่สังคมการลงโทษเป็นการสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมเพื่อทดแทนความเสียหายที่ผู้กระทำผิดก่อขึ้น หลักการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนเก่าแก่ที่ใช้กันมาแต่สมัยโบราณในลักษณะ "ตาต่อ ตา ฟันต่อฟัน"

2) เพื่อเป็นการยับยั้งและข่มขู่ (Deterrence) การลงโทษประหารชีวิตเพื่อให้คนส่วนใหญ่กลัว เนื่องจากเป็นโทษที่รุนแรงที่สุดจึงเป็นที่หวาดกลัวของคนทั่วไปที่ได้ทราบหรือรู้เห็น เกี่ยวกับการลงโทษดังกล่าว ซึ่งจะทำให้เกิดความยับยั้งไม่กล้ากระทำความผิดอันเป็นการปราบปรามการ กระทำผิด

3) เพื่อเป็นการตัดโอกาสไม่ให้เกิดการกระทำผิดอีก เพราะถ้าประหารชีวิตแล้ว ก็ไม่มีทางที่จะฟื้นฟู คืนมา กระทำความผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ นันทิ จิตสว่าง (2541) ที่เห็นว่าสำหรับ ผู้กระทำความผิดที่ผู้ร้ายเป็นอาชญากรโดยสันดาน พวกค้ายาเสพติดหรือพวกที่กระทำผิดโดยมีความ โหดร้ายทารุณต้องลงโทษให้หนัก หรือกันออกไปจากสังคม หากถึงขั้นประหารชีวิตก็ควรต้อง ประหารชีวิต นอกจากนี้โทษประหารชีวิตยังเป็นโทษที่ปฏิเสธหลักการลงโทษเพื่อแก้ไขปรับปรุง พฤติกรรมของผู้กระทำผิด ทั้งนี้เพราะถือว่าผู้กระทำความผิดคืออุจฉกรรจ์ที่มีโทษถึงขั้นประหารชีวิตนั้น คือผู้ที่เป็นอันตรายอย่างใหญ่หลวงต่อสังคม การให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิดเพื่อกลับตัวกลับใจ ก็ เท่ากับให้สังคมต้องเสี่ยงภัยที่น่ากลัวต่อไป และในการพิจารณาตัดสินประหารชีวิตนั้นก็ได้ผ่านการ กลั่นกรองจากระบวนการยุติธรรมมาอย่างละเอียดรอบคอบแล้ว

โดยข้อสังเกตจากการศึกษาของผู้ศึกษา พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละรายนั้น มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงมาจากอาชีพการงานของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยข้อสังเกตประการแรกที่ได้รับเห็นได้อย่างชัดเจนที่สุด คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง เป็นบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 6 ราย มีทัศนคติไม่เห็นด้วย ต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิต โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการ ยุติธรรมทั้งสิ้น ทำให้ได้รับทราบถึงสถานการณ์ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นสังคมไทย ว่ายังคงมี ความรุนแรงมาก และในอนาคตก็มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นทุกขณะ ดังนั้นจึงเห็นว่า โทษประหารชีวิตเป็นเครื่องมือในการยับยั้ง และป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรมรุนแรงได้ เพราะด้วยภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบทำให้ได้รับทราบข้อมูล และมีประสบการณ์จากการปฏิบัติงานที่ เกี่ยวข้องกับการลักษณะ รูปแบบ/วิธีการ สาเหตุ และผลของการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นจากการก่อ อาชญากรรมยกตัวอย่างเช่น ตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยงานแรก ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำผิด ทำหน้าที่ในการสืบสวน สอบสวนเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อยืนยันฟ้องต่ออัยการต่อไป จึงรับรู้และ สัมผัสปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยโดยตรง ว่ามีความรุนแรง และสลับซับซ้อนมากเพียงใด ส่งผลให้ เล็งเห็นว่าในการยับยั้งการกระทำผิดของคนในสังคมไทยได้นั้น จำเป็นที่จะต้องมิกฎหมายที่ศักดิ์สิทธิ์ และการลงโทษที่รุนแรง เพื่อข่มขู่ยับยั้งให้คนเกรงกลัวต่อผลของการกระทำผิด และสาสมกับ ความผิดที่ก่อขึ้น

นอกจากนี้แล้ว ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตก็คือ ผู้ที่ได้รับ ความเสียหายจากผลของการกระทำความผิด ผู้ศึกษาเห็นว่าเป็นผลมาจากความเสียหายที่เกิดขึ้นกับตนเอง เป็นเรื่องที่ยากแก่การให้อภัย จนมองว่าผู้ที่กระทำผิดสมควรที่จะต้องชดใช้กรรมที่ตนเองก่อขึ้น การลงโทษประหารชีวิตผู้ที่กระทำผิด จึงเป็นเรื่องที่เหมาะสมแล้ว ส่วนประชาชนทั่วไปในสังคมนั้น โดยส่วนใหญ่ก็ยังคงมีความเห็นในลักษณะไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต เนื่องมาจากยังคงมีความรู้ ความเข้าใจ ว่าโทษประหารชีวิตเป็น เครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหและยับยั้งการก่ออาชญากรรมรุนแรงอย่างได้ผล และเป็นไปตามกฎหมายแห่งกรรมตามหลักแนวคิดทางพุทธศาสนา ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมไทยนับถือ โดยมีทัศนะว่าเมื่อกระทำความผิด ก็ควรได้รับกรรมที่สาสมกับความร้ายแรงกับความผิดที่ก่อขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม ที่มีต่อโทษประหารชีวิต เพื่อศึกษารูปแบบมาตรการ ทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตเหมาะสมในประเทศไทย เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ของการนำมาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิตมาใช้ในประเทศไทย และเพื่อเสนอแนวมาตรการทางเลือก ที่เหมาะสมเพื่อทดแทนการใช้โทษประหารชีวิต โดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามในกลุ่มบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 210 ราย และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 6 ราย

โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย เชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ในการเก็บข้อมูล มีสรุปการศึกษาได้ดังนี้

ประการที่ 1 บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมมีเพศชายร้อยละ 76.2 เพศหญิงร้อยละ 23.8 ส่วนมากมีช่วงอายุอยู่ที่ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.4 ในระดับการศึกษาส่วนมากอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.9 และส่วนมากมีอายุราชการอยู่ที่ 10 ปี ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 47.6 โดยมีความคิดเห็นต่อโทษประหารชีวิตส่วน ใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กับโทษประหารชีวิตว่าเป็นโทษที่มีความเหมาะสมสำหรับการกระทำความผิดที่ร้ายแรง เป็นโทษที่สาสมกับความผิดที่ร้ายแรง อีกทั้งส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่สามารถป้องกันการกระทำความผิดได้ ในขณะที่บางส่วนเห็นด้วยว่าโทษประหารชีวิตเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดที่ไม่มีความสำนึกในความผิดทั้งหมดเห็นด้วยว่าโทษประหารชีวิต ไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดพลาดของกระบวนการยุติธรรมได้ และโทษประหารชีวิตไม่ได้ทำให้อาชญากรรมลดลง อีกทั้งส่วนใหญ่ยังเห็นด้วยกับกับแนวคิดที่ว่าโทษประหารชีวิตจะทำให้ เกิดอาชญากรรมซับซ้อน และเพิ่มความรุนแรงในการกระทำความผิด เช่น การฆ่าปิดปากยาน นอกจากนี้ กลุ่มที่เห็น ด้วยกับความคิดว่าโทษประหารชีวิต เป็นโทษที่ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน และมีบางส่วนที่เห็นด้วยกับการประหารชีวิตที่ถือเป็นการก่ออาชญากรรมอย่างหนึ่ง และเป็นโทษที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ และเต็มไปด้วยความโหดร้ายป่าเถื่อน และมีส่วนน้อยเห็นว่าโทษประหารชีวิตเป็นวิธีการหนึ่งในการลดงบประมาณในการดูแลผู้ต้องขัง ในด้านข้อเสียของโทษประหารชีวิตนั้น ในด้านผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรมเห็นด้วยกับโทษประหารชีวิตที่โทษประหารชีวิตเป็นโทษอันสูงสุดทางอาญา และมีมาตรการลงโทษต่อเนื่องต่อเนื้อตัวร่างกายของผู้กระทำความผิดออกจากรัง ซึ่งมีความเหมาะสมกับความผิด และโทษประหารชีวิตยังมีส่วนในการช่วยข่มขู่มิให้ผู้ใด

กระทำความผิดอีก อีกทั้งมีส่วน ช่วยในแง่ของการตัดโอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งมีความเหมาะสม กับสภาพสังคมไทย ซึ่งมีปัญหา อาชญากรรมสูงจึงต้องใช้บทลงโทษที่เน้นการปราบปรามมากกว่าเน้นการป้องปรามอาชญากรรม ในทางตรงกันข้ามผู้เชี่ยวชาญบางรายยังเห็นด้วยกับข้อเสีย บางประการของโทษประหารชีวิตคือโทษประหารชีวิตไม่สามารถ แก้ไขความผิดพลาดของ กระบวนการยุติธรรม ซึ่งความผิดพลาดนั้น อาจเกิดขึ้น ได้ทุกเมื่อ และเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ไม่สามารถ แก้ไขอะไรได้เลย และโทษประหารชีวิตไม่ได้ทำให้สถิติอาชญากรรมลดลง เพราะสถิติอาชญากรรม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับโทษประหารชีวิต หากแต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหลายประการ เช่น คุณภาพ ชีวิตที่มีรายได้ และการศึกษาที่ดี

ประการที่ 2 บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษ ประหารชีวิต และไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกฐานความผิด ส่วนใหญ่เห็นด้วย กับการเรียกร้องให้มีการ ยกเลิกโทษประหารชีวิตเป็นเพียงการมองในแง่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยไม่มองในแง่นิสัย และลักษณะการกระทำของผู้กระทำความผิด และเห็นด้วยว่าหากนำโทษอื่น มาใช้แทนโทษประหารชีวิต สถิติอาชญากรรมในสังคมไทยจะไม่เปลี่ยนแปลง ผู้เชี่ยวชาญใน กระบวนการยุติธรรม ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต โดยมองหากมีการยกเลิก โทษประหารชีวิตคนจะมีอิสระในการกระทำผิด โดยปราศจากปัจจัยด้านการลงโทษ ตัวควบคุม ซึ่งผู้กระทำผิดจะมีการชั่งน้ำหนักระหว่างความสุขที่ได้รับคือผลประโยชน์ต่าง ๆ กับความทุกข์ ก็คือ การถูกลงโทษ หากความสุขมีมากกว่าความทุกข์คนก็จะเลือกกระทำผิด แต่หากความทุกข์ คือโทษ ประหารชีวิตคนก็จะไม่กล้ากระทำความผิด ดังนั้นโทษประหารชีวิต จึงจำเป็นที่นำมาใช้เพื่อควบคุม คนในสังคมไม่ให้กระทำความผิด ถึงอย่างไรก็ตามหากจะต้องมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นควรใช้ยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยข้อกฎหมาย เนื่องจากควรมีการแก้ที่ตัว บทกฎหมาย และมีการบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน เพื่อป้องกันการตัดสินใจผิดพลาด และเกิดความไม่เป็นธรรม ส่วนการยกเลิกโดยวิธีการอื่น เช่น การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยการ ลดฐานความผิดที่มีโทษประหารชีวิตลงจากเดิม และการยกเลิกโทษประหารชีวิตโดย ข้อเท็จจริง นั้น มีเพียงส่วนน้อย เห็นด้วย เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญมองว่าวิธีการเหล่านี้ยังไม่ใช่วิธีการยกเลิกโทษ ประหารชีวิตอย่างแท้จริง

ประการที่ 3 บุคลากรในกระบวนการยุติธรรมเห็นด้วยมากที่สุดหากใช้โทษจำคุกตลอดชีวิต โดยไม่มีการอภัยโทษ แต่ผู้ต้องขังก็ต้องล้นเรือนจำ และงบประมาณที่ใช้ก็สูงตามไปด้วยการจำคุก ตลอดชีวิต จะทำให้ผู้ต้องขังเยอะเกินไปจนยากแก่การควบคุมดูแล และงบประมาณก็จะสูงตามไปด้วย ซึ่งงบประมาณที่ใช้นั้น ก็เก็บเงินภาษีของประชาชน ที่หน่วยงานกระบวนการยุติธรรม ทางด้าน เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ ที่ต้องมีการเตรียมความพร้อม และพร้อมรับมือ

กับปัญหาที่เกิดขึ้น ก่อนที่จะมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตในอนาคต อีกทั้งประชาชนต้องยอมรับและพึงพอใจกับมาตรการทางเลือกที่มาทดแทนโทษประหารชีวิต ในด้านผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการยุติธรรม มีความคิดเห็นต่อวิธีลงโทษที่ควรนำมาใช้แทนโทษประหารชีวิต ในแต่ละรูปแบบนั้นมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยเรียงลำดับจากวิธีที่มีผู้เห็นด้วย มากที่สุด ตามลำดับ ดังนี้

โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการอภัยโทษ เพราะผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่เป็นอันตรายต่อสังคม หากปล่อยเขาออกมาสู่สังคมอาจทำให้คนในสังคมเดือดร้อนได้ ดังนั้น เมื่อมีการกระทำความผิดร้ายแรงจึงควรใช้ โทษที่ตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมอย่างโดยไม่ให้ออกาสผู้กระทำความผิดอีก และให้เขาเหล่านั้นได้สำนึกผิด และถูกลงโทษในเรื่องจำจนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยให้มีการอภัยโทษ เพราะเป็นโทษที่มีความรุนแรงรองลงมาจากโทษประหารชีวิต และมีมาตรการในการพิจารณาอภัยโทษผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดีเพื่อกระตุ้นให้ผู้ต้องขังอยากทำความดี ในการกลับคืนสู่สังคมอีกครั้ง นอกจากนี้ยังเป็นการระบายผู้ต้องขังออกจากเรือนจำ ลดปัญหานักโทษล้นเรือนจำ และสามารถประหยัดงบประมาณ ของภาครัฐไปได้มาก และวิธีลงโทษที่ควรนำมาใช้แทนโทษประหารชีวิตอันดีสุดท้าย คือโทษจำคุกระยะยาวโดยมีกำหนดระยะเวลาแก้ไขฟื้นฟูมากขึ้น จึงมีมาตรการต่าง ๆ ในการช่วยขัดเกลาปรับเปลี่ยนนิสัย และพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดให้ดีขึ้น ดังนั้นหากกำหนดระยะเวลา จำคุกขั้นต่ำไว้ (ไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี) เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำชั่วระยะเวลาหนึ่งที่นานพอสมควรแก่การแก้ไขและการลงโทษเขา ก็น่าจะเป็นวิธีที่สามารถทดแทนโทษประหารชีวิตได้อีกแนวทางหนึ่ง

โทษประหารชีวิต ถือเป็นมาตรการการลงโทษที่เก่าแก่และรุนแรงที่สุด ซึ่งได้มีการบังคับใช้ในหลายประเทศมาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นเวลาหลายศตวรรษแล้ว เพื่อขจัดอาชญากรออกไปจากสังคมโดยเด็ดขาด เพื่อตัดโอกาสไม่ให้เกิดกลับมากระทำความผิดอีก ส่วนวิธีการในการลงโทษประหารชีวิตที่ใช้ในแต่ละสังคมขึ้นอยู่กับของสังคมแต่ละท้องถิ่นและตามกาลเวลา โดยต่างมีวัตถุประสงค์เพื่อตัดอาชญากรในลักษณะแก้แค้นต่อตัวผู้กระทำความผิดในลักษณะสวนกลับหรือเอาคืนให้สาสมกับความผิดที่ได้กระทำลงไป โทษประหารชีวิตเป็นการลงโทษ แบบตาต่อตา ฟันต่อฟันแต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่หวังผลในการฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมของอาชญากรผู้นั้นให้กลับตัวเป็นคนดี

การประหารชีวิต คือการยับยั้งการกระทำความผิด เป็นการลงโทษตัวการที่รัฐ ทำการกำจัดผู้ที่กระทำความผิดให้ออกไปจากสังคมด้วยวิธีการ "ฆ่า" เพื่อเป็นการแก้แค้น ทดแทนกับความผิดที่ได้กระทำขึ้น ซึ่งแนวความคิดนี้มีพื้นฐานมาจากความเชื่อที่ว่า บุคคลจะต้องรับผิดชอบ

ต่อการกระทำของตนเองโดยปราศจากข้อยกเว้นทุกกรณี เพื่อเป็นการข่มขู่ยับยั้งให้อาชญากรอื่นๆ หรือบุคคลในรัฐเกรงกลัวและไม่กล้ากระทำความผิด และเพื่อเป็นการตัดโอกาสการกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีก เพราะผลของการลงโทษเป็นการกำจัดผู้กระทำความผิด ออกจากสังคมอย่างถาวร และเป็นการกำจัดต้นเหตุแห่งภัยอาชญากรออกไปจากสังคมอย่างเด็ดขาด

ควรรยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทยหรือไม่ : ด้วยเหตุที่ประเทศไทยยังคงเป็นประเทศหนึ่งที่ยังคงใช้กฎหมายที่มีโทษประหารชีวิตอยู่ แต่ทุกครั้งที่มีการประหารชีวิตเกิดขึ้นก็มักจะมีเสียงคัดค้านและเรียกร้องจาก ฝ่ายที่อ้างถึงเรื่องสิทธิมนุษยชนได้ออกมาเรียกร้องเพื่อให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตนั้นเสีย โดยเห็นว่าเป็นการลงโทษที่ทารุณโหดเหี้ยมและเป็นการปฏิบัติที่ไร้มนุษยธรรมที่รัฐจะพึงปฏิบัติต่อพลเมือง แม้ว่าบุคคลผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำความผิดก็ตาม ประกอบกับประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ต่างนับถือศาสนาพุทธที่สอนให้พุทธศาสนิกชนละเว้นจากการฆ่า หรือการไม่ปลิดชีวิตคนหรือสัตว์ ซึ่งจุดยืนของศาสนาพุทธที่ด้านโทษประหารชีวิตโดยศึกษาจากเส้นทาง แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีเสียงเรียกร้องในสังคมจากหลายๆ ฝ่ายที่ต้องการให้มีการคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิต อยู่คู่สังคมไทย เพราะเป็นมาตรการที่สามารถป้องกันผลตอบแทนในสิ่งที่ตนกระทำไป แต่การลงโทษประหารชีวิต เป็นประเด็นพื้นฐานซึ่งสมาพันธ์สิทธิมนุษยชนสากลเห็นว่าควรรยกเลิก เห็นว่าโทษประหารชีวิตไม่ใช่มาตรการที่สามารถป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพสำหรับประเทศไทย และการประหารชีวิตไม่ได้มีผลดีกว่าการจำคุก ระยะเวลาฆาตกรไม่ได้ชั่งน้ำหนักถึงผลที่จะติดตามมาจากการดำเนินคดีแต่กระทำไปโดยเกิดจากกิเลสหรือแรงจูงใจรุนแรง ทำให้เกิดความรุนแรง และการแก้แค้นนั้นไม่ได้ทำให้เกิดความสมานฉันท์

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นหลักการสูงสุด และเป็นบรรทัดฐานสำคัญของการจัดการปกครองของสังคม ประกอบกับสถานการณ์การลงโทษประหารชีวิต ในต่างประเทศซึ่งมีแนวโน้มในการยกเลิกโทษประหารชีวิตมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้ว 141 ประเทศทั่วโลก หรือกว่า 2 ใน 3 โดยทุกประเทศดังกล่าวได้ยกเลิกโทษประหารทั้งในกฎหมาย และในทางปฏิบัติ นอกจากนี้โทษประหารชีวิตยังเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในการมีชีวิตตามหลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ ซึ่งไทยได้เข้าเป็นภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และแผนแม่บทสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2552-2556 แล้วก็ตาม

ผู้ศึกษาก็ยังไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในประเทศไทย แม้ว่าประเทศไทยเป็นหนึ่งในไม่กี่ประเทศที่ยังคงโทษประหารชีวิตเพราะอย่างน้อยการมีบทลงโทษประหารชีวิตไว้นั้นเป็นการปรามผู้คิดก่ออาชญากรรมและเป็นหลักประกันต่อความสงบสุขของสังคมไทยโดยรวม

และในทางปฏิบัติประเทศไทยนั้นมีการคุมขังนักโทษประหารชีวิตโดยชะลอการลงโทษประหารชีวิต และมีนักโทษที่จะถูกประหารชีวิตค่อนข้างน้อย

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

ประเทศไทยยังเป็นประเทศที่มีการตัดสินลงโทษประหารชีวิต ดังจะเห็นได้สถิตินักโทษเด็ดขาดที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษประหารชีวิตของกรมราชทัณฑ์ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ก็ยังมีได้บัญญัติให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต ฉะนั้นเมื่อศาลตัดสินจนคดีเสร็จเด็ดขาดให้ลงโทษประหารชีวิต ก็สมควรที่จะมีการบังคับโทษ หรือกำหนดมาตรการการลงโทษที่มีความเหมาะสมกับความผิด

1. สำหรับกลุ่มความผิดที่มีผลกระทบต่อชีวิต ร่างกายของผู้เสียหาย (อาชญากรรมอุกฉกรรจ์ที่สุด) ที่ผู้เขียนเห็นควรยังให้คงบัญญัติโทษประหารชีวิตไว้ในกฎหมาย แต่เมื่อประเทศไทยมิได้มีการประหารชีวิตอย่างจริงจังแล้ว ดังนั้นเมื่อศาลพิพากษาให้ผู้ที่กระทำความผิดได้รับโทษประหารชีวิต จึงควรกำหนดมาตรการการลงโทษที่เหมาะสมกับความผิดดังกล่าวคือการจำคุกตลอดชีวิต โดยไม่มีการพักการลงโทษหรือการลดโทษ เว้นเป็นกรณีที่ได้รับการอภัยโทษ

2. กำหนดโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีกักโทษ และโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการพักการลงโทษ สำหรับหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่ากรณีใดหรือความผิดฐานใดสมควรที่จะพักการลงโทษหรือไม่พักการลงโทษ ควรให้คณะกรรมการราชทัณฑ์ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ฉบับใหม่เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหากรณีนักโทษล้นเรือนจำและเป็นการให้โอกาสผู้กระทำความผิดกลับคืนสู่สังคม

3. กำหนดโทษปรับให้มีความเหมาะสมกับสภาพการกระทำความผิดและความเสียหายที่รัฐได้ โดยให้ศาลใช้ดุลพินิจในการกำหนดค่าปรับ โดยคำนึงว่าการลงโทษดังกล่าวต้องเป็นการลงโทษในเชิงป้องกันมิให้ผู้ความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกและป้องปรามให้ผู้อื่นเกรงกลัวมิกล้ากระทำความผิดด้วย

4. ควรมีการเพิ่มงบประมาณพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการป้องกัน ควบคุม ปัญหาอาชญากรรม กระบวนการในการพิจารณาคดีโดยเฉพาะพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน รวมทั้งรัฐเองนั้นควรทุ่มเทงบประมาณการสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคม ให้อยู่ดีมีสุขภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดีเสียก่อน หากสามารถดำเนินการดังกล่าวได้จริง การจะยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทยก็สามารถทำได้ง่ายขึ้น โดยไม่มีเสียงคัดค้านจากกลุ่มประชาชนที่ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทย รัฐควรมีการปรับ

โครงสร้างทางสังคม การศึกษา และสถานภาพทางเศรษฐกิจใหม่ ให้ประชาชนในสังคมได้มีความเสมอภาคและเท่าเทียม รวมทั้งมีรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม เนื่องจากโครงสร้างดังกล่าวเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดอาชญากรรม ดังนั้น หากป้องกันอาชญากรรมได้โทษประหารชีวิตก็ไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป

5. หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมควรมีการจำกัดปริมาณการประหารชีวิต เช่น การใช้โทษอื่นแทนโทษประหารชีวิต นอกจากนี้ ยังควรมีการป้องกันความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นชั้นสืบสวนสอบสวน ที่พยานหลักฐานมีความยุติธรรม และโปร่งใส ชั้นพิจารณาพิพากษาคดีต้องมีความแม่นยำและเป็นกลาง และท้ายที่สุดขั้นตอนการลงโทษแก้ไขฟื้นฟูควรมีมาตรฐานที่ดี และงบประมาณที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้การแก้ไขฟื้นฟูมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้หันมาใช้การแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการแก้แค้นทดแทน เช่น โทษประหารชีวิต และ หน่วยงานของกระบวนการยุติธรรมควรดำเนินการในการสร้างกระบวนการยุติธรรมให้เชื่อถือได้ พร้อมทั้งมีการพัฒนาแนวคิด ความรู้ ความเข้าใจ และวิธีการปฏิบัติของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมเป็นที่น่าเชื่อถือ และคำนึงถึงเรื่องสิทธิมนุษยชนประกอบให้มากยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างสูงสุด

6. กรมราชทัณฑ์ควรเสนอทางเลือกอื่นนอกเหนือจากโทษประหารชีวิตที่มีผลในการตัดผู้กระทำผิดออกไปจากสังคม เช่น โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการอภัยโทษ ซึ่งเป็นโทษที่ตัดผู้กระทำผิดออกจากสังคมได้เช่นเดียวกับโทษประหารชีวิต และภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณให้แก่กรมราชทัณฑ์ในการสร้างเรือนจำความมั่นคงสูง เพื่อควบคุมผู้กระทำผิดร้ายแรง เพราะเมื่อมีเรือนจำที่มีมาตรฐานสูงมากจนยากแก่การแหกหัก ก็จำทำให้โทษประหารชีวิตลดความสำคัญลง และจะเริ่มพัฒนาโทษอื่น ๆ ที่จะสามารถใช้แทน โทษประหารชีวิตได้ เช่น โทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีการอภัยโทษ

ข้อเสนอแนะต่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่องทัศนคติของคนในชุมชนต่อกรณีการลงโทษประหารชีวิตผู้กระทำผิดที่อยู่ในชุมชนของตน ว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อการลงโทษดังกล่าว เป็นธรรมหรือไม่ขัดต่อความรู้สึกของคนในชุมชน หรือไม่ อย่างไร แล้วนำมาเป็นข้อมูลเปรียบเทียบกับข้อเท็จจริงและหลักฐานต่าง ๆ ตามกฎหมายและกระบวนการ ในการพิจารณาคดีของศาล โดยอาจจัดทำเป็นกรณีศึกษาขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่างให้สังคมได้รับทราบข้อมูล และให้ความตระหนักในเรื่องการลงโทษ และการยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทยต่อไป

2. ควรมีการศึกษาทักษะของเหยื่อว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อผลที่ได้รับ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิรูประบบการชดเชยความเสียหายจากการกระทำที่เกิดขึ้น นอกเหนือจากการลงโทษประหารชีวิตอันเป็นการแก้แค้น ซึ่งเหยื่อหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหยื่อไม่ได้รับการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นแต่อย่างใดเลย

3. ควรมีการศึกษาเชิงสำรวจถึงทักษะของประชาชนต่อการยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทยอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมทุกกลุ่มอาชีพ เช่น กลุ่มนักศึกษา กลมทางการเมือง กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน รวมทั้งกลุ่มประชาชนระดับรากหญ้าในสังคม เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในลงโทษผู้กระทำผิดที่มีความเหมาะสม ถูกต้องตามความต้องการของประชาชนในสังคมอย่างแท้จริง

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง มาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง มาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต ของนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (อาชีวศึกษาและงานยุติธรรม) ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยแบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการทางเลือกทดแทนการประหารชีวิต จำนวน 31 ข้อ

ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบคำถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อจะได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะนำเสนอในภาพรวม ไม่เจาะจงบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ และจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการเสนอแนะต่อแนวทางมาตรการทางเลือกที่เหมาะสมต่อการใช้แทนโทษประหารชีวิต ในอนาคตต่อไป

จึงขอขอบคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาวนฤมล ถินทอง
ผู้ทำวิจัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คำชี้แจง

แบบสอบถามเพื่อจัดเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ของนิสิตปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (อาชีวศึกษาและงานยุติธรรม) ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงใคร่ขอความ อนุเคราะห์ โปรดกาเครื่องหมาย (/) ลงในของความคิดเห็นของท่าน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะ ได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดีและขอแสดงความขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ ปี

3. ระดับการศึกษา

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

() อื่น ๆ

4. อาชีพ

() ข้าราชการตำรวจ

() ข้าราชการอัยการ

() ข้าราชการศาล

() ข้าราชการกรมราชทัณฑ์

5. อายุราชการ (เศษเกิน 6 เดือน นับเป็น 1 ปี)

() น้อยกว่า 1 ปี

() 1 – 5 ปี

() 6 – 10 ปี

() มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นมาตรการทางเลือกทดแทนการประหารชีวิต

คำชี้แจง

ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดไว้ในปัจจัยต่างๆ ตามความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ ดังนี้

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต					
1. โทษประหารชีวิตมีความเหมาะสมกับการกระทำผิดร้ายแรง					
2. โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่สาสมกับความผิดร้ายแรง					
3. โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ป้องกันปราบปรามกับการกระทำผิดได้					
4. โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่สามารถลดงบประมาณในการดูแลผู้ต้องขัง					
5. โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ไม่สามารถแก้ไขความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมได้ เช่น คดีแพะรับบาป					
6. การมีโทษประหารชีวิตไม่ได้ทำให้อาชญากรรมลดน้อยลงไป					
7. โทษประหารชีวิตทำให้เกิดความรุนแรงในการกระทำผิดและเกิดอาชญากรรมซ้ำซ้อน เช่นการฆ่าพยานเพื่อปิดปาก					
8. โทษประหารชีวิตขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. โทษประหารชีวิตถือเป็นการก่อ อาชญากรรมอย่างหนึ่ง					
10. โทษประหารชีวิตที่มีความรุนแรงและมี ความโหดร้าย					
หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตแล้วนำมาตรการทางเลือกทดแทนการใช้โทษประหารชีวิตจะมีความ เหมาะสมหรือไม่					
1. ท่านเห็นด้วยกับการยกเลิกโทษประหาร ชีวิตหรือไม่					
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการยกเลิกโทษ ประหารชีวิตในทุกฐานความผิด					
3. หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตควร ยกเลิกด้วยวิธี ยกเลิกข้อกฎหมาย					
4. หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตควร ยกเลิกด้วยวิธียกเลิกฐานความผิดที่มี โทษประหารชีวิตลงจากเดิม					
5. หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตควร ยกเลิกด้วยวิธี ยกเลิกข้อเท็จจริง (ใน กฎหมายยังมีโทษบัญญัติอยู่แต่ไม่เคย ลงโทษประหารชีวิตได้จริง)					
6. บางฐานความผิดควรที่จะไม่ใช้โทษ ประหาร เช่น ยาเสพติด					
7. การเรียกร้องให้ยกเลิกโทษประหารชีวิต เป็นการมองในแง่ศักดิ์ศรีของความเป็น มนุษย์โดยไม่ได้มองในแง่สัญลักษณ์ การกระทำ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8. หากนำมาตรการทางเลือกทดแทนการใช้โทษประหารชีวิตสถิติของอาชญากรรมในสังคมไทยจะไม่เปลี่ยนแปลง					
9. มีวิธีการลงโทษในมาตรการอื่นมาใช้แทนโทษประหารชีวิตได้					
10. การใช้มาตรการทางเลือกทดแทนการประหารชีวิตที่เน้นการแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการแก้แค้นทดแทน					
หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต มีวิธีการลงโทษที่เห็นควรมาใช้ทดแทนโทษประหารชีวิต					
1. โทษจำคุกตลอดชีวิต (โดยไม่มีการอภัยโทษ)					
2. โทษจำคุกตลอดชีวิต (โดยมีการอภัยโทษ)					
3. โทษจำคุกระยะยาว(โดยมีการกำหนดระยะเวลา (ไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี)					
4. มาตรการอื่น ๆ โปรดระบุ					
หากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต กระบวนการยุติธรรมที่จะมีการเตรียมความพร้อม ในด้านปัญหาที่ตามมา					
1.รัฐควรทุ่มเทงบประมาณการสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมให้อยู่ดีมีสุขภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี					
2.หน่วยงานกระบวนการยุติธรรมควรสร้างให้มีความน่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3.งบประมาณพัฒนากระบวนการยุติธรรม ให้มีประสิทธิภาพ					
4.พัฒนาบุคลากรกระบวนการยุติธรรมให้มี ประสิทธิภาพเหมาะสมเป็นที่น่าเชื่อถือ					
5. เชื่อว่าอาจไม่ได้รับความเป็นธรรม					
6. นักโทษล้นคุก					
7.ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ในการควบคุม ผู้ต้องขังนักโทษประหาร					
8.เรือนจำมีความพร้อม และมีความมั่นคงสูง กับการรองรับนักโทษประหาร					
9.ความพร้อมของกรมราชทัณฑ์ในการ ควบคุมผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษสูงแทนการ ประหารชีวิต					
10.ความพร้อมของกระบวนการยุติธรรมใน การใช้มาตรการทดแทนการประหารชีวิต					

คำถามใช้ในการสัมภาษณ์

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับโทษประหารชีวิต
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการยกเลิกโทษประหารชีวิต
3. ท่านคิดว่าหากยกเลิกโทษประหารชีวิต สถิติอาชญากรรมในสังคมไทยจะเป็นเช่นไร
4. ท่านคิดว่าหากมีการยกเลิกโทษประหารชีวิต ควรยกเลิกด้วยวิธีการใด และเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น
 - การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยขอกฎหมาย
 - การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยขอเท็จจริงคือในกฎหมายยังคงมีโทษประหารชีวิตอยู่แต่ไม่เคยมีการลงโทษถึงประหารชีวิต
 - การยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยการลดฐานความผิดโทษประหารชีวิตลงจากเดิม
5. ท่านคิดว่าควรใช้โทษใดแทนโทษประหารชีวิต

เอกสารเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ที่ ศธ.๐๕๑๒.๑๕/ ๐๐๘๑๖

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนอังรีดูนังต์ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

9๓ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมืองานวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันตฤกษ์ บุญช่วย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวณฤมล ถินทอง นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาอาชีว
วิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง “มาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมนทิพย์ จิตสว่าง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญ
ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมืองานวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมนทิพย์ จิตสว่าง)
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตและศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาอาชีววิทยาและงานยุติธรรม

หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอาชีววิทยาและงานยุติธรรม
โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๑๘-๗๓๓๖
โทรสาร ๐-๒๒๑๑๘-๗๓๐๐

ที่ ศธ.๐๕๑๒.๑๕/๐๐๗๖๖

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนอังรีดูนังต์ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมืองานวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพร ตันณีกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวนฤมล ถินทอง นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง “มาตรการทางเลือกทดแทนโทษประหารชีวิต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมนทิพย์ จิตสว่าง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมืองานวิจัย ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมนทิพย์ จิตสว่าง)

ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต และศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม

หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม

โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๘-๗๓๑๖

โทรสาร ๐-๒๒๑๘-๗๓๐๐

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ขวัญดี. (2550). การยกเลิกโทษประหารชีวิตในสังคมไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, สาขาการบริหารงานยุติธรรม.
- กิตติพงษ์ ศุภพงศกร. (2551). การยกเลิกโทษประหารชีวิต. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต คณะนิติศาสตร์มหาบัณฑิต.
- กิตติพงษ์ ศุภพงศกร. (2551). การยกเลิกโทษประหารชีวิต. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต คณะนิติศาสตร์มหาบัณฑิต.
- ณัฐวิวัฒน์ สุทธิโยธิน. ทฤษฎีการลงโทษ. แหล่งที่มา : http://www.stou.ac.th/Schools/Slw/upload/41716_6.pdf. (สืบค้นวันที่ 13 สิงหาคม 2561).
- นคร วัลลิภากร. (2549). โทษประหารชีวิตในประเทศไทย ศึกษาแนวคิดในการยกเลิก. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์.
- นที จิตสว่าง. (2541). หลักทฤษฎีวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ราชทัณฑ์, 2541.
- นที จิตสว่าง. (2557). การยกเลิกโทษประหารชีวิตในประเทศไทย : กระแสสากลกับกระแสภายในประเทศ. แหล่งที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/556740>. (สืบค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2561).
- ประคนธ์ พันธุ์วิชาติกุล. (2521). การลงโทษสถานหนักต่อผู้กระทำความผิดกฎหมาย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะนิติศาสตร์.
- ภิสันต์ เจนร่วมจิต. (2546). ทศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ต่อการลงโทษประหารชีวิต. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะรัฐศาสตร์. งานวิจัยเกี่ยวกับโทษประหารและอัตราการฆ่าคนตายภายในประเทศ. แหล่งที่มา : เว็บไซต์.TCIJ. (สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2561).
- สุดสงวน สุธีสร (2547). อาชญวิทยา. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขปรับปรุง. 2547.
- สุพจน์ สุโรจน์. (2550). การบริหารงานและกระบวนการยุติธรรม. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมนทิพย์ จิตสว่าง. (2557). โทษประหารชีวิต.สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.

แหล่งที่มา : เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (สืบค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2561).

สุนนทิพย์ จิตสว่าง. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. แหล่งที่มา : เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (สืบค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2561).

สุนนทิพย์ จิตสว่าง. โทษประหารชีวิต. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (สืบค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2561).

อัจฉริยา ชูตินันท์. อาชญวิทยา และทัณฑวิทยา . กรุงเทพฯ : วิญญูชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. 2557.

Adler, Freda & Mueller, O.W. Gerhard & Laufer, S.William. (1991). Criminology.U.S.A. McGraw-Hill.

Caleb Silver. ทฤษฎีทางเลือกที่มีเหตุผล. แหล่งที่มา :

<https://www.investopedia.com/terms/r/rational-choice-eory.asp> (สืบค้นวันที่ 10 กรกฎาคม 2561)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวนฤมล ถินทอง
วัน เดือน ปี เกิด	5 กรกฎาคม 2537
สถานที่เกิด	สมุทรปราการ
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2551 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พ.ศ. 2554 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ พ.ศ. 2556 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	177/2 ม.8 ตำบล บางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัด สมุทรปราการ 10560

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY